

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 23 юни 2022 г.
(OR. en)

10607/22

Междуинституционално досие:
2022/0195(COD)

ENV 656
CODEC 1007
CLIMA 317

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

От:	Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от г-жа Martine DEPREZ, директор
Дата на получаване:	23 юни 2022 г.
До:	Генералния секретар на Съвета на Европейския съюз
№ док. Ком.:	COM(2022) 304 final
Относно:	Предложение за РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА относно възстановяването на природата

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2022) 304 final.

Приложение: COM(2022) 304 final

Брюксел, 22.6.2022 г.
COM(2022) 304 final

2022/0195 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

относно възстановяването на природата

(текст от значение за ЕИП)

{SEC(2022) 256 final} - {SWD(2022) 167 final} - {SWD(2022) 168 final}

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Основания и цели на предложението

Въпреки усилията на ЕС и на международно равнище, загубата на биологично разнообразие и деградацията на екосистемите продължават с тревожни темпове, като вредят на хората, икономиката и климата. Това е широко документирано, по-специално в докладите на Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК)¹ и междуправителствената научно-политическа платформа за биологично разнообразие и екосистемни услуги², доклада за напредъка по целите от Айчи³ и Прегледа на Дасгупта относно икономиката на биологичното разнообразие⁴. Здравите екосистеми осигуряват храни и продоволствена сигурност, чиста вода, въглеродни погълтители и защита срещу природни бедствия, причинени от изменението на климата. Те са от съществено значение за нашето дългосрочно оцеляване, благоденствие, просперитет и сигурност, тъй като са основата за устойчивостта на Европа.

Възстановяването на екосистемите, съчетано с усилия за намаляване на търговията и потреблението на екземпляри от дивата флора и фауна, ще спомогне и за предотвратяването на евентуални заразни болести със зоонозен потенциал в бъдеще, и за осигуряването на съпротивителна способност спрямо тях, като по този начин се намалят рисковете от огнища на болести и пандемии, и ще подкрепи усилията на ЕС и в света за прилагане на подхода „Едно здраве“, който признава неразривната връзка между здравето на хората, здравето на животните и устойчивата и здрава природа.

В доклада на МКИК от 2022 г. се подчертава по-специално, че светът и Европа разполагат с кратък, бързо изтичащ срок за осигуряване на приятно за живеене бъдеще, тъй като нарастването на екстремните метеорологични и климатични явления е довело до някои необратими последици, които надхвърлят рамките на способността на природните и човешките системи да се адаптират. В него се призовава да се предприемат спешни действия за възстановяване на увредените екосистеми, да се смекчат последиците от изменението на климата, по-специално чрез възстановяване на увредени влажни зони и реки, гори и селскостопански екосистеми.

Неотдавнашните геополитически събития допълнително подчертаха необходимостта от гарантиране на продоволствената сигурност и устойчивостта на продоволствените системи. Предвид повишаването на цените на суровините и опасенията за световната продоволствена сигурност трябва да се преодолеят слабости, като например

¹ Междуправителствен комитет по изменението на климата (МКИК): Special report on the impacts of global warming of 1.5°C (Специален доклад за последиците на глобалното затопляне с 1,5°C), достъпен на адрес <https://www.ipcc.ch/sr15/>, и Шестия доклад за оценка на МКИК, [Изменение на климата 2022 г.: въздействия, адаптация и уязвимост | Изменение на климата 2022 г.: въздействия, адаптация и уязвимост \(ipcc.ch\)](https://www.ipcc.ch/report/ar6/wg2/)

² Междуправителствена научно-политическа платформа за биологично разнообразие и екосистемни услуги: 2019 global assessment report on biodiversity and ecosystem services (Доклад за глобална оценка на биологичното разнообразие и екосистемните услуги от 2019 г.), достъпен на адрес <https://doi.org/10.5281/zenodo.5657041>.

³ Конвенция за биологичното разнообразие, достъпна на адрес <https://www.cbd.int/convention/text/>.

⁴ Професор сър Парта Дасгупта, Final report of the independent review on The Economics of Biodiversity (Окончателен доклад за независимия преглед на икономиката на биологичното разнообразие), 2 февруари 2021 г., достъпен на адрес <https://www.gov.uk/government/publications/final-report-the-economics-of-biodiversity-the-dasgupta-review>.

зависимостта от вноса, и да се ускори преходът към продоволствени системи, които са устойчиви и издръжливи.⁵ Данните показват, че възстановяването на агроекосистемите има положително въздействие в дългосрочен план върху производството на храни, а възстановяването на природата действа като гарант за дългосрочната устойчивост и издръжливост на ЕС.

В окончателния доклад на Конференцията за бъдещето на Европа, публикуван на 9 май 2022 г.⁶, в своите предложения по темите „селско стопанство, производство на храни, биологично разнообразие и екосистеми, замърсяване“ гражданите поискаха по-специално „създаване, възстановяване, по-добро управление и разширяване на защитените зони — за опазване на биологичното разнообразие“; „защита на насекомите, по-специално местните насекоми и опрашители, включително чрез защита срещу инвазивни видове и по-добро правоприлагане на съществуващото законодателство“; както и „определяне на обвързващи национални цели в държавите — членки на ЕС, за повторно залесяване с местни дървесни видове и местна флора, като се отчитат различните национални ситуации и особености“. В своите предложения по темите „информация, осведоменост, диалог и начин на живот“ гражданите поискаха по-специално „включване на производството на храни и опазването на биологичното разнообразие в образованието, включително предимството на непреработените храни в сравнение с преработените, насърчаване на училищните градини, субсидиране на проекти за градско озеленяване и вертикално земеделие“, както и „обмисляне на въвеждането на биологичното разнообразие като задължителен предмет в училищата и повишаване на осведомеността за биологичното разнообразие чрез медийни кампании и „конкурсни“ стимули в целия ЕС“.⁷ Поради това са необходими по-решителни действия за постигане на целите на ЕС в областта на климата и биологичното разнообразие за 2030 г. и 2050 г. и за гарантиране на устойчивостта на продоволствените системи.

Поради това са необходими по-решителни действия за постигане на целите на ЕС в областта на климата и биологичното разнообразие за 2030 г. и 2050 г. и за гарантиране на устойчивостта на продоволствените системи. Ангажимент за опазването и възстановяването на природата е поет по линия на Европейския зелен пакт⁸. В него се посочва, че Комисията ще определи мерки, включително правни, за да помогне на държавите членки да подобрят увредените и богати на въглерод екосистеми и да ги възстановят до добро екологично състояние. В Зеления пакт също така се подчертава, че всички действия и политики на ЕС следва да бъдат обединени, за да се помогне на ЕС да постигне успешен и справедлив преход към устойчиво бъдеще.

⁵ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — Гарантиране на продоволствената сигурност и повишаване на гъвкавостта на продоволствените системи, COM(2022) 133 final.

⁶ Конференцията за бъдещето на Европа се състоя между април 2021 г. и май 2022 г. Тя беше уникален, ръководен от гражданите пример за съвещателна демокрация на общоевропейско равнище, в който участваха хиляди европейски граждани, както и политически участници, социални партньори, представители на гражданското общество и ключови заинтересовани страни.

⁷ Конференция за бъдещето на Европа – Доклад за окончателните резултати, май 2022 г., предложение 2, стр. 44 и предложение 6, стр. 48.

⁸ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — Европейският зелен пакт, COM/2019/640 final.

В Стратегията на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г.⁹ се определят цели за по-добро опазване на природата в ЕС. В нея обаче се подчертава, че опазването само по себе си не би било достатъчно: за да се обърне процесът на загуба на биологично разнообразие, са необходими повече усилия за възстановяване на доброто състояние на природата в целия ЕС, в защитените зони и извън тях. Поради това Комисията се ангажира да предложи правно обвързващи цели за възстановяване на увредените екосистеми в ЕС, по-специално онези, които имат най-голям потенциал за поглъщане и съхранение на въглерод и за предотвратяване и намаляване на въздействието на природните бедствия.

Досега ЕС не е успял да спре загубата на биологично разнообразие. От проучване¹⁰, извършено неотдавна в рамките на оценката на стратегията на ЕС за биологичното разнообразие до 2020 г.¹¹, е видно, че ЕС не е успял да спре загубата на биологично разнообразие между 2011 г. и 2020 г. Стратегията не е изпълнила доброволната цел за възстановяване на най-малко 15 % от увредените екосистеми до 2020 г. (в съответствие с цел 15 от Аичи от Конвенцията за биологичното разнообразие¹²). Перспективите за биологичното разнообразие и екосистемите са мрачни и показват, че настоящият подход не функционира.

Европейският парламент и Съветът настояха също така за увеличаване на усилията за възстановяване на екосистемите, както е посочено в заключенията на Съвета от декември 2019 г.¹³ и в резолюцията на Европейския парламент от януари 2020 г.¹⁴. В резолюцията на Парламента Комисията се призовава „да се откаже от доброволните ангажименти и да предложи амбициозна и приобщаваща стратегия, която да определи правно обвързващи цели (и следователно подлежащи на изпълнение) за ЕС и неговите

⁹ https://ec.europa.eu/environment/strategy/biodiversity-strategy-2030_bg

¹⁰ Trinomics B.V. (2021 г.) Support to the evaluation of the EU Biodiversity Strategy to 2020, and follow-up: Final study report (Подкрепа за оценката на стратегията на ЕС за биологичното разнообразие до 2020 г. и последващи действия: окончателен доклад от проучването) (Служба за публикации на ЕС, 2022 г.). За обобщение на основните констатации вж. приложение IX към оценката на въздействието. Доклад на Комисията относно оценката на стратегията на ЕС за биологичното разнообразие до 2020 г., който трябва да бъде представен през април 2022 г.

¹¹ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — Нашата застраховка живот, нашият природен капитал: стратегия на ЕС за биологичното разнообразие до 2020 г., COM/2011/244 окончателен.

¹² *Стратегическият план за 2011—2020 г. на Конвенцията за биологичното разнообразие* включва 20 „Цели за биологичното разнообразие от Аичи“. Цел 15 от Аичи гласи: „До 2020 г. устойчивостта на екосистемите и приносът на биологичното разнообразие за въглеродните запаси са подобрени чрез опазване и възстановяване, включително възстановяване на най-малко 15 % от увредените екосистеми, като по този начин се допринася за смекчаване на последиците от изменението на климата и адаптиране към него и за борба с опустиняването.“, на разположение на адрес <https://www.cbd.int/sp/targets/rationale/target-15/>.

¹³ Изготвяне на глобалната рамка за биологичното разнообразие за периода след 2020 г., Конвенция за биологичното разнообразие (КБР) — Заключение на Съвета (15272/19) от 19 декември 2019 г.

¹⁴ Резолюция на Европейския парламент от 16 януари 2020 г. относно петнадесетото заседание на Конференцията на страните (COP15) по Конвенцията за биологично разнообразие (2019/2824 (RSP)).

държави членки“. В своята резолюция от 9 юни 2021 г.¹⁵ Европейският парламент горещо приветства ангажимента на Комисията да изготви законодателно предложение относно възстановяването на природата, което включва обвързващи цели за възстановяването.

Възстановяването на екосистемите заема челно място и в международния дневен ред. В изложената визия за 2050 г. в рамките на Конвенцията за биологичното разнообразие¹⁶, в Конвенцията на ООН за борба с опустиняването (UNCCD)¹⁷, в Програмата до 2030 г. за устойчиво развитие (целите за устойчиво развитие)¹⁸ и в Десетилетието на ООН за възстановяване¹⁹ се призовава за опазване и възстановяване на екосистемите. Възстановяването ще бъде необходимо и за да може ЕС да изпълни ангажиментите си по Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата и Парижкото споразумение²⁰. Екосистеми като торфища, влажни зони, океани и гори могат — ако са в добро състояние — да поглъщат и съхраняват големи количества въглероден диоксид и също така да допринесат значително за намаляване на въздействието от изменението на климата.

В предложението за регламент относно възстановяването на природата се поставя основна цел: да се допринесе за непрекъснатото, дългосрочно и устойчиво възстановяване на биологичното разнообразие и устойчивостта на природата във всички сухоземни и морски зони на ЕС чрез възстановяване на екосистемите и за постигането на целите на Съюза за смекчаване на изменението на климата и адаптирането към него, както и за изпълнението на международните му ангажименти.

За да се постигне тази цел, в предложението се определят множество обвързващи цели и задължения за възстановяване на широк спектър от екосистеми. Тези мерки следва да обхващат до 2030 г. най-малко 20 % от сухоземните и морските зони на ЕС, а до 2050 г. — всички екосистеми, които се нуждаят от възстановяване. Предложението се подкрепя допълнително от рамка за изпълнение, чрез която целите да се превърнат в действия чрез изготвяне и изпълнение на национални планове за възстановяване.

Целта на предложението е да се даде възможност ЕС да действа незабавно и да започне възстановяването на екосистемите въз основа на обвързващи цели и задължения, които вече да могат да бъдат измервани и наблюдавани. Това ще гарантира, че държавите членки могат да започнат незабавно работата по възстановяването. На по-късен етап

¹⁵ Резолюция на Европейския парламент от 9 юни 2021 г. относно стратегията на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г.: Да осигурим полагащото се място на природата в нашия живот (2020/2273 (INI)).

¹⁶ Първи проект на глобалната рамка за биологичното разнообразие за периода след 2020 г., достъпен на адрес <https://www.cbd.int/doc/c/914a/eca3/24ad42235033f031badf61b1/wg2020-03-03-en.pdf>.

¹⁷ Конвенция на Организацията на обединените нации за борба с опустиняването в държавите, засегнати от сериозна суша и/или опустиняване, по-специално в Африка (UNCCD), достъпна на адрес https://www.unccd.int/sites/default/files/relevant-links/2017-01/UNCCD_Convention_ENG_0.pdf.

¹⁸ Организация на обединените нации: Резолюция, приета от Общото събрание на 25 септември 2015 г. — Да преобразим света: програма до 2030 г. за устойчиво развитие, достъпна на адрес https://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/70/1&Lang=E.

¹⁹ Резолюция, приета от Общото събрание на 1 март 2019 г. — Десетилетието на ООН за възстановяване на екосистемите (2021—2030 г.), достъпна на адрес <https://www.decadeonrestoration.org/about-un-decade>.

²⁰ Парижко споразумение, достъпно на адрес https://unfccc.int/sites/default/files/english_paris_agreement.pdf.

могат да бъдат включени още екосистеми, като се разработят съвместни методи за определяне на допълнителни цели и се изменя регламентът.

По този начин с предложението се проправя пътят за възстановяването и поддържането на широк спектър от екосистеми в ЕС до 2050 г., с измерими резултати до 2030 и 2040 г. Чрез него ЕС може да допринесе за спиране на загубата на биологично разнообразие и за възстановяване на доброто състояние на природата. То също така дава възможност ЕС да демонстрира водеща роля в световен мащаб по отношение на опазването на природата, по-специално на Конференцията на страните по Конвенцията за биологичното разнообразие, която ще се проведе по-късно през 2022 г.

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката**

Предложението има за цел да допълни съществуващата политика в областта на околната среда. Предвидено е то да функционира чрез ефективно взаимодействие с правото на ЕС в областта на околната среда. Предложението ще даде тласък също така на по-добрата координация и прилагане на тези закони.

По-специално с предложението ще бъдат допълнени:

Директивата за птиците²¹ и Директивата за местообитанията²², като се определят срокове за постигане на целите и от държавите членки се изисква да възстановят екосистеми и извън мрежата „Натура 2000“;

Рамковата директива за водите²³, като се определят допълнителни изисквания за възстановяване на непрекъснатостта на реките и за осигуряване на добри условия в наводняваните райони;

Рамковата директива за морска стратегия²⁴ с конкретни мерки и подробни цели за конкретни морски местообитания, които се нуждаят от възстановяване;

Регламента относно инвазивните чужди видове²⁵.

То ще има и задълбочено взаимодействие с общата политика в областта на рибарството, като се гарантира съгласуваност и взаимно допълване, когато това е уместно.

Предложението е пряко свързано с новата стратегия на ЕС за горите за 2030 г.²⁶ и допринася за нея с мерки за възстановяване, които ще подобрят биологичното разнообразие и устойчивостта на горите поради специфичните цели и задължения за горските местообитания.

²¹ Директива № 2009/147/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30 ноември 2009 г. относно опазването на дивите птици (ОВ L 20, 26.1.2010 г., стр. 7—25).

²² Директива 92/43/ЕИО на Съвета от 21 май 1992 г. за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна (ОВ L 206, 22.7.1992 г., стр. 7).

²³ Директива № 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2000 г. за установяване на рамка за действията на Общността в областта на политиката за водите (ОВ L 327, 22.12.2000 г., стр. 1—73).

²⁴ Директива № 2008/56/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 2008 г. за създаване на рамка за действие на Общността в областта на политиката за морска среда (ОВ L 164, 22.12.2000 г., стр. 19—40).

²⁵ Регламент (ЕС) № 1143/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2014 г. относно предотвратяването и управлението на въвеждането и разпространението на инвазивни чужди видове (ОВ L 317, 4.11.2014 г., стр. 35—55).

²⁶ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — Нова стратегия на ЕС за горите за 2030 г., COM (2021) 572 final.

Що се отнася до общата селскостопанска политика, предложението се основава на специфични цели за тревните местообитания, които попадат в обхвата на Директива 92/43/ЕИО, и в по-широк план за селскостопанските екосистеми в ЕС, въз основа на доказателства за подобряване на набор от показатели за увеличаването на биологичното разнообразие. Предложението има ясна връзка със стратегията на ЕС за почвите, тъй като много сухоземни екосистеми зависят и взаимодействат с почвите, върху които са разположени. Всички други цели, свързани с почвите, ще бъдат включени в бъдещото законодателство относно управлението на почвите.

Освен това предложената цел за обръщане на тенденцията за намаляване на опрашителите ще спомогне за постигането на целите на инициативата на ЕС за опрашителите²⁷. Целите в предложението за увеличаване на зелените пространства в градските райони ще имат пряко отношение към стратегията за екологосъобразна инфраструктура²⁸.

Чрез мерките на политиката в рамките на други стратегии в областта на околната среда, като например плана за действие за кръгова икономика за по-чиста и по-конкурентоспособна Европа²⁹ и плана за действие за нулево замърсяване на въздуха, водата и почвата³⁰, ще се облекчава натискът върху екосистемите чрез намаляване на различните форми на замърсители. Мерки като препоръката на Съвета относно ученето, насочено към екологичния преход и устойчивото развитие (приета от Съвета на 16 юни 2022 г.)³¹ могат да допринесат за създаването на необходимите за екологичната устойчивост знания, умения и нагласи, включително в подкрепа на възстановяването на природата.

Съгласуваност с други политики на Съюза

Възстановяването на екосистемите и увеличаването на биологичното разнообразие са крайъгълен камък на Европейския зелен пакт. Осигуряването на здрави екосистеми и справянето с изменението на климата са неразривно свързани. Глобалното затопляне оказва пряко въздействие върху екосистемите с дълготрайни или необратими последици, като загубата на екосистеми. В политиките на ЕС в областта на климата, като Европейския закон за климата³², предложенията, включени в пакета „Подготвени за цел 55“ (по-специално предложението за регламент относно земеползването,

²⁷ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — Инициатива на ЕС относно опрашителите, COM/2018/395 final.

²⁸ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) — увеличаване на природния капитал на Европа, COM/2013/0249 final.

²⁹ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — Нов план за действие относно кръговата икономика, За по-чиста и по-конкурентоспособна Европа, COM/2020/98 final.

³⁰ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — Път към здравословна планета за всички, План за действие на ЕС: „Към нулево замърсяване на въздуха, водата и почвата“, COM/2021/400 final.

³¹ Въз основа на предложението на Комисията за препоръка на Съвета относно ученето, насочено към екологична устойчивост, COM/2022/11 final.

³² Регламент (ЕС) 2021/1119 на Европейския парламент и на Съвета от 30 юни 2021 г. за създаване на рамката за постигане на неутралност по отношение на климата и за изменение на регламенти (ЕО) № 401/2009 и (ЕС) 2018/1999.

промените в земеползването и горското стопанство³³), се подчертава решаващото значение на естествените поглътители за улавянето и съхранението на въглерод. За да се постигне това по ефективен начин, екосистемите като влажните зони и горите трябва да бъдат в добро състояние. Ето защо може да се очаква с настоящия регламент да се осигури значителен принос за политиките в областта на климата.

Възстановяването на доброто състояние на екосистемите означава осигуряване на природосъобразни решения, които спомагат както за смекчаване на изменението на климата, така и за постигане на целите на стратегията на ЕС за адаптиране към изменението на климата³⁴. Екосистемите с по-голямо биологично разнообразие и добро състояние са по-устойчиви спрямо изменението на климата и са ефективни за предотвратяване на бедствия и намаляване на рисковете от тях. Съгласно Европейския закон за климата държавите членки ще приемат и прилагат национални стратегии за адаптиране, с които се насърчават природосъобразни решения и основаващо се на екосистемите адаптиране. Националните планове за възстановяване, предвидени в настоящото предложение, ще функционират в тясно взаимодействие с националните стратегии за адаптиране съгласно Европейския закон за климата и законодателството на ЕС за гражданска защита³⁵. Те ще се подсилват взаимно.

Селското и горското стопанство и рибарството са сектори, които зависят от екосистемите в добро състояние. Агроекосистемите в добро състояние осигуряват безопасна, устойчива, питателна и достъпна храна. Те правят селското стопанство по-издръжливо спрямо изменението на климата и рисковете за околната среда, като същевременно в тях се създават работни места (например в биологичното земеделие, в областта на селския туризъм и отидиха). Горските екосистеми в добро състояние носят много ползи. От тях се добиват например дървен материал и храна, те улавят и съхраняват въглерод, стабилизират почвата, пречистват въздуха и водата и намаляват въздействието на природните бедствия, като например горските пожари и нашествията на вредители. Поддържането на морските екосистеми в добро състояние допринася значително за биологичното разнообразие, като осигурява важни зони за размножаване и развъждане на риба, както и здравословна храна от моретата и океаните. Здравите морски екосистеми водят също така до смекчаване на изменението на климата чрез намаляване на въздействието на природните бедствия по крайбрежието.

Предвидено е някои от целите и показателите, определени в настоящото предложение, да допринесат за по-доброто съгласуване на действията в областта на биологичното разнообразие и действията по други политики на ЕС. Тези политики включват новата

³³ Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) 2018/841 по отношение на обхвата, опростяването на правилата за съответствие, определянето на целите на държавите членки за 2030 г. и поемането на ангажимент за колективно постигане на неутралност по отношение на климата до 2035 г. в сектора на земеползването, горското стопанство и селското стопанство, и на Регламент (ЕС) 2018/1999 по отношение на подобряването на мониторинга, докладването, проследяването на напредъка и прегледа (COM/2021/554 final).

³⁴ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: Изграждане на устойчива на климатичните изменения Европа — новата стратегия на ЕС за адаптиране към изменението на климата, COM/2021/82 final.

³⁵ Решение № 1313/2013/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно Механизъм за гражданска защита на Съюза, изменено с Решение № 2019/420.

обща селскостопанска политика (ОСП)³⁶ (с нейните правила за подобряване на околната среда в селското стопанство, както и възможности за финансиране в рамките на стратегическите планове по ОСП за периода 2023—2027 г.), стратегията „От фермата до трапезата“ за справедлива, здравословна и екологосъобразна продоволствена система³⁷ и общата политика в областта на рибарството. Предложението също така е свързано с регионалната политика на ЕС, по която може да се финансира възстановяването на екосистемите чрез Европейския фонд за регионално развитие³⁸, както и с Рамковата програма „Хоризонт Европа“³⁹, по която се подкрепят инвестициите в научни изследвания и иновации в областта на биологичното разнообразие и екосистемите.

С предложението може също така да се помогне ЕС да демонстрира водеща роля на световно равнище, да мобилизира международната общност и да предприеме действия за спиране на загубата на биологично разнообразие в световен мащаб. Очаква се Конференцията на страните (COP15) по Конвенцията за биологичното разнообразие да склучи споразумение за нова глобална рамка за биологичното разнообразие, която да включва амбициозни цели за възстановяване. Стратегията на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г. е план, който да превърне това в реалност в Съюза, както и да демонстрира ангажимента на ЕС на световно равнище. Предложението ще представлява силен сигнал за световната общност, че ЕС приема сериозно своя ангажимент, се стреми да включи целите за възстановяване на екосистемите в законодателството и би могло да послужи като вдъхновение за други държави да приемат подобни амбициозни политики за възстановяване на природата и опазване на биологичното разнообразие.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

Правно основание

Правното основание за настоящото предложение е член 192, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз, в който се посочва как следва да се прилага член 191 от Договора. В член 191 от Договора се определят целите на политиката на ЕС в областта на околната среда:

- опазване, защита и подобряване на качеството на околната среда;
- защита на здравето на хората;
- разумно и рационално използване на природните ресурси;

³⁶ Вж. стратегическите планове по ОСП, достъпни на адрес https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/cap-strategic-plans_en.

³⁷ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — Стратегия „От фермата до трапезата“ за справедлива, здравословна и екологосъобразна продоволствена система, COM/2020/381 final.

³⁸ Вж. Европейския фонд за регионално развитие, достъпен на адрес https://ec.europa.eu/regional_policy/en/funding/erdf/, и Регламент (ЕС) 2021/1058 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. относно Европейския фонд за регионално развитие и Кохезионния фонд, достъпен на адрес <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX%3A32021R1058>.

³⁹ Вж. политиката за научни изследвания в областта на биологичното разнообразие, достъпна на адрес https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/biodiversity/biodiversity-research-policy_en.

- насърчаване на мерки на международно равнище за справяне с проблеми на околната среда в регионален или световен мащаб, по-специално за борба с изменението на климата.

Субсидиарност (при неизключителна компетентност)

Действията на равнище ЕС са оправдани поради мащаба и трансграничния характер на загубата на биологично разнообразие и деградацията на екосистемите, въздействието им върху обществеността и икономическите рискове. Необходими са общоевропейски правила и задължения, за да се постигне значително възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите. Липсата на напредък по отношение на стратегията за биологичното разнообразие до 2020 г. показва, че доброволните ангажименти от страна на държавите членки не са достатъчни за постигане на целите на ЕС за възстановяване на екосистемите.

Необходими са широкомащабни координирани действия за справяне със загубата на биологично разнообразие и влошаването на състоянието на екосистемите и за постигане на икономии от мащаба. Така например е от съществено значение да се работи на равнището на ЕС за възстановяването на опрашители: това е проблем в целия ЕС и не може да бъде решен, ако само няколко държави членки работят за справяне с него. Действия на равнище ЕС са необходими и поради мобилността на много от сухоземните и морските видове.

Възстановяването на една екосистема помага на други съседни или свързани екосистеми и тяхното биологично разнообразие, тъй като много видове се развиват в свързани мрежи от екосистеми в голям географски мащаб. Необходими са действия на ЕС също така, за да се допълнят съществуващите правни изисквания и да се помогне на ЕС да постигне целите си по други негови законодателни актове в областта на околната среда и климата.

Пропорционалност

Предложението е в съответствие с принципа на пропорционалност, тъй като не надхвърля необходимото за постигане на целта биологичното разнообразие в ЕС да започне да се възстановява до 2030 г.

Определянето на правно обвързващи цели и задължения за възстановяване на екосистемите на равнище ЕС ще осигури съгласуваност на действията, необходими за постигане на общата цел в целия ЕС. Наблюдението и докладването на напредъка от страна на Комисията ще доведат до допълнителни ползи и по-ефективни съвместни действия от страна на ЕС и държавите членки.

Накратко, в предложението се определят основна цел, както и специфични за екосистемите цели и задължения, които са в съответствие с обхвата на целите. За да се гарантира, че ЕС постига тези цели, в предложението се определят мерки за прилагане, оценки и прегледи.

Избор на инструмент

За да се гарантира дългосрочната цел, е необходим по-скоро законодателен, отколкото незаконодателен подход. Целите на настоящото предложение се преследват най-добре чрез регламент, за да се гарантира, че разпоредбите са пряко приложими. От държавите членки се изисква да допринасят за постигането на дългосрочната цел, като въведат национални планове за възстановяване, в които се определят мерките за възстановяване, необходими за постигане на специфичните за екосистемите цели и задължения. Тъй като не е необходимо регламентът да се въвежда в национално

законодателство, мерките за възстановяване могат да започнат да се прилагат на място по-рано в сравнение с използването на директива.

В регламентите се описват по-точно и по-подробно действията, които трябва да бъдат предприети от държавите членки, като по този начин се установи много по-точна рамка, което ще осигури по-голяма последователност и съгласуваност в целия ЕС. За разлика от директивите, в регламентите не само се посочва целта, която трябва да бъде постигната от държавите членки, но също така се определят по-точно правните изисквания и начините за постигане на тази цел.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

Последващи оценки/проверки за пригодност на действащото законодателство

В оценката на стратегията за биологичното разнообразие до 2020 г. като причина за неуспеха на възстановяването на екосистемите беше посочен фактът, че целите бяха доброволни, а не правно обвързващи. Последващата липса на ангажираност и политически приоритет са основни пречки пред разпределянето на средства и ресурси за възстановителните дейности.

Освен това в Директивата за птиците и Директивата за местообитанията не се определят крайни срокове за поддържане или възстановяване на благоприятен природозащитен статус на естествените местообитания и видовете. В директивите също така липсват специфични изисквания за възстановяване на екосистемите, които са извън мрежата „Натура 2000“. За да се преодолеят тези недостатъци, в настоящото предложение възстановяването на някои видове и местообитания в рамките на мрежата „Натура 2000“ и извън нея става задължително и с ясно определени срокове.

Що се отнася до Рамковата директива за морска стратегия, в доклада на Комисията от 2020 г. относно първия цикъл на прилагане на Директивата⁴⁰ се заключава, че нейната широкомащабна цел се е оказала много трудна за постигане. Причините за това са липсата на конкретни мерки, липсата на достатъчно прецизно наблюдение на конкретни местообитания или видове, както и липсата на конкретни цели. Определянето на цели за възстановяване в настоящия регламент ще подпомогне целите на Рамковата директива за морска стратегия и нейното изпълнение.

При проверката за пригодност на Рамковата директива за водите се стигна до заключението, че трудностите, установени при нейното изпълнение, се дължат отчасти на факта, че състоянието на водните обекти е засегнато от дифузно замърсяване, произтичащо от околните местообитания. В Рамковата директива за водите от държавите членки не се изисква непременно да премахнат преградите, които могат да нарушат естествената свързаност на дадена речна/езерна система. Много сухоземни екосистеми и няколко местообитания и видове, защитени от Директивата за птиците и

⁴⁰ Review of the status of the marine environment in the European Union Towards a clean, healthy and productive oceans and seas, accompanying the Report from the Commission to the European Parliament and the Council on the implementation of the Marine Strategy Framework Directive (Directive 2008/56/EC) (Преглед на състоянието на морската среда в Европейския съюз. Към чисти, здрави и продуктивни океани и морета, придружаващ Доклада на Комисията до Европейския парламент и Съвета относно изпълнението на Рамковата директива за морска стратегия (Директива 2008/56/ЕО), Работен документ на службите на Комисията SWD (2020) 61 final.

Директивата за местообитанията, зависят обаче пряко от това водните екосистеми да се намират в почти естествено състояние. С настоящото предложение се допълва Рамковата директива за водите, като се определят цели за възстановяване и други специфични изисквания за реките и наводняваните райони. Освен това изискването, съдържащо се в настоящото предложение, да не се влошава състоянието съответства на съществуващото в директивата изискване за предприемане на мерки за предотвратяване на влошаването на състоянието на всички водни обекти.

Консултации със заинтересованите страни

В съответствие с насоките за по-добро регулиране настоящият регламент и придружаващата го оценка на въздействието се опират на обстоен процес на консултации. Комисията събра мненията на широк кръг заинтересовани страни, по-специално представители на държавите членки, екологични организации, научноизследователски институти, селскостопански и горски асоциации и представители на бизнеса. Консултациите бяха проведени като част от открита обществена консултация, в пет семинара със заинтересованите страни и на срещи със заинтересованите страни и държавите членки. Чрез получените различни мнения бяха осигурени ценна информация и идеи, които спомогнаха за изготвянето на оценката на въздействието и на предложението.

Първоначална оценка на въздействието

Първоначалната оценка на въздействието за предложения регламент беше публикувана на 4 ноември 2020 г. Заинтересованите страни и обществеността имаха възможност да предоставят обратна информация относно инициативата до 2 декември 2020 г. Получени бяха 132 отговора, предимно от неправителствени организации, бизнес асоциации и организации, екологични организации и обществеността.

Обществена консултация

Комисията проведе обществена консултация онлайн между 11 януари и 5 април 2021 г. и получи 111 842 отговора. По време на консултацията бяха събрани мнения относно основните аспекти и подхода към изготвянето на предложението на Комисията за обвързващи цели за възстановяването. Резултатите показват огромна подкрепа за правно обвързващи цели за възстановяването: 97 % подкрепа за общите цели на ЕС за възстановяване по отношение на всички екосистеми, 96 % — за целите за отделни екосистеми или местообитания. Това показва почти пълна подкрепа както за всеобхватната цел за възстановяване, така и за специфичните цели на ЕС за екосистемите.

Работни семинари със заинтересовани страни

От края на 2020 г. до септември 2021 г. бяха проведени пет отделни семинара с представители на държавите членки и заинтересованите страни. Обсъдени бяха варианти на политиката и бяха събрани мнения относно различните цели за възстановяване и начина, по който тези цели следва да бъдат изпълнени. На семинарите бяха разгледани потенциалните социални, икономически и по-широки въздействия върху околната среда, както и предварителните констатации от проучването в подкрепа на оценката на въздействието.

Събиране и използване на експертни становища

Предложението се основава на най-новите научни доказателства. Оценката на въздействието, придружаваща настоящото предложение, се основава на проучване, изготвено от екип от външни експерти. Екипът от експерти работи в тясно

сътрудничество с Комисията по време на всичките етапи на проучването. За изготвянето на настоящото предложение Комисията използва също така много други източници на информация, по-специално резултатите от проекти на ЕС за научни изследвания и иновации и признати международни доклади (като посочените в раздел 1).

Европейската агенция за околна среда (ЕАОС) и Съвместният изследователски център предоставиха специализирани експертни становища и участваха активно в разработването на настоящото законодателно предложение и неговата оценка на въздействието. Агенцията например изготви информация относно нуждите от възстановяване въз основа на официални данни, докладвани от държавите членки съгласно член 17 от Директивата за местообитанията.

Оценка на въздействието

Предложението се основава на оценка на въздействието. След като бяха разрешени въпросите, повдигнати в отрицателното становище на Комитета за регулаторен контрол, издадено на 16 юли 2021 г., на 28 октомври 2021 г. на оценката на въздействието беше дадено положително становище (с резерви, които бяха взети предвид).

В оценката на въздействието бяха разгледани следните варианти на политиката:

- (1) Базов сценарий: в този вариант на политиката се предполага реалистично изпълнение на политиките, определени в Европейския зелен пакт и стратегията на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г., и други съответни съществуващи политики — с изключение на правно обвързващите цели за възстановяване.
- (2) Определяне на основна правно обвързваща цел за възстановяване на екосистемите: при този вариант се залага ясно определена основна правно обвързваща цел за възстановяване на екосистемите. Тази цел се определя по следния начин: До 2050 г. определен процент от екосистемите в ЕС трябва да бъдат възстановени и поддържани в добро състояние. В него също така се определят правно обвързващи етапни цели за 2030 г. и 2040 г.
- (3) Определяне на правно обвързващи специфични за екосистемите цели: При този вариант се определят цели и задължения за множество екосистеми, местообитания и групи видове, които следва да бъдат възстановени до 2030 г., 2040 г. и 2050 г. За всеки от основните видове екосистеми в ЕС се установяват цели и задължения, които ще бъдат пряко приложими на равнището на държавите членки.
- (4) Правно обвързващи цели, специфични за екосистемите, с една основна цел: Този вариант представлява комбинация от специфичните за екосистемите цели на вариант 3 и изменение на вариант 2, а именно основната цел „да се допринесе за непрекъснатото, дългосрочно и устойчиво възстановяване на биологичното разнообразие и устойчивостта на природата в сухоземните и морските зони на Съюза чрез възстановяване на екосистемите, като мерките за възстановяване заедно да обхванат до 2030 г. най-малко 20 % от сухоземните и морските зони на Съюза, а до 2050 г. — всички екосистеми, които се нуждаят от възстановяване. Това осигурява основната цел, към която ЕС следва да се

стреми, наред с набор от специфични за екосистемите цели и задължения за държавите членки.

Вариант 4 беше сметен за най-добрия вариант на политиката, тъй като той е най-ефективният, ефикасен и съгласуван вариант на политиката. Наличието на основна цел прави специфичните цели по-постижими, а рискът изобщо да не се предприемат действия е най-ниският от всички варианти. Освен това при този вариант намаляват рисковете от забавяне на действията за всички видове екосистеми, като се предприемат възможно най-много действия сега, когато това е възможно. Това намалява риска от отлагане на действия, което би навредило на околната среда, икономиката и обществото.

Съответно при предпочитания вариант ЕС може да предприеме незабавни действия и да започне възстановяването на екосистемите въз основа на цели, които вече могат да бъдат измерени и наблюдавани. В бъдеще, след като бъдат разработени общи методи за оценяване на доброто състояние на екосистемите на ЕС, чрез изменение на регламента могат да бъдат определени допълнителни цели въз основа на тези общи методи.

С този предпочитан вариант на законодателното предложение ще се гарантира, че ЕС може да постигне целите си за възстановяване на екосистемите в предложения срок и по ефективен от икономическа гледна точка начин. Ползите надвишават разходите за всеки от основните видове екосистеми. По отношение на вътрешните и крайбрежните влажни зони например се счита, че ползите в парично изражение само от съхранението на въглерод вече надвишават очакваните разходи за възстановяване на екосистемите. Ако бъдат включени прогнозни оценки за други екосистемни услуги, съотношението между ползите и разходите е дори още по-високо. Като цяло ползите от възстановяването на торфища, блатисти местности, гори, пустош и храсталаци, затревени площи, реки, езера и алувиални местообитания и крайбрежни влажни зони съгласно приложение I могат да бъдат оценени на около 1860 милиарда евро (като разходите се оценяват на около 154 милиарда евро).

Предвиждат се и значителни ползи за морските и градските екосистеми, горите, агроекосистемите и възстановяването на опрашители. Например стойността на опрашването на културите от насекоми се оценява на около 5 милиарда евро годишно в ЕС. Освен това съществуват много други ползи, включително биологичния контрол на вредителите и цялостното подобряване на биологичното разнообразие.

Въз основа на оценката на екологичното, социалното и икономическото въздействие може да се заключи, че е вероятно първоначално някои групи заинтересовани страни да бъдат засегнати повече от други. Поради това в регламента се изисква държавите членки в рамките на своите национални планове за възстановяване да осигурят участието на обществеността и да определят начина, по който ще се вземат предвид нуждите на местните общности и заинтересованите страни.

Ресурсите, необходими на държавите членки за постигане на техните цели за възстановяване, могат да бъдат получени от източници от ЕС, национално финансиране и частни източници. Отражението върху бюджета на държавите членки ще зависи от нуждите от възстановяване и от изпълнението на съответните мерки за възстановяване. Тези разходи могат да бъдат намалени чрез получаване на финансиране от ЕС или от частни източници. Например за възстановяването може да бъде използван широк набор

от средства на ЕС, а се очаква чрез Регламента за таксономията⁴¹ да се улесни по-широкото използване на частни средства. Ще бъдат необходими и ресурси за разработване на националните планове за възстановяване, включително етапите на консултации и наблюдение.

Що се отнася до докладването, административната тежест в предложението е сведена до минимум чрез пълноценно използване на съществуващите изисквания за докладване и потенциала за цифровизиране на тези процеси. Освен това ефективността на разходите и намаляването им могат да бъдат значително подобрени чрез максимално използване на нови технологии, като например дистанционно наблюдение, спътникови услуги и продукти на „Коперник“, географски информационни системи, in situ датчици и устройства, анализ и обработка на данни и изкуствен интелект. Тези технологии увеличават скоростта, ефективността и съгласуваността на множество процеси на наблюдение и докладване.

Предложението леко се отклонява от вариант 4, тъй като някои потенциални цели за почвите ще бъдат обхванати на по-късен етап в отделно законодателство, както е обявено в стратегията на ЕС за почвите.

Пригодност и опростяване на законодателството

В съответствие с ангажимента на Комисията за по-добро регулиране предложението беше изготвено по приобщаващ начин, въз основа на прозрачност и постоянно взаимодействие със заинтересованите страни. Административните въздействия бяха анализирани в съответствие с принципа на отмяна на предишни тежести при въвеждане на нови. Административните разходи ще бъдат главно за ЕС и публичните администрации в държавите членки. Това ще включва разходи за проучване на екосистемите, разработване на национални планове за възстановяване, управление и наблюдение на избраните за възстановяване екосистеми, както и за докладване. В оценката на въздействието тези административни разходи се оценяват на около 14 милиарда евро до 2050 г.

Основни права

В предложението се зачитат основните права, и по-специално се съблюдават принципите, признати в Хартата на основните права на Европейския съюз. То допринася за правото на високо равнище на опазване на околната среда и за подобряване на качеството ѝ в съответствие с принципа на устойчиво развитие, залегнал в член 37 от Хартата.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Изпълнението на предложението ще изисква ангажиране на човешки ресурси в Комисията, както е посочено в приложената законодателна финансова обосновка. Очаква се отражението върху човешките ресурси в Комисията да бъде покрито в рамките на съществуващите ѝ разпределени средства.

⁴¹ Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2020 г. за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/2088 (ОВ L 198, 22.6.2020 г., стр. 13).

За изпълнението ще е необходима и подкрепа от Европейската агенция за околна среда, за която ще са необходими допълнителни ресурси, както е посочено във финансовата обосновка.

Настоящото предложение включва членове, в които се дава подробна информация за по-нататъшната работа, която ще бъде необходима за прилагането на регламента, включително за правомощието за приемане на делегирани актове или актове за изпълнение (например за разработване на единен формат за националните планове за възстановяване или за преразглеждане на приложенията).

Отражението върху бюджета, както и необходимите човешки и административни ресурси са подробно представени във финансовата обосновка, включена в настоящото предложение.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

Планове за изпълнение и механизми за наблюдение, оценка и докладване

Спазването и правоприлагането ще бъдат наблюдавани чрез:

- информация, предоставена от държавите членки относно напредъка им в постигането на целите и задълженията, определени в предложението;
- изпълнение на мерките за възстановяване, определени в националните планове за възстановяване на държавите членки;
- тенденциите във възстановените зони.

Комисията ще изготвя доклади за напредъка въз основа на информацията от държавите членки, както и на други данни, събрани от нея (например от спътниковите услуги на „Коперник“).

Прилагането на регламента ще бъде преразгледано до 2035 г., за да се гарантира, че неговите цели се изпълняват и че той има желаното въздействие.

Регламентът ще бъде изменен, когато е необходимо, например за да бъдат включени допълнителни правно обвързващи цели за възстановяване на екосистемите въз основа на нови методи за оценка на състоянието на тези екосистеми.

Подробно разяснение на отделните разпоредби на предложението

Основната цел е описана в **член 1**: да се допринесе за непрекъснатото, дългосрочно и устойчиво възстановяване на биологичното разнообразие и устойчивостта на природата в сухоземните и морските зони на ЕС чрез възстановяване на екосистемите. С тази цел се установява рамка, чрез която държавите членки ще въведат мерки за възстановяване, които заедно ще обхванат най-малко 20 % от сухоземните и морските зони на ЕС до 2030 г. и всички екосистеми, които се нуждаят от възстановяване, до 2050 г. Това се основава на водещата амбиция, заложена в стратегията за биологичното разнообразие, до 2050 г. всички екосистеми да бъдат възстановени, устойчиви и защитени по подходящ начин и като етапна цел биологичното разнообразие на Европа да започне да се възстановява до 2030 г. Признава се, че възстановяването на природата ще допринесе значително за целите на ЕС за смекчаване на изменението на климата и за адаптиране към него, за предотвратяване и смекчаване на въздействието на природните бедствия, както и за изпълнението на международните ангажименти на ЕС.

Подходът, използван за рамката, описана в член 1, е първо да се надгражда върху типовете местообитания, защитени съгласно Директивата за местообитанията, за които вече съществуват методи за осигуряване на добро състояние. Така въз основа на тези методи могат да бъдат определени цели за възстановяване на тези местообитания.

В **член 4** се определят цели за възстановяване на сухоземните, крайбрежните и сладководните екосистеми, а в **член 5** се определят цели за възстановяване на морските екосистеми (което включва и други морски зони в допълнение към обхванатите от Директивата за местообитанията). Тези цели са насочени към възстановяването и повторното установяване на зони, както и възстановяването на местообитанията на видовете. Възстановяването се осъществява успоредно със защитата и поддържането, поради което в членове 4 и 5 е предвидено задължение да се гарантира, че състоянието на екосистемите не се влошава преди или след възстановяването.

За типовете местообитания или екосистемите, които не са обхванати от Директивата за местообитанията, все още не е определено понятието „добро състояние“. В **членове 6—10** обаче са определени допълнителни специфични цели и задължения, с които се изискват допълнителни мерки за възстановяване.

В **член 6** се определят цели за избягване на нетни загуби, както и за увеличаване на зелените градски пространства в големите и малките градове и предградията. Осигуряването на минимално ниво на дървесна покривка, както и интегрирането на зелени пространства в нови и съществуващи сгради и инфраструктурни разработки допринасят за постигането на тези цели. Зелените пространства и дървесната покривка са основни елементи на градската екологосъобразна инфраструктура и са от екологична, социална и икономическа полза за хората, живеещи в градовете и предградията.

В **член 7** се определят задълженията за премахване на речните прегради. Премахването им ще допринесе за естествената надлъжна и напречна свързаност на реките и за целта на ЕС да има 25 000 km свободно течащи реки. То също така ще спомогне за възстановяването на речните райони и наводняваните райони.

В **член 8** се определя задължението за обръщане на тенденцията на намаляване на опрашителите и за постигане на тенденция на нарастване на популациите им, докато бъдат достигнати задоволителни нива. Това ще се основава на метод за наблюдение на опрашителите, който ще бъде установен.

За да се подобри биологичното разнообразие на агроекосистемите и горските екосистеми, в **членове 9 и 10** се определят задължения за отделните държави членки да постигнат тенденция на нарастване при набор от показатели, които са особено важни за биологичното разнообразие на тези екосистеми.

С целите и задълженията за възстановяване, определени в членове 6—10, се допълват целите, определени в членове 4 и 5, и следователно те ще окажат въздействие и върху териториите, обхванати от типовете местообитания, защитени съгласно Директивата за местообитанията.

В **членове 11 и 12** се описват изискванията към националните планове за възстановяване на държавите членки. Мерките за възстановяване следва да се планират

по стратегически начин, така че да бъдат възможно най-ефективни по отношение на приноса за възстановяването на природата в целия ЕС, както и за смекчаването на изменението на климата и адаптирането към него. Важно е държавите членки да изготвят своите национални планове за възстановяване въз основа на най-добрите и най-новите налични научни доказателства.

В **членове 13, 14 и 15** се уточнява, че държавите членки трябва да представят своите национални планове за възстановяване на Комисията за оценка и че ще трябва да отговорят на забележките на Комисията, преди да приемат плановете. Описан е и процес на преглед и редовно преразглеждане на националните планове за възстановяване.

Членове 17 и 18 съдържат изисквания за наблюдение и докладване.

Член 19 съдържа разпоредби за изменение на приложенията към регламента.

В **членове 20 и 21** се определят условията, при които Комисията приема делегирани актове и актове за изпълнение.

В **член 22** се предвижда преглед на регламента до 31 декември 2035 г.

В **член 23** се предвиждат влизането в сила и прилагането на регламента.

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

относно възстановяването на природата

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 192, параграф 1 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет⁴²,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) За да се гарантира възстановяването на биологичното разнообразие и устойчивостта на природата на цялата територия на Съюза, е необходимо да се определят правила на равнището на Съюза за възстановяване на екосистемите. Възстановяването на екосистемите допринася и за целите на Съюза за смекчаване на изменението на климата и за адаптиране към него.
- (2) В Европейския зелен пакт⁴³ е определена амбициозна пътна карта за превръщане на Съюза в справедливо и благоденстващо общество с модерна и конкурентоспособна икономика с ефективно използване на ресурсите, която има за цел да се опазва, съхранява и увеличава природният капитал на Съюза, както и да се опазват здравето и благосъстоянието на гражданите от рискове и въздействия, свързани с околната среда. Като част от Европейския зелен пакт Комисията прие стратегия на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г.⁴⁴.
- (3) Като страни по Конвенцията за биологичното разнообразие, одобрена с Решение № 93/626/ЕИО на Съвета⁴⁵, Съюзът и неговите държави членки са ангажирани с

⁴² ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

⁴³ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Европейския съвет, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — Европейският зелен пакт, 11.12.2019 г. (COM (2019) 640 final).

⁴⁴ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — Стратегия на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г. Да осигурим полагащото се място на природата в нашия живот, 20.5.2020 г., COM (2020) 380 final.

⁴⁵ Решение № 93/626/ЕИО на Съвета от 25 октомври 1993 г. за сключване на Конвенцията за биологичното разнообразие (ОВ L 309, 13.12.1993 г., стр. 1).

дългосрочната стратегическа визия, приета от Конференцията на страните през 2010 г. с Решение X/2 — Стратегически план за биологичното разнообразие за периода 2011—2020 г.⁴⁶, съгласно която до 2050 г. биологичното разнообразие трябва да бъде оценено, да се опазва, възстановява и използва разумно, като се поддържат екосистемните услуги, здрава планета и се осигуряват ползи, които са от съществено значение за всички хора.

- (4) [запазено място за целта за възстановяване на новата глобална рамка за биологичното разнообразие, която ще бъде договорена на 15-ата конференция на страните по Конвенцията за биологичното разнообразие]
- (5) Целите на ООН за устойчиво развитие⁴⁷, по-специално цели 14.2, 15.1, 15.2 и 15.3, се отнасят до необходимостта да се гарантират опазването, възстановяването и устойчивото използване на сухоземните и вътрешните сладководни екосистеми и техните услуги, по-специално горите, влажните зони, планините и сухите зони.
- (6) В резолюция от 1 март 2019 г.⁴⁸ Общото събрание на Организацията на обединените нации обяви периода 2021—2030 г. за десетилетието на ООН за възстановяване на екосистемите с цел подкрепа и увеличаване на усилията за предотвратяване, спиране и обръщане на процеса на деградация на екосистемите в световен мащаб и повишаване на осведомеността относно значението на възстановяването на екосистемите.
- (7) Стратегията на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г. има за цел да се гарантира, че биологичното разнообразие в Европа ще започне да се възстановява до 2030 г. в полза на хората, планетата, климата и нашата икономика. В нея се определя амбициозен план на ЕС за възстановяване на природата с редица ключови ангажименти, включително ангажимент за представяне на предложение за правно обвързващи цели на ЕС за възстановяване на природата с цел възстановяване на увредените екосистеми, по-специално екосистемите с най-голям потенциал за улавяне и съхранение на въглерод, както и за предотвратяване и намаляване на въздействието на природните бедствия.
- (8) В своята резолюция от 9 юни 2021 г.⁴⁹ Европейският парламент горещо приветства ангажимента за изготвяне на законодателно предложение с обвързващи цели за възстановяване на природата, като освен това счита, че в допълнение към общата цел за възстановяване следва да бъдат включени специфични за екосистемите, местообитанията и видовете цели за възстановяване, които обхващат горите, тревните площи, влажните зони, торфищата, опрашителите, свободно течащите реки, крайбрежните зони и морските екосистеми.

⁴⁶ <https://www.cbd.int/decision/cop/?id=12268>.

⁴⁷ [United Nations Sustainable Development – 17 Goals to Transform Our World \(Конференция на ООН по въпросите на устойчивото развитие — 17 цели за преобразуване на света\)](#).

⁴⁸ Резолюция 73/284 от 1 март 2019 г. относно Десетилетието на ООН за възстановяване на екосистемите (2021—2030 г.).

⁴⁹ Резолюция на Европейския парламент от 9 юни 2021 г. относно стратегията на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г.: да осигурим полагащото се място на природата в нашия живот (2020/2273 (INI)).

- (9) В заключенията си от 23 октомври 2020 г.⁵⁰ Съветът призна, че предотвратяването на по-нататъшното влошаване на настоящото състояние на биологичното разнообразие и природата ще бъде от съществено значение, но няма да бъде достатъчно за осигуряване на полагащото се място на природата в нашия живот. Съветът отново потвърди, че е необходима по-голяма амбиция по отношение на възстановяването на природата, както се предлага в новия план на ЕС за възстановяване на природата, който включва мерки за опазване и възстановяване на биологичното разнообразие извън защитените зони. Съветът заяви също, че очаква предложение за правно обвързващи цели за възстановяване на природата, което подлежи на оценка на въздействието.
- (10) В стратегията на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г. се определя ангажимент за правна защита на най-малко 30 % от сухоземните зони, включително вътрешните води, и 30 % от моретата в Съюза, от които най-малко една трета следва да бъдат строго защитени, включително всички останали девствени и вековни гори. В критериите и насоките за определяне на допълнителни защитени зони от държавите членки⁵¹ („критерии и насоки“), разработени от Комисията в сътрудничество с държавите членки и заинтересованите страни, се подчертава, че ако възстановените зони отговарят или се очаква да отговарят на критериите за защитени зони, след като възстановяването достигне пълния си ефект, тези възстановени зони следва също така да допринесат за постигането на целите на Съюза по отношение на защитените зони. В критериите и насоките също така се подчертава, че защитените зони могат да осигурят важен принос към целите за възстановяване, заложи в стратегията на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г., като създават условията за успеха на усилията за възстановяване. Това важи по-специално за райони, които могат да се възстановят по естествен път, като се спира или ограничава натискът от човешката дейност. Поставянето на такива зони, включително в морската среда, под строга защита в някои случаи ще бъде достатъчно, за да доведе до възстановяване на природните ценности, които се намират в тях. Освен това в критериите и насоките се подчертава, че от всички държави членки се очаква да допринесат за постигането на целите на Съюза за защитените зони, установени в стратегията на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г., до степен, която е пропорционална на природните ценности в тях и на потенциала им за възстановяване на природата.
- (11) В стратегията на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г. се поставя цел да се гарантира, че до 2030 г. няма да има влошаване на тенденциите в опазването или на състоянието на защитените местообитания и видове и че най-малко 30 % от видовете и местообитанията, които понастоящем не са в благоприятно състояние, ще попаднат в тази категория или ще има силно положителна тенденция да попаднат в тази категория. В насоките⁵², разработени от Комисията в сътрудничество с държавите членки и заинтересованите страни в подкрепа на постигането на тези цели, се подчертава, че за повечето от тези местообитания и видове вероятно ще бъдат необходими усилия за поддържането и възстановяването чрез спиране на настоящите отрицателни тенденции до 2030 г.

⁵⁰ Заключение на Съвета „Биологичното разнообразие изисква неотложни действия“, 12210/20.

⁵¹ Работен документ на службите на Комисията — Criteria and guidance for protected areas designations (Критерии и насоки за определяне на защитени зони) (SWD (2022) 23 final).

⁵² На разположение в [Circabc \(europa.eu\)](https://circabc.europa.eu) [препратката да се допълни].

или чрез поддържане на настоящите тенденции на стабилно или подобряващо се състояние, или чрез предотвратяване на намаляването на местообитанията и видовете с благоприятен природозащитен статус. Освен това в насоките се подчертава, че тези усилия за възстановяване трябва преди всичко да бъдат планирани, изпълнени и координирани на национално или регионално равнище и че при подбора и приоритизирането на видовете и местообитанията, които трябва да бъдат подобрени до 2030 г., трябва да се търсят полезни взаимодействия с други цели на Съюза и международни цели, по-специално с целите на политиката в областта на околната среда или климата.

- (12) В доклада на Комисията за състоянието на природата от 2020 г.⁵³ се отбелязва, че Съюзът все още не е успял да спре намаляването на защитените типове местообитания и видове, чието опазване е от значение за Съюза. Това намаляване се дължи най-вече на изоставянето на екстензивното земеделие, интензивирането на практиките на управление, изменението на хидроложките режими, урбанизацията и замърсяването, както и неустойчивите горски дейности и експлоатацията на видовете. Освен това инвазивните чуждоземни видове и изменението на климата представляват големи и нарастващи заплахи за местната флора и фауна на Съюза.
- (13) Целесъобразно е да се определи основна цел за възстановяване на екосистемите, за да се стимулират икономическите и обществените промени, създаването на висококачествени работни места и устойчивият растеж. Екосистемите с биологично разнообразие, като например влажни зони, сладководни басейни, гори, както и селскостопански зони, зони с рядка растителност, морски, крайбрежни и градски екосистеми, предоставят, ако са в добро състояние, редица основни екосистемни услуги, като ползите от възстановяването до добро състояние на увредените екосистеми във всички сухоземни и морски зони далеч надхвърлят разходите за възстановяване. В зависимост от икономическите, социалните, културните, регионалните и местните характеристики тези екосистемни услуги допринасят за широк спектър от социално-икономически ползи.
- (14) На своята 52-ра сесия през март 2021 г. Статистическата комисия на ООН прие Екосистемното счетоводство в рамките на Системата от интегрирани икономически сметки за околната среда (SEEA EA)⁵⁴. SEEA EA представлява интегрирана и всеобхватна статистическа рамка за организиране на данни за местообитанията и ландшафта, за измерване на обхвата, състоянието и услугите на екосистемите, за проследяване на промените в активите на екосистемите и за свързване на тази информация с икономическата и друга човешка дейност.
- (15) Гарантирането на екосистеми с биологично разнообразие и справянето с изменението на климата са неразривно свързани. Естествените и природосъобразните решения, включително естествените въглеродни запаси и погълтателите на въглерод, са от основно значение за борбата с кризата, свързана с климата. В същото време кризата с климата вече е движещ фактор за промените в сухоземните и морските екосистеми и Съюзът трябва да се

⁵³ Доклад на Комисията до Европейския парламент, Съвета и Европейския икономически и социален комитет „Състоянието на природата в Европейския съюз — Доклад за статуса и тенденциите през периода 2013—2018 г. при видовете и при типовете местообитания, защитени съгласно Директивата за птиците и Директивата за местообитанията“, COM/2020/635 final.

⁵⁴ https://seea.un.org/sites/seea.un.org/files/documents/EA/seea_ea_white_cover_final.pdf.

подготви за нарастващата интензивност, честота и разпространение на последиците от нея. В специалния доклад на Междуправителствения комитет по изменение на климата (IPCC)⁵⁵ относно въздействието на глобалното затопляне с 1,5 С се посочва, че някои въздействия могат да бъдат дълготрайни или необратими. В Шестия доклад за оценка на IPCC⁵⁶ се посочва, че възстановяването на екосистемите ще бъде от основно значение за подпомагане на борбата с изменението на климата, както и за намаляване на рисковете за продоволствената сигурност. В своя доклад за глобална оценка на биологичното разнообразие и екосистемните услуги от 2019 г. Междуправителствената научно-политическа платформа за биологично разнообразие и екосистемни услуги (IPBES)⁵⁷ счита, че изменението на климата е основен движещ фактор на промяната в природата, и очаква въздействието му да се увеличи през следващите десетилетия, а в някои случаи да надхвърли въздействието на други фактори за промяна на екосистемите, като например промененото земеползване и използване на морето.

- (16) С Регламент (ЕС) 2021/1119 на Европейския парламент и на Съвета⁵⁸ се определя обвързваща цел за неутралност по отношение на климата в Съюза до 2050 г. и за отрицателни емисии след това, както и за даване на приоритет на бързото и предвидимо намаляване на емисиите и същевременно за увеличаване на поглъщанията от естествени поглъщатели. Възстановяването на екосистемите може да допринесе значително за поддържането, управлението и подобряването на състоянието на естествените поглъщатели и за увеличаването на биологичното разнообразие успоредно с борбата с изменението на климата. В Регламент (ЕС) 2021/1119 също така се изисква от съответните институции на Съюза и от държавите членки да гарантират постоянен напредък в повишаването на адаптивната способност, укрепването на устойчивостта и намаляването на уязвимостта към изменението на климата. В него се изисква също така държавите членки да интегрират адаптирането към изменението на

⁵⁵ Междуправителствен комитет по изменението на климата (МКИК): Special Report on the impacts of global warming of 1.5°C and related global greenhouse gas emission pathways, in the context of strengthening the global response to the threat of climate change, sustainable development, and efforts to eradicate poverty (Специален доклад относно въздействието на глобалното затопляне с 1,5°C и свързаните с него траектории на емисиите на парникови газове в световен мащаб в контекста на засилването на глобалния отговор на заплахата от изменението на климата, устойчивото развитие и усилията за изкореняване на бедността) [Masson-Delmotte, V., P. Zhai, H.-O. Pörtner, D. Roberts, J. Skea, P.R. Shukla, A. Pirani, W. Moufouma-Okia, C. Péan, R. Pidcock, S. Connors, J.B.R. Matthews, Y. Chen, X. Zhou, M.I. Gomis, E. Lonnoy, T. Maycock, M. Tignor, и T. Waterfield (изд.)] <https://www.ipcc.ch/sr15/>

⁵⁶ [Изменение на климата 2022 г.: въздействия, адаптация и уязвимост](#) | [Изменение на климата 2022 г.: въздействия, адаптация и уязвимост \(ipcc.ch\)](#)

⁵⁷ IPBES (2019 г.): Global assessment report on biodiversity and ecosystem services of the Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services (Глобален доклад за оценка на биологичното разнообразие и екосистемните услуги на Междуправителствената научно-политическа платформа за биологично разнообразие и екосистемни услуги). E. S. Brondizio, J. Settele, S. Díaz и H. T. Ngo (изд.). Секретариат на IPBES, Бон, Германия. 1148 страници. <https://doi.org/10.5281/zenodo.3831673>.

⁵⁸ Регламент (ЕС) 2021/1119 на Европейския парламент и на Съвета от 30 юни 2021 г. за създаване на рамката за постигане на неутралност по отношение на климата и за изменение на регламенти (ЕО) № 401/2009 и (ЕС) 2018/1999 (Европейски закон за климата) (ОВ L 243, 9.7.2021 г., стр. 1).

климата във всички области на политиката и да насърчават природосъобразните решения⁵⁹ и основаващото се на екосистемите адаптиране.

- (17) В съобщението на Комисията относно адаптирането към изменението на климата от 2021 г.⁶⁰ се подчертава необходимостта да се насърчават природосъобразни решения и се признава, че икономически ефективно адаптиране към изменението на климата може да бъде постигнато чрез защита и възстановяване на влажните зони и торфищата, както и на крайбрежните и морските екосистеми, чрез разработване на градски зелени пространства и монтиране на зелени покриви и стени, както и чрез насърчаване и устойчиво управление на горите и земеделската земя. Наличието на по-голям брой екосистеми с биологично разнообразие води до по-голяма устойчивост към изменението на климата и осигурява по-ефективни начини за намаляване и предотвратяване на бедствия.
- (18) Политиката на Съюза в областта на климата е в процес на преразглеждане, за да следва предложения в Регламент (ЕС) 2021/1119 път за намаляване на нетните емисии с най-малко 55 % до 2030 г. в сравнение с 1990 г. По-специално предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на регламенти (ЕС) 2018/841 и (ЕС) 2018/1999⁶¹ има за цел да засили приноса на поземления сектор към общите амбиции в областта на климата за 2030 г. и привежда целите по отношение на отчитането на емисиите и поглъщанията от сектора на земеползването, промените в земеползването и горското стопанство (ЗПЗГС) в съответствие със свързаните инициативи на политиките в областта на биологичното разнообразие. В това предложение се обръща специално внимание на необходимостта от запазване и подобряване на природосъобразните поглъщания на въглерод, подобряване на устойчивостта на екосистемите спрямо изменението на климата, възстановяване на засегнатите от деградация земи и екосистеми и възстановяване на влагата в торфища. Освен това то има за цел да се подобрят мониторингът и отчитането на емисиите и поглъщанията на парникови газове от земи, които са обект на опазване и възстановяване. В този контекст е важно екосистемите във всички категории земи, включително горите, тревните площи, обработваемите земи и влажните

⁵⁹ Природосъобразните решения са решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходно ефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсно ефективни и системни намеси. Следователно природосъобразните решения трябва да бъдат от полза за биологичното разнообразие и да подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги.

⁶⁰ Съобщение на Европейската комисия до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите. Изграждане на устойчива на климатичните изменения Европа — новата стратегия на ЕС за адаптиране към изменението на климата (COM/2021/82 final).

⁶¹ Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) 2018/841 по отношение на обхвата, опростяването на правилата за съответствие, определянето на целите на държавите членки за 2030 г. и поемането на ангажимент за колективно постигане на неутралност по отношение на климата до 2035 г. в сектора на земеползването, горското стопанство и селското стопанство, и на Регламент (ЕС) 2018/1999 по отношение на подобряването на мониторинга, докладването, проследяването на напредъка и прегледа (COM/2021/554 final).

зони, да бъдат в добро състояние, за да могат ефективно да улавят и съхраняват въглерод.

- (19) Геополитически събития допълнително подчертаха необходимостта от гарантиране на устойчивостта на продоволствените системи⁶². Данните показват, че възстановяването на агроecosystemите има положително въздействие в дългосрочен план върху производството на храни и че възстановяването на природата действа като гарант за дългосрочната устойчивост и издръжливост на ЕС.
- (20) В окончателния доклад на Конференцията за бъдещето на Европа гражданите призовават Съюза да опазва и възстановява биологичното разнообразие, ландшафта и океаните, да премахне замърсяването и да насърчава знанията, осведомеността, образованието и диалозите за околната среда, изменението на климата, потреблението на енергия и устойчивостта⁶³.
- (21) Възстановяването на екосистемите, съчетано с усилия за намаляване на търговията и потреблението на екземпляри от дивата флора и фауна, ще спомогне и за предотвратяването на евентуални заразни болести със зоонозен потенциал в бъдеще, и за осигуряването на съпротивителна способност спрямо тях, като по този начин се намалят рисковете от огнища на болести и пандемии, и ще подкрепи усилията на ЕС и в света за прилагане на подхода „Едно здраве“, който признава неразривната връзка между здравето на хората, здравето на животните и устойчивата и здрава природа.
- (22) Почвите са неразделна част от сухоземните екосистеми. В съобщението на Комисията от 2021 г. „Стратегия на ЕС за почвите за 2030 г.“⁶⁴ се подчертава необходимостта от възстановяване на деградиралите почви и подобряване на биологичното разнообразие на почвите.
- (23) Директива 92/43/ЕИО на Съвета⁶⁵ и Директива № 2009/147/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁶⁶ имат за цел осигуряване на дългосрочната защита, опазване и оцеляване на най-ценните и застрашени видове и местообитания в Европа, както и на екосистемите, от които те са част. „Натура 2000“, която е създадена през 1992 г. и е най-голямата координирана мрежа от защитени зони в света, е основният инструмент за изпълнение на целите на тези две директиви.
- (24) Вече има рамка и насоки⁶⁷ за определяне на доброто състояние на типовете местообитания, защитени съгласно Директива 92/43/ЕИО, и за определяне на

⁶² Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — Гарантиране на продоволствената сигурност и повишаване на гъвкавостта на продоволствените системи, COM(2022) 133 final.

⁶³ Конференция за бъдещето на Европа – Доклад за окончателните резултати, май 2022 г., предложение 2 (1, 4, 5), стр. 44 и предложение 6 (6), стр. 48.

⁶⁴ Съобщение на Европейската комисия до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите. Стратегия на ЕС за почвите за 2030 г. Извличане на ползите от здравите почви за хората, храните, природата и климата (COM/2021/699 final).

⁶⁵ Директива 92/43/ЕИО на Съвета от 21 май 1992 г. за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна (ОВ L 206, 22.7.1992 г., стр. 7).

⁶⁶ Директива № 2009/147/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30 ноември 2009 г. относно опазването на дивите птици (ОВ L 20, 26.1.2010 г., стр. 7—25).

⁶⁷ Генерална дирекция „Околна среда“ (ГД „Околна среда“), 2017 г., „Reporting under Article 17 of the Habitats Directive: Explanatory notes and guidelines for the period 2013-2018“ (Докладване в съответствие с член 17 от Директивата за местообитанията: Обяснителни бележки и насоки за

достатъчно качество и достатъчно количество за местообитанията на видовете, попадащи в приложното поле на посочената директива. Целите за възстановяване за тези типове местообитания и местообитанията на видовете могат да бъдат определени въз основа на тази рамка и насоки. Това възстановяване обаче няма да бъде достатъчно, за да се обърне процесът на загуба на биологично разнообразие и да се възстановят всички екосистеми. Поради това следва да се установят допълнителни задължения въз основа на специфични показатели, за да се подобри биологичното разнообразие в мащаба на по-широките екосистеми.

- (25) Въз основа на директиви 92/43/ЕИО и 2009/147/ЕО и с цел да се подпомогне постигането на целите, заложи в тях, държавите членки следва да въведат мерки за възстановяване, за да се гарантира възстановяването на защитените местообитания и видове, включително дивите птици, във всички зони на Съюза, а също и в зони, които попадат извън „Натура 2000“.
- (26) Директива 92/43/ЕИО има за цел да се запази и възстанови благоприятният природозащитен статус на естествените местообитания и видовете от дивата фауна и флора, които са от интерес за Съюза. В нея обаче не се определя краен срок за постигането на тази цел. По подобен начин в Директива 2009/147/ЕО не се определя краен срок за възстановяване на популациите от птици в Съюза.
- (27) Поради това следва да се определят срокове за въвеждане на мерки за възстановяване в рамките на защитените зони по „Натура 2000“ и извън тях, за да се подобри постепенно състоянието на защитените типове местообитания в целия Съюз, както и те да се възстановят до достигане на благоприятната референтна зона, необходима за постигане на благоприятен природозащитен статус на тези типове местообитания в Съюза. За да се осигури необходимата гъвкавост за държавите членки при въвеждането на мащабни усилия за възстановяване, е целесъобразно типовете местообитания да се групират в зависимост от екосистемата, към която принадлежат, и да се определят обвързани със срокове и количествено определени цели на районен принцип за съответните групи типове местообитания. По този начин държавите членки ще могат да изберат кои местообитания първо да се възстановят в рамките на групата.
- (28) Подобни изисквания следва да бъдат определени за местообитанията на видовете, които попадат в приложното поле на Директива 92/43/ЕИО, и местообитанията на дивите птици, които попадат в приложното поле на Директива 2009/147/ЕО, като се обръща специално внимание на необходимата свързаност между двата типа местообитания, за да могат популациите на видовете да се развиват.
- (29) Необходимо е мерките за възстановяване на типовете местообитания да бъдат подходящи и целесъобразни за постигане на добро състояние и благоприятни референтни зони възможно най-бързо с оглед постигане на благоприятния им природозащитен статус. Важно е мерките за възстановяване да бъдат необходимите за постигане на целите, обвързани със срокове и количествено определени на районен принцип. Необходимо е също така мерките за възстановяване на местообитанията на видовете да бъдат подходящи и

периода 2013—2018 г.) и ГД „Околна среда“, 2013 г., „Interpretation manual of European Union habitats Eur 28,, (Тълковен наръчник на местообитанията в Европейския съюз — EUR 28).

целесъобразни за постигане на достатъчно качество и достатъчно количество възможно най-бързо с оглед постигането на благоприятния природозащитен статус на вида.

- (30) Важно е да се гарантира, че мерките за възстановяване, въведени съгласно настоящия регламент, водят до конкретно и измеримо подобряване на състоянието на екосистемите както на равнището на отделните подлежащи на възстановяване зони, така и на национално равнище и на равнището на Съюза.
- (31) За да се гарантира, че мерките за възстановяване са ефективни и че резултатите от тях могат да бъдат измервани с течение на времето, е от съществено значение да се отчита непрекъснато подобрение до постигането на добро състояние на зоните, които са обект на такива мерки за възстановяване, с оглед подобряване на състоянието на местообитанията, попадащи в приложното поле на приложение I към Директива 92/43/ЕИО, да се възстановят тези местообитания и да се подобри свързаността им.
- (32) От съществено значение е също така на зоните, които са обект на мерки за възстановяване с оглед подобряване на качеството и количеството на местообитанията на видовете, попадащи в приложното поле на Директива 92/43/ЕИО, както и местообитанията на дивите птици, попадащи в приложното поле на Директива 2009/147/ЕО, да се отбелязва непрекъснато подобрение, което да допринесе за постигането на достатъчно количество и достатъчно качество на местообитанията на тези видове.
- (33) Важно е да се осигури постепенно увеличаване на зоните, обхванати от типовете местообитания, попадащи в приложното поле на Директива 92/43/ЕИО, които са в добро състояние на територията на всички държави членки и на целия Съюз, до достигане на благоприятната референтна зона за всеки тип местообитание и най-малко 90 % на равнището на държавите членки от тази зона да бъде в добро състояние, за да се даде възможност на тези типове местообитания в Съюза да постигнат благоприятен природозащитен статус.
- (34) Важно е да се осигури постепенно повишаване на качеството и количеството на местообитанията на видовете, които попадат в приложното поле на Директива 92/43/ЕИО, както и на местообитанията на дивите птици, попадащи в приложното поле на Директива 2009/147/ЕО, на територията на държавите членки и в крайна сметка на Съюза, докато станат достатъчни, за да се гарантира дългосрочното оцеляване на тези видове.
- (35) Важно е състоянието на зоните, обхванати от типове местообитания, попадащи в приложното поле на настоящия регламент, да не се влошава в сравнение с настоящото състояние, като се имат предвид настоящите нужди от възстановяване и необходимостта те да не се увеличават допълнително в бъдеще. Целесъобразно е обаче да се разгледа възможността за случаи на непреодолима сила, които могат да доведат до влошаване на състоянието на зоните, обхванати от тези типове местообитания, както и за неизбежни промени в местообитанията, които са пряко причинени от изменението на климата или се дължат на план или проект от по-висш обществен интерес, за което не съществуват алтернативни решения с по-малко вредни последици, които да се определят за всеки отделен случай, или на план или проект, разрешен в съответствие с член 6, параграф 4 от Директива 92/43/ЕИО.

- (36) В стратегията на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г. се подчертава необходимостта от по-решителни действия за възстановяване на увредените морски екосистеми, включително богатите на въглерод екосистеми и важните зони за размножаване и развъждане на риба. В стратегията също така се обявява, че Комисията трябва да предложи нов план за действие за опазване на рибните ресурси и защита на морските екосистеми.
- (37) Типовете морски местообитания, изброени в приложение I към Директива 92/43/ЕИО, са определени широко и включват много различни от екологична гледна точка подтипове с различен потенциал за възстановяване, което затруднява държавите членки да установят подходящи мерки за възстановяване на нивото на тези типове местообитания. Поради това типовете морски местообитания следва да бъдат допълнително уточнени, като се използват съответните нива на класификация на морските местообитания в Европейската информационна система за природата (EUNIS). Държавите членки следва да определят благоприятни референтни зони за постигане на благоприятен природозащитен статус на всеки от тези типове местообитания, доколкото тези референтни зони все още не са уредени в друго законодателство на Съюза.
- (38) Когато опазването на крайбрежните и морските местообитания налага риболовните или аквакултурните дейности да бъдат регулирани, се прилага общата политика в областта на рибарството. В Регламент (ЕС) № 1380/2013 на Европейския парламент и на Съвета⁶⁸ се предвижда по-специално, че в общата политика в областта на рибарството трябва да се прилага екосистемен подход към управлението на рибарството, за да се гарантира, че отрицателното въздействие на риболовните дейности върху морската екосистема е сведено до минимум. В посочения регламент също така се посочва, че целта на тази политика е да се гарантира, че морската среда не се влошава в резултат на отглеждането на аквакултури и на риболовните дейности.
- (39) За да се постигне целта за непрекъснато, дългосрочно и устойчиво възстановяване на биологичното разнообразие и за устойчивост на природата, държавите членки следва да се възползват в пълна степен от възможностите, предоставени в рамките на общата политика в областта на рибарството. В рамките на изключителната компетентност на Съюза по отношение на опазването на морските биологични ресурси държавите членки имат възможност да предприемат недискриминационни мерки за опазване и управление на рибните запаси и за поддържане или подобряване на природозащитния статус на морските екосистеми в границите на 12 морски мили. Освен това държавите членки, които имат пряк управленски интерес, могат да се споразумеят да представят съвместни препоръки за мерки за опазване, които са необходими за спазване на задълженията, произтичащи от законодателството на Съюза в областта на околната среда. Тези мерки се оценяват и приемат в съответствие с правилата и процедурите, предвидени в общата политика в областта на рибарството.

⁶⁸ Регламент (ЕС) № 1380/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. относно общата политика в областта на рибарството, за изменение на регламенти (ЕО) № 1954/2003 и (ЕО) № 1224/2009 на Съвета и за отмяна на регламенти (ЕО) № 2371/2002 и (ЕО) № 639/2004 на Съвета и Решение 2004/585/ЕО на Съвета (ОВ L 354, 28.12.2013 г., стр. 22).

- (40) Директива 2008/56/ЕО изисква държавите членки да си сътрудничат двустранно и в рамките на регионалните и подрегионалните механизми за сътрудничество, включително чрез регионални морски конвенции⁶⁹, както и, когато става въпрос за мерки в областта на рибарството, в контекста на регионалните групи, създадени в рамките на общата политика в областта на рибарството.
- (41) За местообитанията на определени морски видове, като например акули и скатове, които попадат в приложното поле на Конвенцията за опазване на мигриращите видове диви животни, но са извън приложното поле на Директива 92/43/ЕИО, също трябва да се въведат мерки за възстановяване, тъй като те имат важна функция в екосистемата.
- (42) В подкрепа на възстановяването и предотвратяването на влошаването на състоянието на сухоземните, сладководните, крайбрежните и морските местообитания, държавите членки имат възможност да определят допълнителни зони като „защитени зони“ или „строго защитени зони“, да прилагат други ефективни природоохранителни мерки на районен принцип и да насърчават мерки за опазване върху частни площи.
- (43) Градските екосистеми обхващат около 22 % от сухоземната площ на Съюза и представляват зоната, в която живеят по-голямата част от гражданите на Съюза. Градските зелени пространства включват градски гори, паркове и градини, градски ферми, улици с дървета, градски ливади и градски живи плетове и осигуряват важни местообитания за биологичното разнообразие, по-специално за растения, птици и насекоми, включително опрашители. Те също така предоставят жизненоважни екосистемни услуги, сред които намаляване и контрол на риска от природни бедствия (например наводнения, ефекти на топлинния остров), охлаждане, отдих, филтриране на водата и въздуха, както и смекчаване на изменението на климата и адаптиране към него.
- (44) Необходимо е значително да бъдат засилени действията, с които да се гарантира, че градските зелени площи вече няма да бъдат изложени на риск от влошаване на тяхното състояние. За да се гарантира, че градските зелени пространства продължават да предоставят необходимите екосистемни услуги, тяхната загуба следва да бъде спряна и те следва да бъдат възстановени и увеличени, включително чрез по-добро интегриране на екологосъобразна инфраструктура и природосъобразни решения в градоустройственото планиране и чрез интегриране на екологосъобразна инфраструктура, като например зелени покриви и зелени стени, при проектирането на сградите.
- (45) В стратегията на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г. се изискват по-големи усилия за възстановяване на сладководните екосистеми и естествените функции на реките. Възстановяването на сладководните екосистеми следва да включва усилия за възстановяване на естествената надлъжна и напречна свързаност на реките, както и на техните крайречни райони и наводнявани райони, включително чрез премахване на преградите, за да се подпомогне постигането на благоприятен природозащитен статус на реките, езерата и

⁶⁹ Конвенция за защита на морската среда на Североизточния Атлантически океан от 1992 г. — Конвенцията OSPAR (OSPAR), Конвенция за защитата на морската среда в района на Балтийско море от 1992 г. — Хелзинкската конвенция (HELCOM), Конвенция за защита на морската среда и на крайбрежните райони в Средиземноморието от 1995 г. — Конвенцията от Барселона (UNEP-MAP) и Конвенция за опазване на Черно море от 1992 г. — Букурещката конвенция.

алувиалните местообитания и видовете, живеещи в местообитанията, защитени с директиви 92/43/ЕИО и 2009/147/ЕО, както и постигането на една от основните цели на стратегията на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г., а именно възстановяването на най-малко 25 000 km свободно течащи реки. Що се отнася до премахването на преградите, държавите членки следва да премахнат най-вече остарелите, които вече не са необходими за производството на енергия от възобновяеми източници, речното корабоплаване, водоснабдяването или други цели.

- (46) През последните десетилетия опрашители в Съюза са намалели драстично, като един на всеки три вида пчели и пеперуди отбелязва намаляване, а един на всеки десет такива вида е на ръба на изчезване. Опрашителите са от съществено значение за функционирането на сухоземните екосистеми, благосъстоянието на хората и продоволствената сигурност, тъй като опрашват диворастящи и култивирани растения. Почти 5 милиарда евро от годишната селскостопанска продукция на ЕС се дължат пряко на опрашителите⁷⁰.
- (47) На 1 юни 2018 г. Комисията стартира инициативата на ЕС за опрашителите⁷¹ в отговор на призивите на Европейския парламент и на Съвета за противодействие на намаляването им. Според доклада за напредъка по изпълнението на инициативата⁷² продължават да съществуват значителни предизвикателства при борбата с причините за намаляване на опрашителите, сред които и използването на пестициди. Европейският парламент⁷³ и Съветът⁷⁴ призоваха за по-решителни действия в борбата с намаляването на опрашителите и за създаване на рамка за наблюдението им в целия Съюз, както и за ясни цели и показатели по отношение на ангажимента за обръщане на тенденцията за намаляване на опрашителите. Европейската сметна палата препоръча на Комисията да създаде подходящи механизми за управление и наблюдение на действията за противодействие на заплахите за опрашителите⁷⁵.
- (48) Предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно устойчивата употреба на продукти за растителна защита [*предвидено да бъде*

⁷⁰ Vysna, V., Maes, J., Petersen, J.E., La Notte, A., Vallecillo, S., Aizpurua, N., Ivits, E., Teller, A., Accounting for ecosystems and their services in the European Union (INCA) („Отчитане на екосистемите и техните услуги в Европейския съюз“). Final report from phase II of the INCA project aiming to develop a pilot for an integrated system of ecosystem accounts for the EU (Окончателен доклад от етап II на проекта INCA, насочен към разработване на пилотен проект за интегрирана система от сметки за екосистемите за ЕС). Статистически доклад. Служба за публикации на Европейския съюз, Люксембург, 2021 г.

⁷¹ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — Инициатива на ЕС относно опрашителите (COM/2018/395 final).

⁷² Съобщение на Европейската комисия до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите. Напредък в изпълнението на Инициативата на ЕС относно опрашителите (COM/2021/261 final).

⁷³ Резолюция на Европейския парламент от 9 юни 2021 г. относно стратегията на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г.: да осигурим полагащото се място на природата в нашия живот (2020/2273 (INI), достъпна на адрес https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2021-0277_BG.pdf

⁷⁴ Заклчения на Съвета от 17 декември 2020 г. относно Специален доклад № 15/2020 на Европейската сметна палата, озаглавен „Опазване на дивите насекоми опрашители в ЕС — инициативите на Европейската комисия не са постигнали резултати (14168/20).

⁷⁵ Специален доклад № 15/2020, https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR20_15/SR_Pollinators_BG.pdf

прието на 22 юни 2022 г., да се посочат заглавие и номер на приетия акт, когато има такъв] има за цел да се регулира един от факторите за намаляване на опрашители, като се забрани употребата на пестициди в екологично чувствителни зони, много от които са обхванати от настоящия регламент, например зони с местообитания на видовете опрашители, които са определени в европейските червени списъци⁷⁶ като застрашени от изчезване.

- (49) Необходими са устойчиви, издръжливи и богати на биологично разнообразие селскостопански екосистеми, за да се осигури безопасна, устойчива, питателна и достъпна храна. Чрез богатите на биологично разнообразие селскостопански екосистеми се повишава също така издръжливостта на селското стопанство спрямо изменението на климата и рисковете за околната среда, като същевременно се гарантират безопасността на храните и продоволствената сигурност и се създават нови работни места в селските райони, по-специално работни места, свързани с биологичното земеделие, както и със селския туризъм и отдиха. Ето защо Съюзът трябва да подобри биологичното разнообразие в своите земеделски земи чрез множество съществуващи практики, които благоприятстват или са съвместими с подобряването на биологичното разнообразие, включително екстензивно земеделие. Екстензивното земеделие е от жизненоважно значение за поддържането на много видове и местообитания в богатите на биологично разнообразие зони. Съществуват много екстензивни селскостопански практики, които носят многобройни и значителни ползи за опазването на биологичното разнообразие, екосистемните услуги и особеностите на ландшафта, като прецизното земеделие, биологичното земеделие, агроекологията, агролесовъдството и използваните с ниска интензивност постоянно затревени площи.
- (50) Необходимо е да се въведат мерки за възстановяване, за да се подобри биологичното разнообразие на селскостопанските екосистеми в целия Съюз, включително в зоните, които не са обхванати от типове местообитания, попадащи в обхвата на Директива 92/43/ЕИО. Тъй като няма общ метод за оценка на състоянието на селскостопанските екосистеми, чрез който биха могли да бъдат определени специфични цели за възстановяване на селскостопанските екосистеми, е целесъобразно да се определи общо задължение за подобряване на биологичното разнообразие в селскостопанските екосистеми и да се измерва изпълнението на това задължение въз основа на съществуващите показатели.
- (51) Тъй като птиците, живеещи върху земеделски земи, са добре известни и широко признати ключови показатели за здравето на селскостопанските екосистеми, е целесъобразно да се определят цели за тяхното възстановяване. Задължени да постигнат тези цели ще бъдат държавите членки, а не отделните земеделски стопани. Държавите членки следва да постигнат тези цели, като въведат ефективни мерки за възстановяване на земеделска земя и като сътрудничат със земеделските стопани и други заинтересовани страни и ги подкрепят при разработването и изпълнението на такива мерки на място.
- (52) Голямото разнообразие в характеристиките на ландшафта на земеделската земя, включително буферни ивици, оборотно или трайно оставени земи под угар, живи плетове, отделни и групи дървета, дървесни редици, синори, малки парцели, канавки, водни течения, малки влажни зони, подпорни стени за

⁷⁶

[Европейски червен списък — околна среда — Европейска комисия \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ro/TXT/?uri=CELEX%3A32006R0182)

терасиране, каменни пирамиди и стени, малки езера и културни обекти, осигуряват пространство за диви растения и животни, включително опрашители, предотвратяват ерозията и изтощаването на почвата, филтрират въздуха и водата, подпомагат смекчаването на изменението на климата и адаптирането към него, както и селскостопанската производителност на култури, зависими от опрашването. Продуктивните дървета, които са част от агро-лесовъдни системи върху обработваема земя, и продуктивните елементи в непродуктивни живи плетове също могат да бъдат считани за характеристики на ландшафта с голямо биологично разнообразие, при условие че не се третират с торове или пестициди и ако прибирането на реколтата се извършва само в моменти, не се застрашава голямото биологично разнообразие. Поради това следва да се въведе изискване, чрез което да се гарантира тенденция на нарастване на дела на земеделската земя с голямо разнообразие в характеристиките на ландшафта. Чрез подобно изискване Съюзът би могъл да изпълни един от другите ключови ангажменти на стратегията на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г., а именно най-малко 10 % от земеделската площ да включват характеристики с голямо разнообразие на ландшафта. Тенденции на нарастване следва да се постигнат и за други съществуващи показатели, като например индекса на полските пеперуди и запасите от органичен въглерод в обработваемите минерални почви.

- (53) Общата селскостопанска политика (ОСП) има за цел да подкрепя и засилва опазването на околната среда, включително биологичното разнообразие. Сред специфичните цели на тази политика е да допринесе за спирането на загубата на биологично разнообразие и обръщането на тази тенденция, за подобряването на екосистемните услуги и опазването на местообитанията и ландшафта. Съгласно новия стандарт на ОСП за добро земеделско и екологично състояние № 8 (ДЗЕС 8)⁷⁷ бенефициерите на свързани с площ плащания трябва да използват най-малко 4 % от обработваемата земя на равнището на земеделското стопанство като непроизводствени площи и елементи, включително оставена под угар земя, и да запазят съществуващите особености на ландшафта. Делът от 4 % за спазване на този стандарт за ДЗЕС може да бъде намален до 3 %, ако са изпълнени определени предпоставки⁷⁸. Това задължение ще допринесе за това държавите членки да постигнат положителна тенденция по отношение на особеностите на ландшафта с голямо разнообразие върху земеделска земя. Освен това в рамките на ОСП държавите членки имат възможността да въведат екосхеми за селскостопански практики, прилагани от земеделски стопани на земеделски площи, сред които например поддържане и създаване на особености на ландшафта или непроизводствени площи. По подобен начин в своите стратегически планове по ОСП държавите членки могат да включат и ангажменти за агроекология и климат, включително за по-доброто управление

⁷⁷ Регламент(ЕС) 2021/2115 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 г. за установяване на правила за подпомагане за стратегическите планове, които трябва да бъдат изготвени от държавите членки по линия на общата селскостопанска политика (стратегически планове по ОСП) и финансирани от Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1305/2013 и (ЕС) № 1307/2013 (ОВ L 435, 6.12.2021 г., стр. 1).

⁷⁸ Когато в рамките на подобрена екосхема земеделски стопанин се ангажира да отдели най-малко 7 % от обработваемата си земя за непроизводствени площи или елементи, включително оставена под угар земя, или ако минимален дял от най-малко 7 % от обработваемата земя на равнището на земеделското стопанство се използва и за междинни култури или култури, обогатяващи почвата с азот, които се отглеждат без използване на продукти за растителна защита.

на особеностите на ландшафта, което надхвърля обвързаността с условия на ДЗЕС 8 и/или екосхеми. Проекти по програма LIFE, свързани с природата и биологичното разнообразие, също така ще спомогнат за това до 2030 г. биологичното разнообразие на Европа по земеделските земи да започне да се възстановява, като подкрепят прилагането на Директива 92/43/ЕИО и Директива 2009/147/ЕО, както и стратегията на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г.

- (54) Възстановяването на влажните зони⁷⁹ върху органични почви⁸⁰, които се използват за селското стопанство (т.е. като пасища или за отглеждане на култури) и представляват пресушени торфища, спомага за постигането на съществени ползи за биологичното разнообразие, за значително намаляване на емисиите на парникови газове, както и за други ползи за околната среда, като в същото време допринася за разнообразието на селскостопанския ландшафт. Държавите членки може да изберат между голям спектър от мерки за възстановяване на пресушени торфища в селското стопанство, които варират от преобразуване на обработваемата земя в постоянно затревени площи и мерки за екстензификация, придружени от намаляване на отводняването, до пълно възстановяване на влажни зони с възможност за палудикултурни практики или въвеждане на образуваща торф растителност. Най-значителните ползи за климата се създават от възстановяването и възстановяването на влагата в обработваеми земи, следвано от възстановяването на интензивно управлявани затревени площи. В интерес на гъвкавото изпълнение на целта за пресушени торфища, използвани за селскостопански цели, държавите членки могат да отчитат както мерките за възстановяване и възстановяването на влагата в пресушени торфища в зоните за добив на торф, така и — до известна степен — възстановяването и възстановяването на влагата в пресушени торфища, използвани за друго земеползване (например гори), като принос за постигането на целите за пресушени торфища, използвани за селскостопански цели.
- (55) За да се извлекат пълните ползи за биологичното разнообразие, възстановяването на влажните зони на пресушени торфища следва да се простира и отвъд изброените в приложение I към Директива 92/43/ЕИО зони на типовете местообитания във влажните зони, които трябва да бъдат възстановени и повторно изградени. Данните за обхвата на органичните почви, както и за техните емисии и поглъщания на парникови газове, се наблюдават в рамките на докладването в сектора на ЗПЗГС и се включват в националните инвентаризации на парниковите газове на държавите членки, които се представят на Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата (РКООНИК). Възстановените влажни зони на торфищата могат да продължат да се използват продуктивно по алтернативни начини. Така например палудикултурата, т.е. практиката на отглеждане на култури върху влажни торфища, може да включва отглеждане на различни видове тръстика, дървета за определени форми дървен материал,

⁷⁹ Възстановяването на влажни зони представлява процес на превръщане на пресушената почва във влажна почва. Глава I от МКИК 2014 г., 2013 г. и притурката към Насоките от 2006 г. на Междуправителствения комитет по изменение на климата (МКИК) за националните инвентаризации на емисиите на парникови газове: Влажни зони, Hiraiishi, T., Krug, T., Tanabe, K., Srivastava, N., Baasansuren, J., Fukuda, M. и Troxler, T.G. (изд.).

⁸⁰ Понятието „органична почва“ е определено в Насоките на МКИК за националните инвентаризации на емисиите на парникови газове от 2006 г., изготвени по Националната програма за инвентаризациите на емисиите на парникови газове от Eggleston H.S., Buendia L., Miwa K., Ngara T. и Tanabe K. (изд.).

отглеждане на сини и червени боровинки, на сфагнов торф, както и паша на азиатски биволи. Тези практики следва да се основават на принципите на устойчивото управление и да са насочени към подобряване на биологичното разнообразие, така че да имат висока стойност както във финансово, така и в екологично отношение. Палудикултурата може да бъде от полза и за няколко вида, които са застрашени в Съюза, и същевременно да улесни свързаността на влажните зони и на популациите на съответните видове в Съюза. Финансирането за мерки за възстановяване и възстановяване на влагата в пресушените торфища и за компенсиране на евентуални загуби на приходи може да дойде от широк кръг източници, включително разходи от бюджета на Съюза и програми на Съюза за финансиране.

- (56) В новата стратегия на ЕС за горите за 2030 г.⁸¹ се очертава необходимостта от възстановяване на биологичното разнообразие на горите. Горите и другите залесени земи покриват над 43,5 % от сухоземното пространство на ЕС. Горските екосистеми, в които има богато биологично разнообразие, са уязвими по отношение на изменението на климата, но същевременно представляват естествен съюзник при адаптирането към изменението на климата и борбата с него и свързаните с климата рискове, включително чрез функциите си на въглеродни запаси и поглътителни на въглерод, и осигуряват много други жизненоважни екосистемни услуги и ползи, като например дървен материал и дървесина, хранителни и други недървесни продукти, регулиране на климата, стабилизиране на почвите и контрол на ерозията и пречистване на въздуха и водата.
- (57) Необходимо е да се въведат мерки за възстановяване, за да се подобри биологичното разнообразие на горските екосистеми в целия Съюз, включително в зоните, които не са обхванати от типовете местообитания, попадащи в приложното поле на Директива 92/43/ЕИО. Тъй като няма общ метод за оценка на състоянието на горските екосистеми, чрез който биха могли да бъдат посочени специфични цели за възстановяването им, е целесъобразно да се определи общо задължение за подобряване на биологичното разнообразие в горските екосистеми, както и да се измерва изпълнението му въз основа на съществуващи показатели, като например количеството стояща и паднала мъртва дървесина, процента на горите с неравномерна възрастова структура, свързаността на горите, индекса на обикновените горски птици⁸² и запасите от органичен въглерод.
- (58) Целите и задълженията за възстановяване на местообитанията и видовете, защитени съгласно директиви 92/43/ЕИО и 2009/147/ЕО, на опрашителите и на сладководните, градските, селскостопанските и горските екосистеми следва да се допълват и да имат полезно взаимодействие, за да се постигне основната цел за възстановяване на екосистемите във всички сухоземни и морски зони на Съюза. Мерките за възстановяване, необходими за постигането на една конкретна цел, в много случаи ще допринесат за постигането и на други цели или изпълнението на други задължения. Поради това държавите членки следва

⁸¹ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — Нова стратегия на ЕС за горите за 2030 г. (COM/2021/572 final).

⁸² Индекс на обикновените птици (агрегирани данни за ЕС) — набори от данни за продуктите — Евростат (europa.eu).

да планират стратегически мерките за възстановяване, за да увеличат максимално тяхната ефективност като принос за възстановяването на природата в целия Съюз. Освен това мерките за възстановяване следва да бъдат планирани по такъв начин, че да допринесат за смекчаването на изменението на климата и адаптирането към него, както и за предотвратяването и контрола на въздействието на природните бедствия. Те следва да са насочени към оптимизацията на екологичните, икономическите и социалните функции на екосистемите, включително техния потенциал за производителност, като се взема предвид техният принос за устойчивото развитие на съответните региони и общности. Важно е държавите членки да изготвят подробни национални планове за възстановяване въз основа на най-добрите налични научни доказателства, като на обществеността бъдат предоставени навременни и ефективни възможности да участва в изготвянето на плановете. Държавите членки следва да вземат предвид специфичните условия и нужди на своята територия, за да могат чрез плановете да отговорят на съответните видове натиск, заплахи и фактори за загубата на биологично разнообразие, както и да си сътрудничат, за да гарантират възстановяването и свързаността през границите.

- (59) За да се гарантират полезни взаимодействия между различните мерки, които са били въведени и трябва да бъдат въведени с цел защита, опазване и възстановяване на природата в Съюза, при изготвянето на своите национални планове за възстановяване държавите членки следва да вземат предвид: мерките за опазване, установени за защитените зони по „Натура 2000“, и рамките за приоритетни действия, изготвени в съответствие с директиви 92/43/ЕИО и 2009/147/ЕО; мерките за постигане на добро екологично и химично състояние на водните обекти, включени в плановете за управление на речните басейни, изготвени в съответствие с Директива 2000/60/ЕО; морските стратегии за постигане на добро екологично състояние за всички морски региони на Съюза, изготвени в съответствие с Директива 2008/56/ЕО; националните програми за контрол на замърсяването на въздуха, изготвени съгласно Директива (ЕС) 2016/2284; националните стратегии и планове за действие в областта на биологичното разнообразие, разработени в съответствие с член 6 от Конвенцията за биологичното разнообразие, както и мерките за опазване, приети в съответствие с Регламент 1380/2013, и техническите мерки, приети в съответствие с Регламент (ЕС) 2019/1241 на Европейския парламент и на Съвета⁸³.
- (60) За да се осигури съгласуваност между целите на настоящия регламент и на Директива (ЕС) 2018/2001⁸⁴, Регламент (ЕС) 2018/1999⁸⁵ и Директива

⁸³ Регламент (ЕС) 2019/1241 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. за опазване на рибните ресурси и защита на морските екосистеми чрез технически мерки, за изменение на регламенти (ЕО) № 1967/2006 и (ЕО) № 1224/2009 на Съвета и на регламенти (ЕС) № 1380/2013, (ЕС) 2016/1139, (ЕС) 2018/973, (ЕС) 2019/472 и (ЕС) 2019/1022 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на регламенти (ЕО) № 894/97, (ЕО) № 850/98, (ЕО) № 2549/2000, (ЕО) № 254/2002, (ЕО) № 812/2004 и (ЕО) № 2187/2005 на Съвета (ОВ L 198, 25.7.2019 г., стр. 105).

⁸⁴ Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници (ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 82).

⁸⁵ Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. относно управлението на Енергийния съюз и на действията в областта на климата, за изменение на регламенти (ЕО) № 663/2009 и (ЕО) № 715/2009 на

№ 98/70/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на насърчаването на използването на енергия от възобновяеми източници⁸⁶, по-специално при изготвянето на националните планове за възстановяване, държавите членки следва да вземат предвид потенциала на проектите за енергия от възобновяеми източници да допринасят за постигането на целите за възстановяване на природата.

- (61) Като се има предвид значението на последователното справяне с двойното предизвикателство, свързано със загубата на биологично разнообразие и изменението на климата, при възстановяването на биологичното разнообразие следва да се вземе предвид използването на енергията от възобновяеми източници, и обратно. В съобщението „REPowerEU: съвместни европейски действия за по-сигурна и устойчива енергия на достъпни цени“⁸⁷ се посочва, че държавите членки следва бързо да картографират, оценят и осигурят подходящи сухоземни и морски зони за проекти за енергия от възобновяеми източници, съобразени с техните национални планове в областта на енергетиката и климата, с приноса за постигане на преразгледаната цел за енергията от възобновяеми източници за 2030 г. и с други фактори като наличие на ресурси, мрежова инфраструктура и цели на стратегията на ЕС за биологичното разнообразие. Предложението на Комисията за директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива (ЕС) 2018/2001 за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници, Директива 2010/31/ЕС относно енергийните характеристики на сградите и Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност⁸⁸, както и препоръката на Комисията за ускоряване на издаването на разрешения за проектите за енергия от възобновяеми източници и за улесняване на споразуменията за закупуване на електроенергия⁸⁹, и двете приети на 18 май 2022 г., също така предвиждат определянето на предпочитани зони за производство на енергия от възобновяеми източници. Тези зони са

Европейския парламент и на Съвета, директиви 94/22/ЕО, 98/70/ЕО, 2009/31/ЕО, 2009/73/ЕО, 2010/31/ЕС, 2012/27/ЕС и 2013/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, директиви 2009/119/ЕО и (ЕС) 2015/652 на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕС) № 525/2013 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 1).

⁸⁶ Директива 98/70/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 октомври 1998 г. относно качеството на бензиновите и дизеловите горива и за изменение на Директива 93/12/ЕИО на Съвета (ОВ L 350, 28.12.1998 г., стр. 58).

⁸⁷ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Европейския съвет, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — REPowerEU: съвместни европейски действия за по-сигурна и устойчива енергия на достъпни цени (COM/2022/108 final).

⁸⁸ Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива (ЕС) 2018/2001 за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници, Директива 2010/31/ЕС относно енергийните характеристики на сградите и Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност, COM/2022/222 final.

⁸⁹ Препоръка на Комисията за ускоряване на процедурите за издаване на разрешения за проекти за възобновяема енергия и за улесняване на споразуменията за закупуване на електроенергия, C(2022) 3219 final.

конкретни места, на сушата или в морето, които са особено подходящи за инсталиране на централи за производство на енергия от възобновяеми източници, различни от централи на основата на изгаряне на биомаса, в които не се очаква експлоатацията на конкретен вид възобновяеми енергийни източници да окаже значително въздействие върху околната среда, с оглед на особеностите на избраната територия. Държавите членки следва да дадат приоритет на изкуствени и застроени площи като покриви, райони на транспортната инфраструктура, зони за паркиране, площадки за отпадъци, промишлени обекти, рудници, изкуствени вътрешни водни басейни, езера или резервоари и, когато е целесъобразно, обекти за пречистване на градски отпадъчни води, както и земи с влошено качество, които не могат да се използват в селското стопанство. При определянето на предпочитани зони за производство на енергия от възобновяеми източници държавите членки следва да избягват защитените зони и да вземат предвид своите национални планове за възстановяване на природата. Държавите членки следва да съгласуват разработването на национални планове за възстановяване с определянето на предпочитани зони за производство на енергия от възобновяеми източници. По време на изготвянето на плановете за възстановяване на природата държавите членки следва да осигурят полезни взаимодействия с вече определените предпочитани зони за производство на енергия от възобновяеми източници и да гарантират, че функционирането на предпочитаните зони за производство на енергия от възобновяеми източници, включително процедурите за издаване на разрешения, приложими съгласно Директива (ЕС) 2018/2001 в предпочитаните зони за производство на енергия от възобновяеми източници, остават непроменени.

- (62) За да се гарантират полезни взаимодействия с мерките за възстановяване, които вече са планирани или въведени в държавите членки, тези мерки следва да се признават и да се вземат предвид в националните планове за възстановяване. С оглед на посочената в доклада на МКИК от 2022 г. неотложна необходимост от предприемане на действия за възстановяване на увредени екосистеми, държавите членки следва да прилагат тези мерки успоредно с изготвянето на плановете за възстановяване.
- (63) В националните планове за възстановяване следва също така да се вземат предвид резултатите от научноизследователските проекти, които са от значение за оценката на състоянието на екосистемите, определянето и въвеждането на мерки за възстановяване и целите на наблюдението.
- (64) Целесъобразно е да бъде взето предвид специфичното положение на най-отдалечените региони на Съюза, посочени в член 349 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), в който се предвиждат специфични мерки за подкрепа на тези региони. Както е предвидено в стратегията на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г., следва да се обърне специално внимание на опазването и възстановяването на екосистемите на най-отдалечените региони, като се има предвид изключителната стойност на богатото им биологично разнообразие.
- (65) Европейската агенция за околна среда (ЕАОС) следва да подпомага държавите членки при изготвянето на националните планове за възстановяване, както и при наблюдението на напредъка към постигането на целите и задълженията за възстановяване. Комисията следва да оцени дали националните планове за възстановяване са подходящи за постигането на тези цели и задължения.

- (66) В доклада на Комисията от 2020 г. за състоянието на природата се посочва, че значителен дял от информацията, докладвана от държавите членки в съответствие с член 17 от Директива 92/43/ЕИО на Съвета⁹⁰ и член 12 от Директива 2009/147/ЕО, по-специално относно природозащитния статус и тенденциите при местообитанията и видовете, които се защитават с тях, произтича от частични проучвания или се основава само на експертна оценка. От този доклад също така става видно, че статусът на няколко типа местообитания и видове, защитени съгласно Директива 92/43/ЕИО, все още не е известен. Запълването на тези пропуски в знанията и инвестирането в наблюдение и надзор са необходими, за да бъдат подкрепени солидни и научно обосновани национални планове за възстановяване. С цел да се увеличат навременността, ефективността и съгласуваността на различните методи за наблюдение, при наблюдението и надзора следва по най-добрия възможен начин да се прилагат резултатите от финансираните от Съюза научноизследователски проекти и проекти за иновации, новите технологии, като например *in situ* наблюдението и дистанционното наблюдение, като се използват космически данни и услуги, предоставяни в рамките на космическата програма на Съюза (Европейска геостационарна служба за навигационно покритие (EGNOS)/„Галилео“ и „Коперник“). С мисиите на ЕС „Възстановяване на нашите океани и води“, „Адаптиране към изменението на климата“ и „Пакт за почвите за Европа“ ще бъде подкрепено изпълнението на целите за възстановяване⁹¹.
- (67) С цел да се наблюдава напредъкът в изпълнението на националните планове за възстановяване, въведените мерки за възстановяване, зоните, в които се прилагат мерки за възстановяване, и данните за описа на преградите, с които се нарушава непрекъснатостта на реките, следва да се въведе система, с която от държавите членки да се изисква да създадат, актуализират и предоставят съответните данни за резултатите от това наблюдение. За електронното докладване на данните пред Комисията следва да се използва системата Reportnet на ЕАОС, а административната тежест за всички субекти трябва да остане възможно най-ограничена. За да се осигури подходяща инфраструктура за публичен достъп, докладване и обмен на данни между публичните органи, държавите членки следва, когато е уместно, да изготвят спецификациите на данните въз основа на спецификациите, посочени в Директива 2003/4/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁹², Директива 2007/2/ЕО на Европейския

⁹⁰ Директива 92/43/ЕИО на Съвета от 21 май 1992 г. за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна (ОВ L 206, 22.7.1992 г., стр. 7).

⁹¹ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — Инициатива на ЕС относно опрашителите, COM/2021/609 final.

⁹² Директива 2003/4/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2003 г. относно обществения достъп до информация за околната среда и за отмяна на Директива 90/313/ЕИО на Съвета (ОВ L 41, 14.2.2003 г., стр. 26).

парламент и на Съвета⁹³ и Директива (ЕС) 2019/1024 на Европейския парламент и на Съвета⁹⁴.

- (68) За да се гарантира ефективното прилагане на настоящия регламент, Комисията следва да подкрепя държавите членки при поискване чрез Инструмента за техническа подкрепа⁹⁵, с който се предоставя съобразена с конкретните нужди техническа подкрепа за разработването и изпълнението на реформи. Техническата подкрепа включва например укрепване на административния капацитет, хармонизиране на законодателните рамки и споделяне на съответните най-добри практики.
- (69) Комисията следва да докладва за напредъка, постигнат от държавите членки по отношение на целите и задълженията за възстановяване по настоящия регламент, въз основа на доклади за напредъка в целия Съюз, изготвени от ЕАОС, както и на други анализи и доклади, предоставени от държавите членки в съответните области на политиката, като например политиката за природата, морската политика и политиката за водите.
- (70) За да се гарантира постигането на целите и задълженията, определени в настоящия регламент, от изключително значение е за възстановяването да бъдат направени целесъобразни частни и публични инвестиции, държавите членки следва да включат в националните си бюджети разходите за целите в областта на биологичното разнообразие, включително алтернативните разходи и разходите за прехода, произтичащи от изпълнението на националните планове за възстановяване, и да отразят начина, по който се използва финансирането от Съюза. Що се отнася до финансирането от Съюза, разходите в рамките на бюджета на Съюза и програмите за финансиране на Съюза, като например Програмата за околна среда и действията по климата (LIFE)⁹⁶, Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури (ЕФМДРА)⁹⁷, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР)⁹⁸, Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ), Европейския фонд за регионално

⁹³ Директива 2007/2/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2007 г. за създаване на инфраструктура за пространствена информация в Европейската общност (INSPIRE) (ОВ L 108, 25.4.2007 г., стр. 1).

⁹⁴ Директива (ЕС) 2019/1024 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. относно отворените данни и повторното използване на информацията от общественния сектор (ОВ L 172, 26.6.2019 г., стр. 56).

⁹⁵ Регламент (ЕС) 2021/240 на Европейския парламент и на Съвета от 10 февруари 2021 г. за създаване на Инструмент за техническа подкрепа (ОВ L 57, 18.2.2021 г., стр. 1).

⁹⁶ Регламент (ЕС) 2021/783 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2021 г. за създаване на Програма за околната среда и действията по климата (LIFE) и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1293/2013 (ОВ L 172, 17.5.2021 г., стр. 53).

⁹⁷ Регламент (ЕС) 2021/1139 на Европейския парламент и на Съвета от 7 юли 2021 г. за създаване на Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури и за изменение на Регламент (ЕС) 2017/1004 (ОВ L 247, 13.7.2021 г., стр. 1).

⁹⁸ Регламент (ЕС) 2020/2220 на Европейския парламент и на Съвета от 23 декември 2020 г. за определяне на някои преходни разпоредби във връзка с подпомагането от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и от Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) през 2021 г. и 2022 г. и за изменение на регламенти (ЕС) № 1305/2013, (ЕС) № 1306/2013 и (ЕС) № 1307/2013 по отношение на ресурсите и на прилагането през 2021 г. и 2022 г. и Регламент (ЕС) № 1308/2013 по отношение на ресурсите и разпределението на това подпомагане за 2021 г. и 2022 г. (ОВ L 437, 28.12.2020 г., стр. 1).

развитие (ЕФРР), Кохезионния фонд⁹⁹ и Фонда за справедлив преход¹⁰⁰, както и Рамковата програма на Съюза за научни изследвания и иновации „Хоризонт Европа“¹⁰¹, допринасят за изпълнението на целите в областта на биологичното разнообразие с амбицията през 2024 г. да се заделят 7,5 %, а през 2026 и 2027 г. — 10 % от годишните разходи по многогодишната финансова рамка за периода 2021—2027 г.¹⁰² за цели в областта на биологичното разнообразие. Механизмът за възстановяване и устойчивост¹⁰³ е допълнителен източник на финансиране за опазването и възстановяването на биологичното разнообразие и екосистемите. По отношение на програмата LIFE специално внимание следва да се обърне на целесъобразното използване на стратегическите проекти за опазване на природата (СПОП) като специфичен инструмент, с който би могло да бъде подпомогнато прилагането на настоящия регламент, чрез ефективно и ефикасно интегриране на наличните финансови ресурси.

- (71) Съществуват редица европейски, национални и частни инициативи за стимулиране на частното финансиране, като например програмата InvestEU¹⁰⁴, по която се предлага възможности за мобилизиране на публични и частни средства в подкрепа, наред с другото, на подобряването на природата и биологичното разнообразие посредством проекти за зелена и синя инфраструктура, както и на въглеродното земеделие като екологосъобразен бизнес модел¹⁰⁵.
- (72) При изготвянето и изпълнението на своите национални планове за възстановяване държавите членки следва да насърчават справедлив и обхващащ цялото общество подход, като включват процедури за участие на обществеността и отчитат нуждите на местните общности и заинтересованите страни.
- (73) Съгласно Регламент (ЕС) 2021/2115 на Европейския парламент и на Съвета¹⁰⁶ стратегическите планове по ОСП имат за цел да допринесат за постигането и да

⁹⁹ Регламент (ЕС) 2021/1058 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. за Европейския фонд за регионално развитие и Кохезионния фонд (ОВ L 231, 30.6.2021 г., стр. 60).

¹⁰⁰ Регламент (ЕС) 2021/1056 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. за създаване на Фонда за справедлив преход (ОВ L 231, 30.6.2021 г., стр. 1).

¹⁰¹ Регламент (ЕС) 2021/695 на Европейския парламент и на Съвета от 28 април 2021 г. за създаване на Рамковата програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт Европа“, за определяне на нейните правила за участие и разпространение на резултатите и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1290/2013 и (ЕС) № 1291/2013 (ОВ L 170, 12.5.2021 г., стр. 1).

¹⁰² Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093 на Съвета от 17 декември 2020 г. за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2021—2027 (ОВ L 433I, 22.12.2020 г., стр. 11).

¹⁰³ Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета от 12 февруари 2021 г. за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост (ОВ L 57, 18.2.2021 г., стр. 17).

¹⁰⁴ Регламент (ЕС) 2021/523 на Европейския парламент и на Съвета от 24 март 2021 г. за създаване на програмата InvestEU и за изменение на Регламент (ЕС) 2015/1017 (ОВ L 107, 26.3.2021 г., стр. 30).

¹⁰⁵ Съобщение на Комисията до Европейския парламент и Съвета — Устойчиви въглеродни цикли (COM (2021) 800 final).

¹⁰⁶ Регламент (ЕС) 2021/2115 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 г. за установяване на правила за подпомагане за стратегическите планове, които трябва да бъдат изготвени от държавите членки по линия на общата селскостопанска политика (стратегически планове по ОСП) и финансирани от Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1305/2013 и (ЕС) № 1307/2013 (ОВ L 435, 6.12.2021 г., стр. 1).

бъдат в съответствие с дългосрочните национални целеви стойности, установени в законодателните актове, изброени в приложение XIII към посочения регламент, или произтичащи от тези актове. Настоящият регламент относно възстановяването на природата следва да бъде взет предвид, когато, в съответствие с член 159 от Регламент (ЕС) 2021/2115, Комисията преразглежда до 31 декември 2025 г. списъка, съдържащ се в приложение XIII към посочения регламент.

- (74) В съответствие с ангажимента, поет в 8-ата програма за действие за околната среда (ПДОС) до 2030 г.¹⁰⁷, държавите членки следва постепенно да премахнат вредните за околната среда субсидии на национално равнище, като използват по най-добрия начин пазарните инструменти и инструментите за екологосъобразно бюджетиране, включително инструментите, необходими за гарантиране на социално справедлив преход, и като подкрепят предприятията и другите заинтересовани страни при разработването на стандартизирани счетоводни практики за отчитане на природния капитал.
- (75) С цел да се гарантира необходимото адаптиране на настоящия регламент, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от ДФЕС във връзка с изменението на приложения I—VII с цел адаптиране на групата местообитания, актуализиране на информацията относно индекса на обикновените птици, живеещи върху земеделски земи, както и адаптиране на списъка на показателите за биологично разнообразие за селскостопанските екосистеми, списъка на показателите за биологично разнообразие за горските екосистеми и списъка на морските видове към най-новите научни доказателства и примерите за мерки за възстановяване. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище, и тези консултации да бъдат проведени в съответствие с принципите, заложи в Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество⁵². По-специално, с цел осигуряване на равно участие при подготовката на делегираните актове, Европейският парламент и Съветът получават всички документи едновременно с експертите от държавите членки, като техните експерти получават систематично достъп до заседанията на експертните групи на Комисията, занимаващи се с подготовката на делегираните актове.
- (76) С цел да се гарантират еднакви условия за прилагането на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия, за да се уточни методът за наблюдение на опрашители, да се определят методите за наблюдение на показателите за селскостопанските екосистеми, изброени в приложение IV към настоящия регламент, и показателите за горските екосистеми, изброени в приложение VI към настоящия регламент, да се разработи рамка за определяне на задоволителни нива на опрашители, на показателите за селскостопанските екосистеми, изброени в приложение IV към настоящия регламент, и на показателите за горските екосистеми, изброени в приложение VI към настоящия регламент, да се определи единен формат за националните планове за възстановяване, да се определят форматът, структурата и подробните правила за докладване на данни и информация на Комисията по

¹⁰⁷

[Да се добави препратка след публикуването на 8-ата ПДОС].

електронен път. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета¹⁰⁸.

- (77) Комисията следва да извърши оценка на настоящия регламент. Съгласно точка 22 от Междуинституционалното споразумение за по-добро законотворчество тази оценка следва да се основава на критериите за ефикасност, ефективност, целесъобразност, съгласуваност и добавена стойност за ЕС и да служи като основа за оценки на въздействието на евентуални допълнителни мерки. Освен това Комисията следва да оцени необходимостта от установяване на допълнителни цели за възстановяване въз основа на общи методи за оценка на състоянието на екосистемите, които не са обхванати от членове 4 и 5, като се вземат предвид най-новите научни доказателства.
- (78) Тъй като целите на настоящия регламент не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, а поради обхвата и последиците им могат да бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, с настоящия регламент не се надхвърля необходимото за постигането на тези цели,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Предмет

1. С настоящия регламент се определят правила, които да допринасят за:
 - а) непрекъснато, дългосрочно и устойчиво възстановяване на биологичното разнообразие и устойчивостта на природата в сухоземните и морските зони на Съюза чрез възстановяване на екосистемите;
 - б) постигане на основните цели на Съюза за смекчаване на изменението на климата и адаптиране към него;
 - в) изпълнение на международните задължения на Съюза.
2. С настоящия регламент се установява рамка, чрез която държавите членки незабавно въвеждат ефективни мерки за възстановяване на районен принцип, които до 2030 г. заедно ще обхващат най-малко 20 % от сухоземните и

¹⁰⁸ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

морските зони на Съюза, а до 2050 г. — всички екосистеми, които се нуждаят от възстановяване.

Член 2

Географски обхват

Настоящият регламент се прилага за екосистемите, посочени в членове 4—10:

- а) на територията на държавите членки;
- б) във водите, на морското дъно и геоложката основа откъм страната на откритото море спрямо контролната линия, по която се измерва протежението на териториалните води, до най-крайната зона, в която дадена държава членка упражнява суверенни права в съответствие с Конвенцията на Организацията на обединените нации по морско право от 1982 г.

Член 3

Определения

Прилагат се следните определения:

- (1) „екосистема“ означава динамичен комплекс от растителни, животински и микроорганизмови съобщества и тяхната нежива околна среда, които си взаимодействат като функционална единица, и включва типове местообитания, местообитания на видове и популации на видове;
- (2) „местообитание на вид“ означава среда, определена от специфични абиотични и биотични фактори, в които този вид се намира в някой от етапите на своя биологичен цикъл;
- (3) „възстановяване“ означава процесът на активно или пасивно подпомагане на възстановяването на дадена екосистема до добро състояние, на тип местообитание — до най-високото постижимо състояние и до неговата благоприятна референтна зона, на местообитание на вид — до достатъчно качество и достатъчно количество или на популации на видове — до задоволителни нива, като средство за опазване или подобряване на биологичното разнообразие и устойчивостта на екосистемите;
- (4) „добро състояние“ означава състояние, при което основните характеристики на дадена екосистема, а именно нейното физическо, химично, съставно, структурно и функционално състояние, както и нейните ландшафтни и морски характеристики, имат високо ниво на екологична цялост, стабилност и устойчивост, необходими за гарантиране на поддържането ѝ в дългосрочен план;
- (5) „благоприятна референтна зона“ означава общата площ на даден тип местообитание в даден биогеографски регион или морски регион на национално равнище, която се счита за минимално необходима, за да се гарантира дългосрочната жизнеспособност на типа местообитание и видовете му, както и всички значителни екологични промени в нейния естествен ареал, и

която се състои от площта на типа местообитание и, ако тази площ не е достатъчна, от площта, необходима за възстановяването на типа местообитание;

- (6) „достатъчно качество на местообитанието“ означава качеството на местообитание на вид, което дава възможност да бъдат изпълнени екологичните изисквания на даден вид на всеки етап от биологичния му цикъл, така че той да се запази в дългосрочен план като жизнеспособен компонент на местообитанието си в своя естествен ареал;
- (7) „достатъчно количество на местообитанието“ означава количеството на местообитанието на даден вид, което дава възможност да бъдат изпълнени екологичните изисквания на даден вид на всеки етап от биологичния му цикъл, така че той да се запази в дългосрочен план като жизнеспособен компонент на местообитанието си в своя естествен ареал;
- (8) „опрашител“ означава диво животно, което пренася цветен прашец от прашника на дадено растение до близалцето на дадено растение, което дава възможност за оплождането и производството на семена;
- (9) „намаляване на популациите на опрашителите“ означава намаляване на изобилието или многообразието, или и двете, на опрашителите;
- (10) „местна административна единица“ или „LAU“ означава административно подразделение на ниско ниво на държава членка, под нивото на провинция, регион или държава, създадено в съответствие с член 4 от Регламент (ЕО) № 1059/2003 на Европейския парламент и на Съвета¹⁰⁹;
- (11) „градове“ означава LAU, в които най-малко 50 % от населението живее в един или повече градски центрове, измерени чрез степента на урбанизация, установена в съответствие с член 4б, параграф 3, буква а) от Регламент (ЕО) № 1059/2003;
- (12) „по-малки градове и предградия“ означава LAU, в които по-малко от 50 % от населението живее в градски център, но най-малко 50 % от него живее в клъстер от градски тип, измерени чрез степента на урбанизация, установена в съответствие с член 4б, параграф 3, буква а) от Регламент (ЕО) № 1059/2003;
- (13) „градско зелено пространство“ означава всички градски зелени площи; широколистни гори; иглолистни гори; смесени гори; естествени тревни площи; мочурища и пустош; зони с преходни горски храсти и зони с рядка растителност — както се срещат в градовете или по-малките градове и предградията, изчислени въз основа на данните, предоставени от услугата за мониторинг на земната повърхност на „Коперник“, създадена с Регламент (ЕС) 2021/696 на Европейския парламент и на Съвета¹¹⁰;
- (14) „покритие на дървесните корони в градските зони“ означава общата площ на дървесната покривка в градовете и по-малките градове и предградията,

¹⁰⁹ Регламент (ЕО) № 1059/2003 на Европейския парламент и на Съвета от 26 май 2003 г. за установяване на обща класификация на териториалните единици за статистически цели (NUTS) (ОВ L 154, 21.6.2003 г., стр. 1).

¹¹⁰ Регламент (ЕС) 2021/696 на Европейския парламент и на Съвета от 28 април 2021 г. за създаване на космическа програма на Съюза и Агенция на Европейския съюз за космическата програма и за отмяна на регламенти (ЕС) № 912/2010, (ЕС) № 1285/2013 и (ЕС) № 377/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС (ОВ L 170, 12.5.2021 г., стр. 69).

изчислена въз основа на данните за плътността на дървесната покривка, предоставени от услугата за мониторинг на земната повърхност на „Коперник“, създадена с Регламент (ЕС) 2021/696 на Европейския парламент и на Съвета.

- (15) „предпочитана зона за производство на енергия от възобновяеми източници“ означава предпочитана зона за производство на енергия от възобновяеми източници съгласно определението в член 2, точка 9а от Директива 2018/2001/ЕС на Европейския парламент и на Съвета¹¹¹.

ГЛАВА II

ЦЕЛИ И ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ

Член 4

Възстановяване на сухоземни, крайбрежни и сладководни екосистеми

1. Държавите членки въвеждат мерките за възстановяване, които са необходими за възстановяване до добро състояние на зоните с типове местообитания, изброени в приложение I, които не са в добро състояние. Такива мерки се прилагат до 2030 г. за най-малко 30 % от площта на всяка група типове местообитания, изброени в приложение I, която не е в добро състояние (съгласно националния план за възстановяване, посочен в член 12), до 2040 г. — за най-малко 60 % и до 2050 г. — за най-малко 90 % от площта.
2. Държавите членки въвеждат мерките за възстановяване, които са необходими за възстановяването на типове местообитания, изброени в приложение I, в зони, които не са обхванати от тези типове местообитания. Такива мерки се прилагат до 2030 г. за зони, представляващи най-малко 30 % от допълнителната обща площ, необходима за достигане на общата благоприятна референтна площ за всяка група типове местообитания, изброени в приложение I, количествено определена в националния план за възстановяване, посочен в член 12, до 2040 г. — най-малко 60 % от тази площ и до 2050 г. — 100 % от тази площ.
3. Държавите членки въвеждат мерките за възстановяване на сухоземните, крайбрежните и сладководните местообитания на видовете, посочени в приложения II, IV и V към Директива 92/43/ЕИО, и на сухоземните, крайбрежните и сладководните местообитания на дивите птици, посочени в Директива 2009/147/ЕО, които мерки са необходими за подобряване на качеството и количеството на тези местообитания, включително чрез повторното им установяване, както и за подобряване на свързаността, до постигането на достатъчно качество и достатъчно количество на тези местообитания.

¹¹¹ Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива (ЕС) 2018/2001 за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници, Директива 2010/31/ЕС относно енергийните характеристики на сградите и Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност, COM/2022/222 final.

4. Определянето на най-подходящите зони за мерки за възстановяване в съответствие с параграфи 1, 2 и 3 от настоящия член се основава на най-добрите налични знания и най-новите научни доказателства за състоянието на типовете местообитания, изброени в приложение I, определено според структурата и функциите, необходими за дългосрочното им поддържане, включително техните типични видове съгласно член 1, буква д) от Директива 92/43/ЕИО, както и за качеството и количеството на местообитанията на видовете, посочени в параграф 3 от настоящия член. Зоните, в които състоянието на типовете местообитания, изброени в приложение I, е неизвестно, се считат за зони, които не са в добро състояние.
5. При мерките за възстановяване, посочени в параграфи 1 и 2, се обръща внимание на необходимостта от подобряване на свързаността между типовете местообитания, изброени в приложение I, и се вземат предвид екологичните изисквания на видовете, посочени в параграф 3, които се срещат в тези типове местообитания.
6. Държавите членки гарантират, че в зоните, които са обект на мерки за възстановяване в съответствие с параграфи 1, 2 и 3, се отчита непрекъснато подобряване на състоянието на типовете местообитания, изброени в приложение I, до достигане на добро състояние, както и непрекъснато подобряване на качеството на местообитанията на видовете, посочени в параграф 3, докато се постигне достатъчно добро качество на тези местообитания. Държавите членки гарантират, че няма влошаване на зоните, в които е достигнато добро състояние и в които е постигнато достатъчно добро качество на местообитанията на видовете.
7. Държавите членки гарантират, че няма влошаване на зоните, в които се намират типовете местообитания, изброени в приложение I.
8. Извън защитените зони по „Натура 2000“ неизпълнението на задълженията, посочени в параграфи 6 и 7, е оправдано, ако се дължи на:
 - а) непреодолима сила;
 - б) неизбежни промени в местообитанията, които са пряко причинени от изменението на климата; или
 - в) проект от по-висш обществен интерес, за който не съществуват алтернативни решения с по-малко вредни последици, като това се определя за всеки отделен случай.
9. За защитените зони по „Натура 2000“ неизпълнението на задълженията, посочени в параграфи 6 и 7, е обосновано, ако се дължи на:
 - а) непреодолима сила;
 - б) неизбежни промени в местообитанията, които са пряко причинени от изменението на климата; или
 - в) план или проект, разрешен в съответствие с член 6, параграф 4 от Директива 92/43/ЕИО.
10. Държавите членки гарантират, че е налице:
 - а) увеличаване на площта на местообитанията в добро състояние за типовете местообитания, изброени в приложение I, докато най-малко 90 % от площта бъде в добро състояние и докато бъде достигната

благоприятната референтна площ за всеки тип местообитание във всеки биогеографски регион на територията им;

- б) нарастваща тенденция към достатъчното качество и количество на сухоземните, крайбрежните и сладководните местообитания на видовете, посочени в приложения II, IV и V към Директива 92/43/ЕИО, и на видовете, обхванати от Директива 2009/147/ЕО.

Член 5

Възстановяване на морските екосистеми

1. Държавите членки въвеждат мерките за възстановяване, които са необходими за подобряване до добро състояние на зоните с типовете местообитания, изброени в приложение II, които не са в добро състояние. Такива мерки се прилагат до 2030 г. за най-малко 30 % от площта на всяка група типове местообитания, изброени в приложение II, която не е в добро състояние (съгласно националния план за възстановяване, посочен в член 12), до 2040 г. — за най-малко 60 % и до 2050 г. — за най-малко 90 % от площта.
2. Държавите членки въвеждат мерките за възстановяване, които са необходими за повторното установяване на типовете местообитания, изброени в приложение II, в зони, които не са обхванати от тези типове местообитания. Такива мерки се прилагат до 2030 г. за зони, представляващи най-малко 30 % от допълнителната обща площ, необходима за достигане на общата благоприятна референтна площ за всяка група типове местообитания, определена количествено в националния план за възстановяване, посочен в член 12, до 2040 г. — най-малко 60 % от тази площ и до 2050 г. — 100 % от тази площ.
3. Държавите членки въвеждат мерките за възстановяване на морските местообитания на видовете, изброени в приложение III и в приложения II, IV и V към Директива 92/43/ЕИО, и на морските местообитания на дивите птици, обхванати от Директива 2009/147/ЕО, които са необходими за подобряване на качеството и количеството на тези местообитания, включително чрез повторното им установяване, както и за подобряване на свързаността, до постигането на достатъчно качество и достатъчно количество на тези местообитания.
4. Определянето на най-подходящите зони за мерки за възстановяване в съответствие с параграфи 1, 2 и 3 се основава на най-добрите налични знания и най-новите научни доказателства за състоянието на типовете местообитания, изброени в приложение II, определени спрямо структурата и функциите, необходими за дългосрочното им поддържане, включително техните типични видове съгласно член 1, буква д) от Директива 92/43/ЕИО, както и за състоянието на качеството и количеството на местообитанията на видовете, посочени в параграф 3. Зоните, в които състоянието на типовете местообитания, изброени в приложение II, е неизвестно, се считат за зони, които не са в добро състояние.
5. При мерките за възстановяване, посочени в параграфи 1 и 2, се обръща внимание на необходимостта от подобряване на свързаността между типовете местообитания, изброени в приложение II, и се вземат предвид екологичните изисквания на видовете, посочени в параграф 3, които се срещат в тези типове местообитания.

6. Държавите членки гарантират, че в зоните, които са обект на мерки за възстановяване в съответствие с параграфи 1, 2 и 3, се отчита непрекъснато подобряване на състоянието на типовете местообитания, изброени в приложение II, до достигане на добро състояние, както и непрекъснато подобряване на качеството на местообитанията на видовете, посочени в параграф 3, докато се постигне достатъчно добро качество на тези местообитания. Държавите членки гарантират, че няма влошаване на зоните, в които е достигнато добро състояние и в които е постигнато достатъчно добро качество на местообитанията на видовете.
7. Държавите членки гарантират, че няма влошаване на зоните, в които се намират типовете местообитания, изброени в приложение II.
8. Извън защитените зони по „Натура 2000“ неизпълнението на задълженията, посочени в параграфи 6 и 7, е оправдано, ако се дължи на:
 - а) непреодолима сила;
 - б) неизбежни промени в местообитанията, които са пряко причинени от изменението на климата; или
 - в) проект от по-висш обществен интерес, за който не съществуват алтернативни решения с по-малко вредни последици, като това се определя за всеки отделен случай.
9. За защитените зони по „Натура 2000“ неизпълнението на задълженията, посочени в параграфи 6 и 7, е обосновано, ако се дължи на:
 - а) непреодолима сила;
 - б) неизбежни промени в местообитанията, които са пряко причинени от изменението на климата; или
 - в) план или проект, разрешен в съответствие с член 6, параграф 4 от Директива 92/43/ЕИО.
10. Държавите членки гарантират, че са налице:
 - а) увеличаване на площта на местообитанията в добро състояние за типовете местообитания, изброени в приложение II, докато най-малко 90 % от площта бъде в добро състояние и докато бъде достигната благоприятната референтна площ за всеки тип местообитание във всеки биогеографски регион на територията им;
 - б) положителна тенденция към постигане на достатъчно качество и достатъчно количество на морските местообитания на видовете, изброени в приложение III и в приложения II, IV и V към Директива 92/43/ЕИО, както и на видовете, обхванати от Директива 2009/147/ЕО.

Член 6

Възстановяване на градските екосистеми

1. Държавите членки гарантират, че във всички градове и по-малки градове и предградия до 2030 г. няма да има нетна загуба на градско зелено пространство и на покритието на дървесните корони в градските зони в сравнение с 2021 г.
2. Държавите членки гарантират, че общата национална площ на градските зелени пространства в градовете и по-малките градове и предградията ще бъде

увеличена до 2040 г. с най-малко 3 % от общата площ на градовете и по-малките градове и предградията в сравнение с 2021 г. и до 2050 г. — с най-малко 5 %. Освен това държавите членки гарантират:

- а) най-малко 10 % покритие на дървесните корони в градските зони до 2050 г. във всички градове, по-малки градове и предградия; и
- б) нетно увеличение на градските зелени пространства, които са интегрирани в съществуващи и нови сгради и инфраструктурни разработки, включително чрез саниране и обновяване, във всички градове и по-малки градове и предградия.

Член 7

Възстановяване на естествената свързаност на реките и естествените функции на съответните наводнявани райони

1. Държавите членки изготвят опис на преградите пред надлъжната и напречната свързаност на повърхностните води и определят преградите, които трябва да бъдат отстранени, за да се допринесе за постигането на целите за възстановяване, определени в член 4 от настоящия регламент, както и на целта на Съюза за възстановяване на най-малко 25 000 km свободно течащи реки в Съюза до 2030 г., без да се засяга Директива 2000/60/ЕО, по-специално членове член 4, параграфи 3, 5 и 7 от нея, и Регламент (ЕО) № 1315/2013, по-специално член 15 от него).
2. Държавите членки премахват преградите пред надлъжната и напречната свързаност на повърхностните води, определени в параграф 1 от настоящия член, в съответствие с плана за премахването им, посочен в член 12, параграф 2, буква е). Що се отнася до премахването на преградите, държавите членки отстраняват най-вече остарелите, които вече не са необходими за производството на енергия от възобновяеми източници, речното корабоплаване, водоснабдяването или други цели.
3. В допълнение към премахването на преградите, посочено в параграф 2, държавите членки въвеждат мерки, необходими за подобряване на естествените функции на съответните наводнявани райони.

Член 8

Възстановяване на популациите на опрашителите

1. До 2030 г. държавите членки обръщат тенденцията на намаляване на популациите на опрашителите и след това постигат тенденция на нарастването им, която се измерва на всеки три години след 2030 г., до постигането на задоволителни нива, определени съгласно член 11, параграф 3.
2. Комисията приема актове за изпълнение за установяване на метод за наблюдение на популациите на опрашителите. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 21, параграф 2.

3. С метода, посочен в параграф 2, се осигурява стандартизиран подход за събиране на годишни данни за изобилието и разнообразието на видовете опрашители и за оценка на тенденциите в популацията на опрашителите.

Член 9

Възстановяване на селскостопанските екосистеми

1. Държавите членки въвеждат мерките за възстановяване, необходими за подобряване на биологичното разнообразие в селскостопанските екосистеми, в допълнение към зоните, които са предмет на мерки за възстановяване съгласно член 4, параграфи 1, 2 и 3.
2. Държавите членки постигат тенденция на нарастване на национално равнище на всеки от следните показатели в селскостопанските екосистеми, уточнени по-подробно в приложение IV, измервани в периода от датата на влизане в сила на настоящия регламент до 31 декември 2030 г. и след това на всеки три години, до достигането на задоволителните нива, определени в съответствие с член 11, параграф 3:
 - а) индекс на полските пеперуди;
 - б) запаси от органичен въглерод в обработваеми минерални почви;
 - в) дял на земеделската земя с голямо разнообразие в характеристиките на ландшафта.
3. Държавите членки въвеждат мерки за възстановяване, за да гарантират, че индексът на обикновените птици, живеещи върху земеделски земи, определен на национално равнище въз основа на видовете, посочени в приложение V, индексирани на... [*до Службата за публикации: моля, въведете датата = първия ден от месеца, следващ 12 месеца след датата на влизане в сила на настоящия регламент*] = 100, достига следните нива:
 - а) 110 до 2030 г., 120 до 2040 г. и 130 до 2050 г. за държавите членки, изброени в приложение V, с по-силно намалени в исторически план популации на птиците, живеещи върху земеделски земи;
 - б) 105 до 2030 г., 110 до 2040 г. и 115 до 2050 г. за държавите членки, изброени в приложение IV, с по-слабо намалени в исторически план популации на птиците, обитаващи обработваеми земи.
4. Що се отнася до органичните почви в селското стопанство, представляващи пресушени торфища, държавите членки въвеждат мерки за възстановяване. Тези мерки се прилагат най-малко по отношение на:
 - а) 30 % от тези площи до 2030 г., като поне в една четвърт от тях трябва да бъдат възстановени влажните зони;
 - б) 50 % от тези площи до 2040 г., като поне в половината от тях трябва да бъдат възстановени влажните зони;
 - в) 70 % от тези площи до 2050 г., като поне в половината от тях трябва да бъдат възстановени влажните зони.
- (16) Държавите членки могат да въведат мерки за възстановяване, включително възстановяване на влажни зони, в зоните за добив на торф и да отчитат тези площи като принос за постигането на съответните цели, посочени в първа алинея, букви а), б) и в).

- (17) Освен това държавите членки могат да въведат мерки за възстановяване с цел възстановяване на влажните зони върху органични почви, които представляват пресушени торфища, използвани за друго земеползване, различно от използване за селскостопански цели и добив на торф, и да отчитат тези възстановени влажни зони до максимум 20 % като принос за постигането на целите, посочени в първа алинея, букви а), б) и в).

Член 10

Възстановяване на горските екосистеми

1. Държавите членки въвеждат мерки за възстановяване, необходими за подобряване на биологичното разнообразие на горските екосистеми, в допълнение към зоните, които са предмет на мерки за възстановяване съгласно член 4, параграфи 1, 2 и 3.
2. Държавите членки постигат тенденция на нарастване на национално равнище на всеки от следните показатели в горските екосистеми, уточнени в приложение VI, измервани в периода от датата на влизане в сила на настоящия регламент до 31 декември 2030 г. и след това на всеки три години, докато бъдат достигнати задоволителните нива, определени в съответствие с член 11, параграф 3:
 - а) стояща мъртва дървесина;
 - б) паднала мъртва дървесина;
 - в) дял на горите с неравномерна възрастова структура;
 - г) свързаност на горите;
 - д) индекс на обикновените горски птици;
 - е) запаси от органичен въглерод.

ГЛАВА III

НАЦИОНАЛНИ ПЛАНОВЕ ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ

член 11

Изготвяне на националните планове за възстановяване

1. Държавите членки изготвят национални планове за възстановяване и извършват подготвително наблюдение и научни изследвания, необходими за определяне на мерките за възстановяване, чрез които да бъдат постигнати целите и задълженията, посочени в членове 4—10, като вземат предвид най-новите научни доказателства.
2. Държавите членки определят количествено площта, която трябва да бъде възстановена, за да се постигнат целите за възстановяването, определени в членове 4 и 5, като вземат предвид състоянието на типовете местообитания, посочени в член 4, параграфи 1 и 2, член 5, параграфи 1 и 2, както и качеството

и количеството на местообитанията на видовете, посочени в член 4, параграф 3 и член 5, параграф 3, които се срещат на тяхна територия. Количественото определяне се основава, наред с другото, на следната информация:

- a) за всеки тип местообитание:
 - i) общата площ на местообитанието и карта на нейното настоящо разпределение;
 - ii) площта на местообитанието, която не е в добро състояние;
 - iii) благоприятната референтна зона, като се вземат предвид документирани загуби най-малко през последните 70 години и прогнозираните промени в условията на околната среда, дължащи се на изменението на климата;
 - iv) зоните, които са най-подходящи за възстановяването на типовете местообитания с оглед на текущите и прогнозираните промени в условията на околната среда, дължащи се на изменението на климата;
 - б) достатъчното качество и достатъчното количество на местообитанията на видовете, необходими за постигане на техния благоприятен природозащитен статус, като се вземат предвид зоните, които са най-подходящи за възстановяване на тези местообитания, и необходимата свързаност между местообитанията, за да могат популациите на видовете да се развиват, както и текущите и прогнозираните промени в условията на околната среда, дължащи се на изменението на климата.
3. Най-късно до 2030 г. държавите членки определят задоволителни нива за всеки от показателите, посочени в член 8, параграф 1, член 9, параграф 2 и член 10, параграф 2, чрез открит и ефективен процес и оценка въз основа на най-новите научни доказателства и, при наличие, рамката, посочена в член 17, параграф 9.
4. Държавите членки определят и картографират земеделските и горските зони, които се нуждаят от възстановяване, по-специално зоните, които поради интензификация или други фактори на управление се нуждаят от повишена свързаност и разнообразие на ландшафта.
5. Държавите членки определят полезни взаимодействия с мерките за смекчаване на изменението на климата, адаптирането към него и предотвратяването на бедствия и съответно отдават приоритет на мерките за възстановяване. Държавите членки вземат предвид също така:
- a) своите интегрирани национални планове в областта на енергетиката и климата, посочени в член 3 от Регламент (ЕС) 2018/1999;
 - б) дългосрочните си стратегии, посочени в член 15 от Регламент (ЕС) 2018/1999;
 - в) обвързващата цел на Съюза за 2030 г., определена в член 3 от Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета.
6. Държавите членки съгласуват разработването на национални планове за възстановяване с определянето на предпочитани зони за производство на енергия от възобновяеми източници. По време на изготвянето на плановете за възстановяване на природата държавите членки осигуряват полезни взаимодействия с вече определените предпочитани зони за производство на

енергия от възобновяеми източници и гарантират, че функционирането на предпочитаните зони за производство на енергия от възобновяеми източници, включително процедурите за издаване на разрешения, приложими съгласно Директива (ЕС) 2018/2001 в предпочитаните зони за производство на енергия от възобновяеми източници, остават непроменени.

7. При изготвянето на своите национални планове за възстановяване държавите членки вземат предвид следното:
 - а) мерките за опазване, установени за защитените зони по „Натура 2000“ в съответствие с Директива 92/43/ЕИО;
 - б) рамките за приоритетни действия, изготвени в съответствие с Директива 92/43/ЕИО;
 - в) мерките за постигане на добро екологично и химично състояние на водните обекти, включени в плановете за управление на речните басейни, изготвени в съответствие с Директива 2000/60/ЕО;
 - г) морските стратегии за постигане на добро екологично състояние за всички морски региони на Съюза, изготвени в съответствие с Директива 2008/56/ЕО;
 - д) националните програми за контрол на замърсяването на въздуха, изготвени съгласно Директива (ЕС) 2016/2284;
 - е) националните стратегии и плановете за действие в областта на биологичното разнообразие, разработени в съответствие с член 6 от Конвенцията за биологичното разнообразие;
 - ж) мерките за опазване, приети в рамките на общата политика в областта на рибарството.
8. При изготвянето на националните планове за възстановяване държавите членки използват различните примери за мерки за възстановяване, изброени в приложение VII, в зависимост от специфичните национални и местни условия и най-новите научни доказателства.
9. При изготвянето на националните планове за възстановяване държавите членки се стремят да оптимизират екологичните, икономическите и социалните функции на екосистемите, както и техния принос за устойчивото развитие на съответните региони и общности.
10. Когато е възможно, държавите членки насърчават полезните взаимодействия с националните планове за възстановяване на други държави членки, по-специално по отношение на трансграничните екосистеми.
11. Държавите членки гарантират, че планът за възстановяване се изготвя по открит, приобщаващ и ефективен начин и че на обществеността се предоставят навременни и ефективни възможности да участва в изготвянето му. Консултациите трябва да отговарят на изискванията, посочени в членове 4—10 от Директива 2001/42/ЕО.

Съдържание на националните планове за възстановяване

1. Националният план за възстановяване обхваща периода до 2050 г. с междинни срокове, съответстващи на целите и задълженията, определени в членове 4—10.
2. Държавите членки включват следните елементи в своите национални планове за възстановяване, като използват единния формат, установен в съответствие с параграф 4 от настоящия член:
 - а) количествено определяне на площите, които трябва да бъдат възстановени, за да се постигнат целите за възстановяване, определени в членове 4—10, въз основа на подготвителната работа, извършена в съответствие с член 11, и определените географски карти на тези райони;
 - б) описание на планираните или въведените мерки за възстановяване за постигане на целите и задълженията, определени в членове 4—10, и конкретно посочване кои от тези мерки за възстановяване са планирани или въведени в рамките на мрежата „Натура 2000“, създадена в съответствие с Директива 92/43/ЕИО;
 - в) посочване на мерките, с които се гарантира, че площите, обхванати от типовете местообитания, изброени в приложения I и II, не се влошават в зоните, в които е достигнато добро състояние, и че няма влошаване на местообитанията на видовете, посочени в член 4, параграф 3 и член 5, параграф 3, в зоните, в които е достигнато достатъчно качество на местообитанията на видовете, в съответствие с член 4, параграф 6 и член 5, параграф 6;
 - г) посочване на мерките, с които се гарантира, че няма влошаване на зоните, обхванати от типовете местообитания, изброени в приложения I и II, в съответствие с член 4, параграф 7 и член 5, параграф 7;
 - д) опис на преградите и преградите, набелязани за премахване в съответствие с член 7, параграф 1, плана за премахването им в съответствие с член 7, параграф 2 и оценка на дължината на свободно течащите реки, която трябва да бъде постигната чрез премахването на тези прегради до 2030 и до 2050 г., както и всякакви други мерки за възстановяване на естествените функции на наводняваните райони в съответствие с член 7, параграф 3;
 - е) графика за въвеждане на мерките за възстановяване в съответствие с членове 4—10;
 - ж) специален раздел, в който се определят специални мерки за възстановяване в най-отдалечените им региони, според случая;
 - з) наблюдение на зоните, подлежащи на възстановяване в съответствие с членове 4 и 5, процеса на оценяване на ефективността на мерките за възстановяване, въведени в съответствие с членове 4—10, и преразглеждането на тези мерки, когато това е необходимо, за да се гарантира изпълнението на целите и задълженията, определени в членове 4—10;

- и) посочване на разпоредбите за осигуряване на непрекъснати, дългосрочни и трайни последици от мерките за възстановяване, посочени в членове 4—10;
- й) очакваните съпътстващи ползи за смекчаване на изменението на климата, свързани с мерките за възстановяване с течение на времето, както и по-широкообхватните социално-икономически ползи от тези мерки;
- к) специален раздел, в който се посочва как в националния план за възстановяване са взети предвид:
 - i) уместността на сценарии за изменението на климата за планирането на вида и мястото на мерките за възстановяване;
 - ii) потенциалът на мерките за възстановяване за свеждане до минимум на въздействието на изменението на климата върху природата, за предотвратяване на природни бедствия и за подпомагане на адаптирането;
 - iii) полезните взаимодействия с националните стратегии или планове за адаптиране и националните доклади за оценка на риска от бедствия;
 - iv) преглед на взаимодействието между мерките, включени в националния план за възстановяване, и националния план в областта на енергетиката и климата;
- л) прогнозните нужди от финансиране за изпълнението на мерките за възстановяване, включително описание на подкрепата за заинтересованите страни, засегнати от мерките за възстановяване или други нови задължения, произтичащи от настоящия регламент, и средствата за предвиденото публично или частно финансиране, включително (съ)финансиране чрез инструменти на Съюза за финансиране;
- м) посочване на субсидиите, които оказват отрицателно въздействие върху постигането на целите и изпълнението на задълженията, определени в настоящия регламент;
- н) обобщение на процеса на изготвяне и установяване на националния план за възстановяване, включително информация за участието на обществеността и за начина, по който са взети предвид нуждите на местните общности и заинтересованите страни;
- о) специален раздел, в който се посочва как забележките на Комисията относно проекта на национален план за възстановяване, посочени в член 14, параграф 4, са били взети предвид в съответствие с член 14, параграф 5. Ако съответната държава членка не обърне внимание на констатацията на Комисията или на съществена част от нея, тази държава членка посочва причините за това.

3. Когато е приложимо, националните планове за възстановяване включват мерките за опазване, които дадена държава членка възнамерява да приеме в рамките на общата политика в областта на рибарството, включително мерките за опазване в съвместни препоръки, които дадена държава членка възнамерява да предприеме в съответствие с процедурата, определена в Регламент (ЕС) № 1380/2013, както и всяка съответна информация относно тези мерки.

4. Комисията приема актове за изпълнение с цел установяване на единен формат на националните планове за възстановяване. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 21, параграф 2. При изготвянето на единния формат Комисията се подпомага от Европейската агенция за околна среда (ЕАОС).

Член 13

Представяне на проекта на национален план за възстановяване

Държавите членки представят на Комисията проект на националния план за възстановяване, посочен в членове 11 и 12, до... *[Служба за публикации: моля въведете датата = първия ден от месеца, следващ 24 месеца след датата на влизане в сила на настоящия регламент]*.

Член 14

Оценка на националните планове за възстановяване

1. Комисията оценява проектите на националните планове за възстановяване в срок от шест месеца от датата на получаването им. При извършването на тази оценка Комисията действа в тясно сътрудничество със съответната държава членка.
2. При оценката на проектите на националните планове за възстановяване Комисията оценява тяхното съответствие с член 12, както и дали са подходящи за постигане на целите и задълженията, определени в членове 4—10, общите цели на Съюза, посочени в член 1, специфичните цели, посочени в член 7, параграф 1, за възстановяване на най-малко 25 000 km свободно течащи реки в Съюза до 2030 г. и целта до 2030 г. да бъдат обхванати най-малко 10 % от земеделската площ на Съюза с голямо разнообразие в характеристиките на ландшафта.
3. За целите на оценката на проектите на националните планове за възстановяване Комисията се подпомага от експерти или от ЕАОС.
4. Комисията може да отправи забележки към държавите членки в срок от шест месеца от датата на получаване на проекта на национален план за възстановяване.
5. Държавите членки надлежно вземат предвид всички забележки на Комисията в окончателния си национален план за възстановяване.
6. Държавите членки финализират, публикуват и представят на Комисията националния план за възстановяване в срок от шест месеца от датата на получаване на забележките на Комисията.

Член 15

Преразглеждане на националните планове за възстановяване

1. Държавите членки преразглеждат националните си планове за възстановяване най-малко веднъж на всеки 10 години в съответствие с членове 11 и 12, като вземат предвид постигнатия напредък в изпълнението им, най-добрите налични

научни доказателства, както и наличните познания за промените или очакваните промени в условията на околната среда, дължащи се на изменението на климата.

2. Когато въз основа на наблюдението в съответствие с член 17 стане ясно, че мерките, определени в националния план за възстановяване, няма да бъдат достатъчни за постигане на целите и задълженията, определени в членове 4—10, държавите членки преразглеждат националния план за възстановяване и включват допълнителни мерки.
3. Въз основа на информацията, посочена в член 18, параграфи 1 и 2, и оценката, посочена в член 18, параграфи 4 и 5, Комисията може да поиска от дадена държава членка да представи актуализиран проект на национален план за възстановяване с допълнителни мерки, ако прецени, че напредъкът, реализиран от съответната държава членка, е недостатъчен за постигане на целите и задълженията, определени в членове 4—10. Този актуализиран национален план за възстановяване с допълнителни мерки се публикува и представя в срок от шест месеца от датата на получаване на искането от Комисията.

Член 16

Достъп до правосъдие

1. Държавите членки гарантират, че съгласно националното право гражданите, които имат достатъчен интерес или които твърдят, че е нарушено право, разполагат с достъп до процедура за обжалване пред съд или независим и непристрастен орган, установен със закон, за да оспорят материалната или процесуалната законосъобразност на националните планове за възстановяване и всяко бездействие на компетентните органи, независимо от ролята, която гражданите са изиграли по време на процеса на изготвяне и установяване на националния план за възстановяване.
2. Държавите членки определят какво представлява достатъчен интерес и нарушено право в съответствие с целта за осигуряване на широк достъп на обществеността до правосъдие. За целите на параграф 1 всяка неправителствена организация, която подкрепя опазването на околната среда и отговаря на всички изисквания на националното законодателство, се счита, че има права, които могат да бъдат накърнени, и нейният интерес се счита за достатъчен.
3. Процедурите за обжалване, посочени в параграф 1, са справедливи, непристрастни, своевременни и безплатни или не са възпрепятстващо скъпи, и осигуряват адекватни и ефективни средства за правна защита, включително иски за съдебно запрещение, когато е необходимо.
4. Държавите членки гарантират, че на обществеността се предоставя практическа информация относно достъпа до процедурите за административно и съдебно обжалване, посочени в настоящия член.

ГЛАВА IV

НАБЛЮДЕНИЕ И ДОКЛАДВАНЕ

Член 17

Наблюдение

1. Държавите членки извършват наблюдение на следното:
 - а) състоянието и тенденцията в състоянието на типовете местообитания, както и качеството и тенденцията в качеството на местообитанията на видовете, посочени в членове 4 и 5, в зоните, които подлежат на мерки за възстановяване, въз основа на наблюдението, посочено в член 12, параграф 2, буква з);
 - б) площта на градското зелено пространство и покритието на дървесните корони в градовете и по-малките градове и предградията съгласно член 6;
 - в) показателите за биологично разнообразие в селскостопанските екосистеми, изброени в приложение IV;
 - г) популациите на изброените в приложение V обикновени видове птици, живеещи върху земеделски земи;
 - д) показателите за биологично разнообразие в горските екосистеми, посочени в приложение VI;
 - е) изобилието и разнообразието на видовете опрашители, като се използва методът, установен в съответствие с член 8, параграф 2;
 - ж) площта и състоянието на зоните, обхванати от типовете местообитания, посочени в приложения I и II, на цялата им територия;
 - з) площта и качеството на местообитанието на видовете, посочени в член 4, параграф 3 и член 5, параграф 3, на цялата им територия.
2. Наблюдението съгласно параграф 1, буква а) започва да се извършва веднага след въвеждането на мерките за възстановяване.
3. Наблюдението съгласно параграф 1, букви б), в), г) и д) започва да се извършва на *[Служба за публикации: моля въведете датата на влизане в сила на настоящия регламент]*.
4. Наблюдението съгласно параграф 1, буква е) от настоящия член започва една година след влизането в сила на акта за изпълнение, посочен в член 8, параграф 2.
5. Наблюдението съгласно параграф 1, букви а), б) и в) от настоящия член по отношение на запасите от органичен въглерод в обработваемите минерални почви и дела на земеделската земя с голямо разнообразие в характеристиките на ландшафта, както и буква д) по отношение на стоящата мъртва дървесина, падналата мъртва дървесина, дела на горите с неравномерна възрастова структура, свързаността на горите и запасите от органичен въглерод се извършва най-малко на всеки три години и, когато е възможно, всяка година. Наблюдението съгласно същия параграф, буква в) по отношение на индекса на полските пеперуди, същия параграф, букви г) и д) по отношение на индекса на обикновените горски птици и същия параграф, буква е) по отношение на

видовете опрашители се извършва всяка година. Наблюдението съгласно същия параграф, букви ж) и з) се извършва най-малко на всеки шест години и се съгласува с цикъла на докладване съгласно член 17 от Директива 92/43/ЕИО.

6. Държавите членки гарантират, че показателите за селскостопанските екосистеми, посочени в член 9, параграф 2, буква б), и показателите за горските екосистеми, посочени в член 10, параграф 2, букви а), б) и е) от настоящия регламент, се наблюдават по начин, който е в съответствие с наблюдението, изисквано съгласно регламенти (ЕС) 2018/841 и (ЕС) 2018/1999.
7. Държавите членки оповестяват публично данните, получени в резултат на наблюдението, извършено съгласно настоящия член, в съответствие с Директива № 2007/2/ЕО на Европейския парламент и на Съвета¹¹² и в съответствие с честотата за наблюдение, посочена в параграф 5.
8. Системите за наблюдение на държавите членки функционират въз основа на електронни бази данни и географски информационни системи и в тях максимално се увеличават достъпът и използването на данни и услуги от технологии за дистанционно наблюдение, услуги за наблюдение на Земята (услуги на „Коперник“), *in situ* датчици и устройства или данни от гражданската наука, като се използват възможностите, предлагани от изкуствения интелект, усъвършенствания анализ и обработка на данните.
9. Комисията може да приема актове за изпълнение, за да:
 - а) определи методите за наблюдение на показателите за селскостопанските екосистеми, изброени в приложение IV;
 - б) определи методите за наблюдение на показателите за горските екосистеми, изброени в приложение VI;
 - в) разработи рамка за определяне на задоволителните нива, посочени в член 11, параграф 3.

Такива актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 21, параграф 2.

Член 18 **Докладване**

1. Държавите членки ежегодно докладват по електронен път на Комисията за зоната, която е обект на мерките за възстановяване, посочени в членове 4—10, и за преградите, посочени в член 7, които са били премахнати, като започнат от *[Служба за публикации: моля въведете датата = датата на влизане в сила на настоящия регламент]*.
2. Държавите членки докладват по електронен път на Комисията, подпомагана от ЕАОС, следните данни и информация най-малко на всеки три години:
 - а) напредъка в изпълнението на националния план за възстановяване, при въвеждането на мерките за възстановяване и в постигането на целите и задълженията, определени в съответствие с членове 4—10;

¹¹² Директива 2007/2/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2007 г. за създаване на инфраструктура за пространствена информация в Европейската общност (INSPIRE) (ОВ L 108, 25.4.2007 г., стр. 1).

- б) резултатите от наблюдението, извършено в съответствие с член 17. Резултатите от наблюдението, извършено в съответствие с член 17, параграф 1, буква ж) и буква з), следва да бъдат докладвани и под формата на геореферирани карти;
- в) местоположението и площта на зоните, които са обект на мерките за възстановяване, посочени в член 4, член 5 и член 9, параграф 4, включително геореферирани карти на тези зони;
- г) актуализирания опис на преградите, посочен в член 7, параграф 1;
- д) информация за постигнатия напредък в покриването на нуждите от финансиране в съответствие с член 12, параграф 2, буква л), включително преглед на действителните инвестиции спрямо първоначалните предположения за инвестиране.

Първите доклади се представят през юни 2031 г. и обхващат периода до 2030 г.

- 3. Комисията приема актове за изпълнение, за да установи формата, структурата и подробните условия за представянето на информацията, посочена в параграфи 1 и 2 от настоящия член. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 21, параграф 2. Комисията се подпомага от ЕАОС при изготвянето на формата, структурата и подробните условия за електронното докладване.
- 4. Въз основа на данните, предоставени от държавите членки съгласно параграф 1 от настоящия член и член 17, параграф 7, ЕАОС представя на Комисията годишен технически преглед на напредъка в постигането на целите и задълженията, определени в настоящия регламент.
- 5. Въз основа на данните, предоставени от държавите членки съгласно параграфи 1, 2 и 3 от настоящия член, ЕАОС представя на Комисията технически доклад, обхващащ целия Съюз, за напредъка в постигането на целите и задълженията, определени в настоящия регламент. ЕАОС може също така да използва информацията, докладвана съгласно член 17 от Директива 92/43/ЕИО, член 15 от Директива 2000/60/ЕО, член 12 от Директива 2009/147/ЕО и член 18 от Директива 2008/56/ЕО. Докладът се представя до юни 2032 г., а следващите доклади се представят на всеки три години след това.
- 6. Считано от 2029 г. Комисията докладва на Европейския парламент и на Съвета на всеки три години относно прилагането на настоящия регламент.
- 7. Държавите членки гарантират, че информацията, посочена в параграфи 1 и 2, е подходяща и актуална и е достъпна за обществеността в съответствие с Директива 2003/4/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, Директива 2007/2/ЕО и Директива (ЕС) 2019/1024 на Европейския парламент и на Съвета.

ГЛАВА V

ДЕЛЕГИРАНИ ПРАВОМОЩИЯ И ПРОЦЕДУРА НА КОМИТЕТ

Член 19

Изменение на приложенията

1. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 20 за изменение на приложение I с цел адаптиране на групите типове местообитания.
2. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 20 за изменение на приложение II с цел адаптиране на списъка на типовете местообитания и групите типове местообитания.
3. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 20 за изменение на приложение III с цел адаптиране на списъка на морските видове, посочен в член 5, в съответствие с най-новите научни доказателства.
4. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 20 за изменение на приложение IV с цел адаптиране на описанието, единицата и методиката за показателите за селскостопанските екосистеми в съответствие с най-новите научни доказателства.
5. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 20 за изменение на приложение V с цел актуализиране на списъка на видовете, използван за индекса на обикновените птици, живеещи върху земеделски земи, в държавите членки.
6. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 20 за изменение на приложение VI с цел адаптиране на описанието, единицата и методиката на показателите за горските екосистеми в съответствие с най-новите научни доказателства.
7. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 20 за изменение на приложение VII с цел адаптиране на списъка с примери за мерки за възстановяване.

Член 20

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.
2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 19, се предоставя на Комисията за срок от 5 години, считано от *[Служба за публикации: моля въведете датата на влизане в сила на настоящия регламент]*. Комисията изготвя доклад относно делегирането на правомощията не по-късно от девет месеца преди изтичането на петгодишния срок. Делегирането на правомощия се продължава мълчаливо за същия срок, освен ако Европейският парламент

или Съветът не възразят срещу подобно удължаване не по-късно от три месеца преди изтичането на всеки срок.

3. Делегирането на правомощия, посочено в член 19, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. То поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна дата, посочена в решението. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.
4. Преди приемането на делегиран акт Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка в съответствие с принципите, залегнали в Междунституционалното споразумение за по-добро законотворчество от 13 април 2016 г.¹¹³.
5. Веднага след приемането на делегиран акт Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и Съвета.
6. Делегиран акт, приет съгласно член 19, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът са представили възражения в срок от 2 месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 21

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от комитет. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.
2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

ГЛАВА VI

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 22

Преразглеждане

1. Комисията извършва оценка на прилагането на настоящия регламент до 31 декември 2035 г.

¹¹³ Междунституционално споразумение между Европейския парламент, Съвета на Европейския съюз и Европейската комисия за по-добро законотворчество (ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1).

2. Комисията представя на Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите доклад относно основните констатации от оценката. Когато Комисията счете за целесъобразно, докладът се придружава от законодателно предложение за изменение на съответните разпоредби на настоящия регламент, като се отчита необходимостта от установяване на допълнителни цели за възстановяване въз основа на общи методи за оценка на състоянието на екосистемите, които не са обхванати от членове 4 и 5, и най-новите научни доказателства.

Член 23

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател

ЗАКОНОДАТЕЛНА ФИНАНСОВА ОБОСНОВКА

1. РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

1.1. Наименование на предложението/инициативата

Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно възстановяването на природата

1.2. Съответни области на политиката

Област на политиката: 09 Околна среда и действия по климата

Дейности:

09 02 — Програма за околната среда и действията по климата (LIFE)

09 10 — Европейска агенция за околна среда (ЕАОС)

1.3. Предложението/инициативата е във връзка със:

ново действие

ново действие след пилотен проект/подготвително действие¹¹⁴

продължаване на съществуващо действие

сливане или пренасочване на едно или няколко действия към друго/ново действие

1.4. Цели

1.4.1. Общи цели

Целта на предложения регламент е да допринесе за непрекъснатото, дългосрочно и устойчиво възстановяване на биологичното разнообразие и издръжливостта на природата във всички сухоземни и морски зони на Съюза чрез възстановяване на екосистемите, местообитанията и видовете, както и за постигането на целите на Съюза за смекчаване на изменението на климата и адаптирането към него и за изпълнението на международните ангажименти на ЕС.

В съответствие с общата цел конкретната цел на предложения регламент е:

- възстановяване на доброто състояние на увредените екосистеми в целия ЕС до 2050 г. и започване на възстановяването им до 2030 г. След като бъдат възстановени, екосистемите следва да се поддържат в добро състояние.

Въз основа на конкретната цел оперативните цели са:

- установяване на правно обвързващи цели за възстановяване и поддържане на екосистемите в добро състояние;

- създаване на ефективна рамка за гарантиране на изпълнението, по-специално чрез задължението за държавите членки да извършват оценка на екосистемите и да изготвят национален план за възстановяване, както и за докладване и преразглеждане.

¹¹⁴

Съгласно член 58, параграф 2, буква а) или б) от Финансовия регламент.

1.4.2. Очаквани резултати и отражение

Да се посочи въздействието, което предложението/инициативата следва да окаже по отношение на бенефициерите/целевите групи.

Обществото като цяло извлича ползи от възстановяването на природата чрез засиленото смекчаване на изменението на климата и адаптирането към него и чрез управлението на риска от бедствия. Освен това чрез възстановяването на природата се създават възможности за работа и приходи и се оказва положително въздействие върху здравето на гражданите, подобряват се природното и културното наследство и идентичност и се повишават качеството на храните и водите, продоволствената сигурност и сигурността на водните ресурси. Полза ще извлекат широк кръг икономически сектори, по-специално онези, които са силно зависими от екосистемните услуги, като например хранително-вкусовата промишленост, рибарството, горското стопанство, водоснабдителните дружества, туризмът, както и финансовият сектор.

Доказано е, че възстановяването на екосистемите е икономически ефективно (ползите далеч надвишават разходите), но за него са необходими инвестиции, които пораждат финансови и алтернативни разходи за лица, стопанисващи земи и природни ресурси, които могат да бъдат компенсирани чрез стимули, предоставяни от правителствата и купувачите на екосистемни услуги. Методът и обхватът на мерките за възстановяване, поддържане и компенсация, избрани от държавите членки за изпълнението на регламента, ще бъдат решаващи за това по-точно кои заинтересовани страни, как и кога ще бъдат засегнати. Възможните краткосрочни разходи, свързани със загубата на приходи, които някои групи от населението, като например земеделски стопани, собственици на гори или рибари, могат да понесат, докато преминават към по-устойчиви практики, биха могли да бъдат частично или изцяло покрити от финансиране от ЕС и от други източници.

Предложеният регламент засяга и публичните органи на национално, регионално и местно равнище, тъй като те ще играят роля в картографирането и оценката на екосистемите и техните услуги, както и в планирането, финансирането, изпълнението и наблюдението на програмите за възстановяване. Целта е административната тежест да бъде сведена до минимум, като за целите, определени в стъпка 1, се използват механизми за наблюдение и докладване съгласно съществуващото законодателство (по-специално директивите за птиците и местообитанията, Рамковата директива за водите, Рамковата директива за морска стратегия и Регламента за ЗПЗГС), както и данни, които вече се събират пряко от Европейската агенция за околна среда и Съвместния изследователски център, например чрез „Коперник“. В стъпка 2 ще бъдат определени допълнителни цели и базови сценарии за екосистемите, за които механизмите за събиране на данни и за наблюдение все още не са напълно разработени. Поради това съществуващите механизми ще бъдат допълнени от разработването на метод за оценка на състоянието на всички екосистеми.

1.4.3. Показатели за изпълнението

Посочете показателите за проследяване на напредъка и на постиженията.

С изпълнението на предложението следва да се гарантира, че до 2030 г. е започнало възстановяването на екосистемите в целия ЕС и че до 2050 г. те ще бъдат възстановени в добро състояние.

Предвидени са два основни показателя за наблюдение на изпълнението:

- мерки/дейности за възстановяване, въведени от държавите членки, за да се гарантира възстановяването на екосистемите;
- състоянието и природозащитният статус на екосистемите на национално и/или (биогеографско) регионално равнище и дали при тях има положителни тенденции спрямо съответния базов сценарий на въпросната екосистема.

Определението за добро състояние на екосистемите и подходящите мерки за възстановяване и повторно създаване се различават в различните екосистеми. За местообитанията, посочени в приложение I към Директивата за местообитанията, съществуват определения, базови линии, цели и метози за наблюдение. За другите екосистеми, за които механизмите за събиране на данни и за наблюдение все още не са напълно разработени, в предложението се установява процес за разработване на общоевропейска методика за оценка на условията на тези екосистеми, чрез която на по-късен етап могат да бъдат определени допълнителни специфични цели и базови сценарии. За няколко от тези екосистеми обаче, като например градските, земеделските и горските земи, вече съществува информация по няколко показателя, свързани със състоянието на екосистемите, в резултат на общоевропейски схеми за наблюдение (например в рамките на процеса Forest Europe), или вече се събира информация пряко от Европейската агенция за околна среда или Комисията, например чрез „Коперник“. Показателите следва да бъдат подходящи, приемливи, достоверни, лесни и надеждни.

1.5. Мотиви за предложението/инициативата

1.5.1. Изисквания, които трябва да бъдат изпълнени в краткосрочна или дългосрочна перспектива, включително подробен график за изпълнението на инициативата

В Европейския зелен пакт се подчертава значението на по-добрата защита и възстановяване на природата. В стратегията на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г. се определя общата цел за обръщане на тенденцията на загуба на биологично разнообразие, така че биологичното разнообразие в Европа да започне да се възстановява до 2030 г., а до 2050 г. всички екосистеми в ЕС да бъдат възстановени, устойчиви и защитени по подходящ начин. Както Европейският парламент, така и Европейският съвет настояха за увеличаване на усилията за възстановяване на екосистемите.

Предложеният регламент ще се прилага пряко от деня на влизането му в сила.

Редица административни задачи обаче ще трябва да бъдат изпълнени възможно най-скоро, като реализацията на някои от тях ще започне още през 2022 г. (т.е. по време на подготовката за влизането в сила, преди одобрението от Европейския парламент и Съвета), а някои — след влизането в сила. Някои от тези задачи ще бъдат еднократни (създаване на ИТ инфраструктура), а други ще се реализират периодично, докато се прилага регламентът. По-специално:

задачи, които започват преди влизането в сила на регламента:

а) 2022—2023 г.: Комисията (ГД „Околна среда“ и JRC) ще разработи, в сътрудничество с ЕАОС и държавите членки, методика за оценка на състоянието на екосистемите, за които все още няма наблюдение и базови сценарии, така че да могат да бъдат определени допълнителни цели за възстановяване чрез изменение на регламента; JRC ще подкрепя ГД „Околна среда“ чрез административно споразумение при разработването на подходящи методики и базови сценарии;

б) 2022—2024 г.: Комисията ще разработи насоки относно мерките за възстановяване и практиките за управление на възстановяването, за да насърчи държавите членки и да им даде възможност да започнат дейности по възстановяване на ранен етап, включително за онези екосистеми, за които все още няма определени цели;

задачи след влизането в сила на регламента:

в) 2024 г.: Комисията ще приеме чрез процедура на комитет единен формат за националните планове за възстановяване (включително например електронни формати за докладване за описа на речните прегради) и формат за докладване;

г) 2024 г. и 2025 г.: Комисията ще приеме насоки относно тълкуването на типовете местообитания от приложение II и относно нови методики за оценка на състоянието на екосистемите (например екосистемите на най-отдалечените региони, които не са обхванати от Директивата за местообитанията), както и актове за изпълнение относно метода за наблюдение на опрашителите (с метода ще бъде осигурен стандартизиран подход за събиране на годишни данни за изобилието и разнообразието на видовете опрашители и за оценка на тенденциите в популацията им), както и за методите за наблюдение на показателите в селскостопанските и горските екосистеми.

Държавите членки започват възможно най-скоро след влизането в сила на регламента да извършват оценка на зоните на екосистемите, за да се определи кои от тях са в добро състояние, кои в увредено състояние, кои са били загубени през последните 70 години, както и зоните, които биха били най-подходящи за повторното изграждане на екосистемата;

д) 2026—2027 г.: Комисията ще получи от държавите членки националните им планове за възстановяване (НПВ), които те ще представят в срок от две години от влизането в сила на регламента. НПВ ще включват например резултатите от оценката на екосистемите, количествено и пространствено изразените нужди и мерки за възстановяване въз основа на картографиране и опис, трансграничните аспекти, график за изпълнение на мерките за възстановяване, разходите за изпълнение, както и планираното наблюдение за периода след възстановяването и механизма за преглед;

е) 2026—2027 г. (1-ви кръг, възможни последващи актуализации от държавите членки): ГД „Околна среда“, с помощта на външни експерти (на договорна основа), и ЕАОС, ще извършат оценка на националните планове за възстановяване, представени от държавите членки;

ж) 2026—2027 г.: възлагане на обществени поръчки (договор за услуги) за една оценка (или няколко оценки) на въздействието или/и административно споразумение с JRC за определяне на нови цели и съответни базови сценарии.

Държавите членки ще трябва да докладват поне веднъж на всеки три години (като започнат пет години след датата на влизане в сила на регламента) относно въведените мерки за възстановяване и резултатите от наблюдението им;

з) от 2030 г. нататък, на всеки три години: ЕАОС изготвя доклад за напредъка в целия Съюз въз основа на напредъка на равнище държави членки по отношение на постигането на целите, въз основа на мерките за възстановяване и тенденциите в състоянието, докладвани от държавите членки в рамките на задълженията им за докладване, както и резултатите от тенденцията на природозащитния статус на местообитанията и видовете въз основа на данните от наблюдението, докладвани от държавите членки съгласно член 17 от Директивата за местообитанията и член 12 от Директивата за птиците, и информацията, докладвана съгласно член 15 от Директива 2000/60/ЕО, член 12 от Директива 2009/147/ЕО и член 18 от Директива 2008/56/ЕО. Въз основа на доклада на ЕАОС за напредъка в целия Съюз Комисията докладва на Съвета и на Европейския парламент на всеки три години относно прилагането на настоящия регламент;

и) 2027 г. или по-късно: Въз основа на резултатите от оценките на въздействието Комисията ще предложи преразглеждане/изменение на регламента с цел включване на новите цели.

След като бъдат приети новите цели за възстановяване, държавите членки ще трябва да преразгледат и адаптират съответно своите национални планове за възстановяване;

й) 2033—2034 г.: С подкрепата на ЕАОС ГД „Околна среда“ ще извърши оценка на преразгледаните национални планове за възстановяване;

к) 2030—2050 г. (непрекъснато): ГД „Околна среда“, с подкрепата на JRC и ЕАОС, ще наблюдава прилагането на регламента в държавите — членки на ЕС, за да се гарантира постигането на заложените в него цели, както и че законодателството на ЕС се прилага от всички държави — членки на ЕС.

л) До 31 декември 2035 г. Комисията ще направи преглед на прилагането на регламента и ще представи доклад относно прегледа на Европейския парламент и на Съвета ___

Европейската агенция за околна среда (ЕАОС) ще предоставя подкрепа, като изпълнява следните задачи:

Преди влизането в сила на Регламента (2022—2023 г.):

Въз основа на напредъка на обсъжданията между съзаконодателите ЕАОС ще започне следните действия:

- разработване на формати и информационна система за националните планове за възстановяване (включително планове за премахване на речните прегради);
- разработване на формат и информационна система за периодично докладване относно приложените мерки и възстановените зони, както и относно състоянието на екосистемите и популациите на видовете;
- разработване на наръчник за тълкуване на типовете местообитания от приложение II;

- подкрепа за създаването на методика за наблюдение, показатели и оценка на доброто състояние на онези екосистеми/местообитания/видове, за които такава все още не е налична, като основа за определяне на целите в стъпка 2 (например някои екосистеми на най-отдалечените региони): Тази задача ще бъде изпълнена в сътрудничество с JRC и ГД „Околна среда“;

След влизането в сила (очаква се от 2024 г.):

- 2024—2026 г.: подкрепа за определянето на цели, свързани със зоните за възстановяване: да се подпомогнат държавите членки при оценката на площта, която трябва да бъде възстановена, за да се постигне благоприятен природозащитен статус (подготовката може да започне още преди влизането в сила);

- 2024—2050 г.: извличане/обработка/контрол на качеството на данните и управление на системите/изискванията за електронно докладване. Това включва публикуване на данни и осигуряване на достъп до тях (например интерактивни карти, информационни табла, доклади);

- от 2024 г.: наблюдение на определени цели, например чрез „Коперник“, като например целите за градовете във връзка с градско зелено пространство и покритие на дървесните корони;

- 2024—2050 г. (непрекъснато): публикуване, визуализиране и достъп до данни (доклади, информационни табла, карти) чрез използване, когато е възможно, на съществуващите информационни системи (Информационна система за биологичното разнообразие за Европа, Център за знания в областта на биологичното разнообразие, Европейска информационна система за водите, Европейска информационна система за горите и др.);

- ~ 2026—2027 г. (1-ви кръг): подкрепа при оценката на националните планове за възстановяване, представени от държавите членки (заедно с Комисията и външен изпълнител);

- от 2030 г. нататък, на всеки три години: оценка на докладите за напредъка на държавите членки относно напредъка, постигнат от тях и на равнището на Съюза по отношение на постигането на целите, въз основа на мерките за възстановяване и тенденциите в състоянието, докладвани от държавите членки в рамките на задълженията им за докладване (като се използва форматът за докладване, разработен по втората точка от настоящата таблица), както и резултатите от тенденцията по отношение на природозащитния статус на местообитанията и видовете въз основа на данните от наблюдението, докладвани от държавите членки съгласно член 17 от Директивата за местообитанията и член 12 от Директивата за птиците, както и информацията, докладвана съгласно член 15 от Директива 2000/60/ЕО, член 12 от Директива 2009/147/ЕО и член 18 от Директива 2008/56/ЕО;

- 2024—2050 г.: Бюро за помощ за държавите членки: системна подкрепа за държавите членки по по-техническите въпроси, свързани с наблюдението, докладването, определянето на цели, изготвянето на националния план за възстановяване.

В няколко от посочените по-горе етапи на изпълнение с използването на резултатите от научни изследвания (например от IPBES и от Рамковата

програма на ЕС за научни изследвания и иновации) и на научни инструменти (например моделиране, сценарии, доклади на експертни групи) ще бъде подкрепена и допълнена работата на ЕАОС, JRC и ГД „Околна среда“.

- 1.5.2. *Добавена стойност от участието на Съюза (може да бъде в резултат от различни фактори, например ползи по отношение на координацията, правна сигурност, по-добра ефективност или взаимно допълване). За целите на тази точка „добавена стойност от участието на Съюза“ е стойността, която е резултат от намесата на ЕС и е допълнителна спрямо стойността, която би била създадена само от отделните държави членки.*

Основания за действие на европейско равнище (ex-ante):

- Загубата на биологично разнообразие и влошаването на състоянието на екосистемите, включително натискът върху екосистемите, представляват широкомащабно и трансгранично предизвикателство и то не може да бъде преодоляно по ефективен начин единствено на равнището на държавите членки.

Очаквана генерирана добавена стойност от Съюза ((ex-post):

- Необходими са координирани действия на равнище ЕС в правилния мащаб, за да се постигнат значителни равнища на възстановяване и да се извлекат ползи от полезните взаимодействия и повишаването на ефективността. Например възстановяването на една екосистема (с което се подкрепя биологичното ѝ разнообразие) има положително въздействие върху други съседни или свързани екосистеми и тяхното биологично разнообразие. Много видове се развиват по-добре в свързана мрежа от екосистеми.

- Действията на равнището на ЕС биха създали еднакви условия на конкуренция, като се реши проблемът с „получаването на готово“, т.е. някои държави членки, които не предприемат инициативи за възстановяване на екосистемите на своя територия, могат да получат несправедливи краткосрочни предимства в сравнение с онези държави членки, които поемат инициативи за възстановяване. Това може да се случи обикновено в трансграничните региони.

- Предприемането на амбициозни, координирани действия в областта на биологичното разнообразие и възстановяването на екосистемите на равнището на ЕС ще даде на ЕС необходимата надеждност „да бъде лидер чрез примера и действията“ на международно равнище.

- 1.5.3. *Изводи от подобен опит в миналото*

Усилията за възстановяване на екосистемите до момента са недостатъчни. Бяха установени три пропуски на политиката:

1. Поставянето на доброволни цели е неефективно. Доброволната цел на стратегията на ЕС за биологичното разнообразие до 2020 г. за възстановяване на най-малко 15 % от увредените екосистеми не беше постигната. В проучването за оценка на тази стратегия сред причините за неуспеха при възстановяването на екосистемите беше отбелязан доброволният, а не правно обвързващият характер на целите. Последващата липса на ангажираност и

политически приоритет за дейностите по възстановяване представляваше основната пречка, довела до липса на финансиране и ресурси за възстановяване. От друга страна, друга цел на стратегията за биологичното разнообразие до 2020 г. (относно инвазивните чуждоземни видове), която стана правно обвързваща с приемането на нов регламент, доведе до изпълнението на тази цел в голяма степен и до ползи, които нямаше да бъдат постигнати, ако целта беше доброволна.

2. Недостатъци в съществуващото законодателство. В оценката на стратегията за биологичното разнообразие до 2020 г. и на някои от основните законодателни актове бяха установени проблеми при прилагането, отразяващи сложността на разглежданите въпроси. Освен това продължават да съществуват редица недостатъци, тъй като някои аспекти на законодателството не са достатъчно конкретни (Рамкова директива за морска стратегия (РДМС), обвързани със срокове (Директива за местообитанията) или измерими (РДМС), за да се постигнат целите за възстановяване.

3. Липса на всеобхватен подход. Екосистемите се разглеждат отделно в различни законодателни актове, което породило някои предизвикателства при координираното прилагане. Директивата за птиците и Директивата за местообитанията, Рамковата директива за водите (РДВ) и Рамковата директива за морска стратегия (РДМС) като цяло са съгласувани, но при проверката за пригодност на Директивата за птиците и Директивата за местообитанията бяха установени някои предизвикателства при прилагането, когато тези директиви си взаимодействат, например по отношение на водните обекти, чието състояние зависи от заобикалящите ги крайречни местообитания, и следва да бъдат решени по интегриран начин, за да се постигнат конкретните цели за възстановяване, като например целите за наводняваните райони.

1.5.4. *Съвместимост с многогодишната финансова рамка и евентуални полезни взаимодействия с други подходящи инструменти*

Инициативата попада в рамките на Европейския зелен пакт — стратегията на ЕС за устойчив растеж. Това включва целта да се гарантира, че до 2030 г. биологичното разнообразие на ЕС е на път да се възстанови и че до 2050 г. ще бъдат възстановени всички екосистеми в ЕС. В нея се определят обвързващи цели за възстановяване на доброто състояние на увредените екосистеми, местообитания и видове. Тя също така произтича от амбициите, заложили в стратегията на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г., и допринася за тяхното постигане.

Инициативата попада във функция 3 (Природни ресурси и околна среда), дял 9 (Околна среда и действия по климата) от многогодишната финансова рамка (МФР) за периода 2021—2027 г. Законодателството ще спомогне за мобилизиране на финансови средства за постигането на амбицията през 2024 г. 7,5 %, а през 2026 г. и 2027 г. — 10 % от годишните разходи по МФР да бъдат предвидени за целите в областта на биологичното разнообразие, като се отчита съществуващото припокриване между целите в областта на климата и биологичното разнообразие.

С предложението се допълват другите мерки, очертани в стратегията за биологичното разнообразие от 2030 г., и по-специално: 1) работа в

партньорство с промишлеността и предприятията за укрепване на устойчивото корпоративно управление; 2) разработване на таксономия на ЕС за устойчиво финансиране и обновена стратегия за устойчиво финансиране, за да се гарантират благоприятни за биологичното разнообразие инвестиции; 3) засилване на международното сътрудничество за насърчване на приемането на подобни мерки (това попада в глава 14 „Външна дейност“ от МФР).

В стратегията за биологичното разнообразие е определена целта за мобилизиране на най-малко 20 милиарда евро годишно за разходи за природата, включително приоритетите за инвестиране в „Натура 2000“ и екологосъобразна инфраструктура, и за създаване, в рамките на Invest EU, на специална инициатива за природен капитал и кръгова икономика, за да се мобилизират най-малко 10 милиарда евро през следващите 10 години. Освен това в обновената стратегия за устойчиво финансиране от юли 2021 г. се подкрепят икономическите дейности, допринасящи за намаляване на емисиите на парникови газове, и се установява рамка, с която да се гарантира, че финансовата система допринася за смекчаване на съществуващите и бъдещите рискове за биологичното разнообразие, и в която се посочва по-добре как загубата на биологично разнообразие се отразява на рентабилността и дългосрочните перспективи на дружествата.

В периода 2021—2027 г. разходите за подкрепа (за изпълнение от държавите членки) ще бъдат покрити от Европейския фонд за гарантиране на земеделието, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони, Европейския фонд за регионално развитие, Кохезионния фонд, Програмата за околната среда и действията по климата (LIFE), Рамковата програма за научни изследвания и иновации („Хоризонт Европа“), Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, споразумения за партньорство в областта на устойчивото рибарство и регионални организации за управление на рибарството, Европейската космическа програма, Механизма за свързване на Европа, Европейския социален фонд плюс, InvestEU, Механизма за гражданска защита на Съюза, както и от националното финансиране от държавите — членки на ЕС и частно финансиране.

1.5.5. Оценка на различните налични варианти за финансиране, включително възможностите за преразпределяне на средства

Прилагането на новото предложение за регламент ще доведе до нови задачи и дейности за Комисията. За това ще бъдат необходими човешки ресурси, подкрепа от ЕАОС, ресурси за възлагане на обществени поръчки за външни изпълнители и една или повече административни договорености със Съвместния изследователски център.

В ГД „Околна среда“ за прилагането на Регламента ще бъдат необходими пет допълнителни поста, изразени в еквивалент на пълно работно време (ЕПРВ) (4 администратори (AD) + 1 асистент (AST)).

Задачите по изпълнението, посочени в точка 1.5.1, значително ще увеличат работното натоварване на ГД „Околна среда“, например по отношение на:

- оценката на националните планове за възстановяване и на допълнителното докладване от страна на държавите членки (периодично докладване относно наблюдението и изпълнението на мерките за възстановяване);

- разработването на различните актове по комитология и бъдещите им изменения;
- управление на специалния нов комитет, създаден съгласно това законодателство (най-малко 2 заседания годишно), както и заседания на експертните групи;
- разработване на различни документи с насоки и информационни материали, необходими за подкрепа на държавите членки при прилагането на новия регламент.

За допълнителните задачи по планиране и докладване за държавите членки и последващите ги потоци от данни ще са необходими подготовка, оценка и последващи действия от страна на ГД „Околна среда“. Актовете за изпълнение, предвидени в регламента, както и бъдещите изменения на акта за установяване на нови цели за възстановяване, също ще доведат до значително работно натоварване по отношение на подготовката и законодателните процедури. За частите от дейността (с техническо естество), които ще бъдат възложени на външни изпълнители или на ЕАОС/JRC, ГД „Околна среда“ ще се нуждае от ресурси, за да координира, направлява и контролира тази работа.

Поради особената политическа тежест и широкия обхват на новия регламент, който засяга областта на компетентност на няколко други служби на Комисията, ще бъдат необходими значителни подготвителни и аналитични дейности за управление на повече взаимодействия — както на политическо, така и на работно равнище — с други служби на Комисията, с ЕАОС, със Съвета и Европейския парламент, със заинтересованите страни и държавните органи на държавите членки.

За всички посочени по-горе задачи се изисква постоянен висок капацитет за политическа преценка, познания в съответните области на политиката, аналитични умения, независимост и издръжливост през целия дълъг период на прилагане на законодателството, за което са необходими по-скоро постоянни длъжностни лица със степен AD, отколкото краткосрочни договорно наети служители.

Доколкото е възможно дейности ще се възлагат на външни изпълнители, но за това се изисква и контрол. Освен това съществуват основни задачи, за които се изисква висока степен на политическа чувствителност и които трябва да бъдат изпълнявани от Комисията.

JRC:

Предвиждат се една или повече административни договорености с JRC за установяване на методика за наблюдение, подбор на показатели и оценка на доброто състояние на онези екосистеми, за които такава все още не е налична, както и за определяне на нови цели и съответни базови сценарии в стъпка 2. Прогнозният бюджет за тази дейност е 350 000 EUR годишно. Тази оценка се основава на предишни административни договорености и/или договори със сходни характеристики.

Договори за услуги:

За няколко задачи по изпълнението ще е необходима подкрепа от външни консултанти, например:

- оценката на националните планове за възстановяване (които трябва да бъдат представени от държавите членки до началото на 2026 г.¹¹⁵);
- разработването на насоки за държавите членки относно възстановяването.

Бюджетът, необходим за тези договори, се оценява на 600 000 EUR годишно. През първите години акцентът ще бъде поставен върху разработването на насоките, а през следващите години той ще бъде върху националните планове за възстановяване (2026 г.). Тази оценка се основава на бюджета, необходим за съпоставима задача съгласно Рамковата директива за водите, т.е. прегледа на плановете за управление на речните басейни.

За обществените поръчки (договори за услуги) за една или няколко оценки на въздействието за новите цели (стъпка 2) прогнозният бюджет за 3 години е 300 000 EUR годишно.

ЕАОС:

ЕАОС ще подпомага Комисията по време на подготвителния етап (2022—2023 г., въпреки че допълнителни ресурси ще бъдат предоставени едва от 2023 г. нататък), както и по време на прилагането на регламента. Това води до значително работно натоварване поради редица нови задачи за ЕАОС (вж. задачите, посочени в точка 1.5.1). Очакваният брой допълнителни ЕПРВ, необходими в ЕАОС за тези задачи, е 7 срочно наети служители (СНС) + 5 договорно наети служители (ДНС). От тях 1 СНС ще бъде степен АСТ с асистентски задачи (административно и финансово управление и подкрепа). Освен това ЕАОС ще се нуждае от допълнителен бюджет основно за ИТ инфраструктура в размер на 1 433 000 EUR до 2027 г., за експертен опит в областта на екосистемите (150 000 EUR на година до 2027 г.) и от оперативен бюджет в размер на 3 406 000 EUR до 2027 г.

Оценката се основава на капацитета и експертния опит, както и на ИТ инфраструктурата, необходима за изпълнението на тези задачи. Вж. подробната обосновка по-долу.

¹¹⁵

В зависимост от датата на влизане в сила на регламента, която от своя страна зависи от датата на приемане.

В ЕАОС ще са необходими следните профили на служители:

1. Област	2. Допълнителни длъжности	3. Бюджет	4. Задачи	5. График
<p>Тематичен експертен опит, обхващащ „целите за екосистемите“:</p> <p>Целта на тези длъжности ще бъде да се осигури задълбочен тематичен експертен опит за всички 7 „вида екосистеми“, за които в Закона за възстановяване на природата ще има заложи цели (следва да се има предвид, че някои експерти могат да обхванат няколко „вида екосистеми“, а за „някои видове екосистеми“ е нужен повече от един експерт, например по отношение на опрашители). Тези експерти ще предоставят подкрепа за няколко от 11-те задачи, посочени в таблицата по-горе.</p>	<p>Петима служители степен AD6, с каквато и да е комбинация от следните експертни познания:</p> <ul style="list-style-type: none"> - възстановяване на влажни зони (включително възстановяване на торфища, блатисти местности и крайбрежни влажни зони) - възстановяване на горски екосистеми - агроекосистеми и пасища, включително пустош и храсталаци, птици, живеещи върху земеделски земи - възстановяване на сладководни басейни: езера и алувиални местообитания, включително речни прегради - възстановяване на морските екосистеми, 	<p>Бюджет от 150 000 EUR годишно за подкрепа на експертния опит относно онези екосистеми, за които няма да има достатъчно експертен опит сред шестимата наети лица или за които ще е необходима допълнителна работа, например понятието „морски екосистем“ и обхваща голям брой екосистеми, които са групирани в него, по подобен начин горските и агроекосистемите обхващат 85 % от сухоземната територия на ЕС.</p>	<p>Ключов технически експертен опит по основните видове екосистеми, необходим, за да се ръководи изпълнението на следните задачи в рамките на предвидените задачи в Закона за възстановяване:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ръководство при разработването и прилагането на формата на националния план за възстановяване на видовете екосистеми (ако ресурсите могат да бъдат предоставени преди изпълнението) 2. Подкрепа за определянето на цели, свързани със зоните за възстановяване, за вида екосистема 3. Ръководство при разработването на формата за докладване 6. Подкрепа за оценката на националните планове за възстановяване в ключови видове екосистеми 7. Ръководство при оценката на докладите за напредъка на държавите членки 9. Подкрепа за създаването на метод за наблюдение, показатели и оценка на доброто състояние на ключовите видове екосистеми 10. Ръководство по отношение на ключовите отговори в бюрото за помощ за държавите членки <p>Освен това тези позиции ще допринесат за</p> <ul style="list-style-type: none"> • подкрепа за повишаване на качеството на данните, получени от докладите по директивите за опазване на природата, което качество понастоящем не е достатъчно • свързване и координиране с JRC при задачата му за разработване на методики за измерване на 	<p>Начало от 2023 г. нататък: задачи 1, 2, 3, 9 и 10</p> <p>2026—2027 г.: задача 6</p> <p>Начало от 2030 г. нататък: задача 7</p>

<p>Експертен опит в областта на анализа на данни (бази данни, географска информационна система (ГИС), докладване, анализ и др.) в подкрепа на докладването и др.:</p> <p>Целта на тези длъжности ще бъде да се осигури подкрепа за анализа на данните, необходим за оценка на качеството на напредъка по отношение на Закона за възстановяване на природата (ЗВП) и националните планове за възстановяване. Тази област на работа ще включва докладване (извличане/обработка/контрол на качеството на данни), подкрепа за информационните системи (например средства за визуализиране на данни, информационни табла, интерактивни карти) и подкрепа за анализа на данни, включително ГИС. Понастоящем свързаните с данни и информация услуги на ЕАОС са претоварени и</p>	<p>1 служител от ФГ IV за поддръжка на данни за докладване, бази данни и средства за визуализиране на данни, анализи на данни и др.</p>	<p>Първоначални разходи за рамката за докладване 600 000 EUR за доразвиване на текущата ИТ инфраструктурата</p> <p>Разходи за поддръжка на година 200 000 EUR годишно</p>	<p>Ръководни задачи във връзка с проектирането на публичния обмен на данни в реално време. Това ще включва и предвидените по-горе задачи:</p> <p>4. Подкрепа при извличането/обработката/контрола на качеството на данни. Това включва поддръжка на информационната система и ИТ разходи за осигуряване/контрол на качеството.</p> <p>5. Публикуване и публичен достъп до данни (например интерактивни карти, информационни табла, докладване) и поддръжка на базите данни</p> <p>8. Техническа подкрепа за наблюдението на целите за градовете.</p> <p>10. Създаване и поддържане на бюрото за помощ за държавите членки</p>	<p>Преди изпълнението, през 2022 г.</p> <p>Поддръжка съгласно Закона за възстановяване</p>
	<p>2 експерти по статистика на ГИС от ФГ-IV</p>		<p>Технически експерти във връзка с</p> <ul style="list-style-type: none"> • пространственото картографиране на типове екосистеми за оценка на зоните в процес на възстановяване • картографиране на описите на реките и на данните от наблюдението (статистически данни и данни от интерполация) 	

достатъчните допълнителни ресурси за ИТ поддръжка ще бъдат от решаващо значение, за да може ЕАОС да поеме тези нови задачи.				
<p>Цялостна координация и управление за докладване на координацията, Европейската мрежа за информация и наблюдение на околната среда (Eionet), координация на държавите членки</p> <p>Целта на тази длъжност ще бъде да се ръководи цялостната координация на процеса на докладване, при който по-голямата част от работата ще се извършва от служителя на посочената по-горе длъжност.</p>	1 служител степен AD7 за управление и координиране на прегледа на НПВ, изграждане на капацитет в държавите членки за разработването, прегледа и изпълнението на НПВ	Заседания 20 000 EUR годишно Съобщения	Този ключов експерт ще има координационна функция, която ще помогне за координиране на прегледа на НПВ, дейностите за изграждане на капацитет в държавите членки и изпълнението на НПВ. Предвижда се също така това лице да изпълнява следните задачи: 5. Публикуване и достъп до данни (например интерактивни карти, информационни табла, докладване) 6. Подкрепа при оценката на националните планове за възстановяване 7. Подкрепа при оценката на докладите за напредъка от държавите членки 10. Координиране на бюрото за помощ за държавите членки	Начало на изпълнението
МЕЖДИНЕН СБОР	1 служител степен AD 7 5 служители степен AD 6 1 служител степен AST 4 служители ФГ IV	Договор за услуги (експертен опит в областта на екосистемите): 150 000 EUR/год. ИТ разходи: 600 000 EUR начални разходи + 200 000 EUR/го дина на изпълнение		

Допълнително подпомагане за опрашителите — мрежа за наблюдение на опрашителите	1 служител ФГ IV в областта на опрашителите/статистическите методи		<ul style="list-style-type: none"> Свързване и координиране с експерти на JRC в областта на опрашителите 	
ОБЩО	1 служител степен AD 7 5 служители степен AD 6 1 служител степен AST 5 служители ФГ IV			

1.6. Продължителност и финансово отражение на предложението/инициативата

- ограничена продължителност
 - в сила от [ДД/ММ] ГГГГ до [ДД/ММ] ГГГГ
 - Финансово отражение от ГГГГ до ГГГГ за бюджетни кредити за поети задължения и от ГГГГ до ГГГГ за бюджетни кредити за плащания.
- неограничена продължителност
 - Изпълнение с период на започване на дейност от 1.1.2022 г. до 1.1.2024 г.,
 - последван от функциониране с пълен капацитет.

1.7. Планирани методи на управление¹¹⁶

- Пряко управление** от Комисията
 - от нейните служби, включително от нейния персонал в делегациите на Съюза;
 - от изпълнителните агенции
- Споделено управление** с държавите членки
- Непряко управление** чрез възлагане на задачи по изпълнението на бюджета на:
 - трети държави или на органите, определени от тях;
 - международни организации и техните агенции (да се уточни);
 - ЕИБ и Европейския инвестиционен фонд;
 - органите, посочени в членове 70 и 71 от Финансовия регламент;
 - публичноправни органи;
 - частноправни органи със задължение за обществена услуга, доколкото са им предоставени подходящи финансови гаранции;
 - органи, уредени в частното право на държава членка, на които е възложено осъществяването на публично-частно партньорство и на които са предоставени подходящи финансови гаранции;
 - лица, на които е възложено изпълнението на специфични дейности в областта на обща външна политика и политика на сигурност (ОВППС) съгласно дял V от ДЕС и които са посочени в съответния основен акт.
 - Ако е посочен повече от един метод на управление, пояснете в частта „Забележки“.

Забележки

¹¹⁶ Подробности във връзка с методите на управление и позоваванията на Финансовия регламент могат да бъдат намерени на уебсайта BudgWeb: <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

2.1. Правила за наблюдение и докладване

Да се посочат честотата и условията.

Инициативата включва обществени поръчки, административни договорености, увеличаване на приноса към ЕАОС и въздействие върху човешките ресурси на Комисията. За този вид разходи се прилагат стандартни правила.

2.2. Системи за управление и контрол

2.2.1. Обосновка на предложените начини за управление, механизми за финансиране на изпълнението, начини за плащане и стратегия за контрол

Не се прилага — вж. по-горе

2.2.2. Информация относно установените рискове и системите за вътрешен контрол, създадени с цел намаляването им

Не се прилага — вж. по-горе

2.2.3. Оценка и обосновка на разходната ефективност на проверките (съотношение „разходи за контрол ÷ стойност на съответните управлявани фондове“) и оценка на очакваната степен на риска от грешки (при плащане и при приключване)

Не се прилага — вж. по-горе

2.3. Мерки за предотвратяване на измами и нередности

Да се посочат съществуващите или планираните мерки за превенция и защита, например от стратегията за борба с измамите.

Не се прилага — вж. по-горе

3. ОЧАКВАНО ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

3.1. Съответни функции от многогодишната финансова рамка и разходни бюджетни редове

- Съществуващи бюджетни редове

По реда на функциите от многогодишната финансова рамка и на бюджетните редове.

Функция от многогодишната финансова рамка	Бюджетен ред	Вид на разхода	Финансов принос			
	Номер	Многогод./едногод. ¹¹⁷	от държави от ЕАСТ ¹¹⁸	от държави кандидатки ¹¹⁹	от трети държави	по смисъла на член 21, параграф 2, буква б) от Финансовия регламент
3	09 02 01 Природа и биологично разнообразие	Многогод. д.	ДА	НЕ	/НЕ	НЕ
3	09 10 02 Европейска агенция за околна среда	Многогод. д.	ДА	ДА	НЕ	НЕ
7	20 01 02 01 — Възнаграждения и надбавки	Едногод.	НЕ	НЕ	НЕ	НЕ
7	20 02 01 01 Договорно наети служители	Едногод.	НЕ	НЕ	НЕ	НЕ

- Поискани нови бюджетни редове: не е приложимо

¹¹⁷ Многогод. = Многогодишни бюджетни кредити / Едногод. = Едногодишни бюджетни кредити.

¹¹⁸ ЕАСТ: Европейска асоциация за свободна търговия.

¹¹⁹ Държави кандидатки и, ако е приложимо, потенциални кандидатки от Западните Балкани.

3.2. Очаквано финансово отражение на предложението върху бюджетните кредити

3.2.1. Обобщение на очакваното отражение върху бюджетните кредити за оперативни разходи

- Предложението/инициативата не налага използване на бюджетни кредити за оперативни разходи
- Предложението/инициативата налага използване на бюджетни кредити за оперативни разходи съгласно обяснението по-долу:

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Функция от многогодишната финансова рамка	3	Функция 3: Природни ресурси и околна среда
--	---	--

ГД: „Околна среда“			Година 2022	Година 2023	Година 2024	Година 2025	Година 2026	Година 2027	ОБЩО
• Бюджетни кредити за оперативни разходи									
09 02 01 Природа и биологично разнообразие	Поети задължения	(1а)	0,950	0,950	0,950	1,250	1,250	1,250	6,600
	Плащания	(2а)	0,950	0,950	0,950	1,250	1 250	1 250	6,600
Бюджетен ред	Поети задължения	(1б)							
	Плащания	(2б)							
Бюджетни кредити за административни разходи, финансирани от пакета за определени програми ¹²⁰									
Бюджетен ред		(3)							
ОБЩО бюджетни кредити	Поети задължения	= 1а + 1б + 3	0,950	0,950	0,950	1,250	1,250	1,250	6,600

¹²⁰ Техническа и/или административна помощ и разходи в подкрепа на изпълнението на програми и/или дейности на ЕС (предишни редове „ВА“), непреки научни изследвания, преки научни изследвания.

за ГД „Околна среда“	Плащания	= 2а + 2б +3	0,950	0,950	0,950	1,250	1,250	1,250	6,600
----------------------	----------	-----------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------------

Посочената по-горе сума ще бъде необходима за подпомагане на различни задачи по изпълнението, свързани със законодателните разпоредби, които ще бъдат изпълнявани от ГД „Околна среда“ и JRC.

Възлаганите дейности включват договор за обща подкрепа за прилагането на ЗВП и договори за подкрепа на оценката на въздействието за определяне на нови цели за възстановяване.

Освен това в тази категория са включени административни договорености с JRC, по-специално за установяване на метод за наблюдение, показатели и оценка на доброто състояние във връзка с целите за възстановяване, за които това все още не съществува, както и във връзка с подготовката и подкрепата за създаването на система за наблюдение за определени цели.

Всички разходи, с изключение на разходите за човешки ресурси и административните разходи (млн. евро (до третия знак след десетичната запетая))								
Задачи	Ресурси	2022 г						ОБЩО
		.	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	
Обща подкрепа за прилагането на ЗВП (за оценка на НПР, за разработване на насоки за държавите членки ...)	Договор за услуги/Външни експерти	0,600	0,600	0,600	0,600	0,600	0,600	3,600
Установяване на методика за наблюдение, показатели и оценка на доброто състояние. Подготовка и подкрепа при наблюдението на определени цели за възстановяване.	Административна договореност между ГД „Околна среда“ и JRC	0,350	0,350	0,350	0,350	0,350	0,350	2,100
Оценка на въздействието на новите цели за възстановяване	Договор(и) за подкрепа на оценката на въздействието				0,300	0,300	0,300	0,900
ОБЩО:		0,950	0,950	0,950	1,250	1,250	1,250	6,600

Функция от многогодишната финансова рамка			3	Природни ресурси и околна среда					
ЕАОС			2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	ОБЩО	
Дял 1: Разходи за персонал	Поети задължения	(1)	1,023	2,086	2,128	2,170	2,214	9,621	
	Плащания	(2)	1,023	2,086	2,128	2,170	2,214	9,621	
Дял 2: Инфраструктура, административни разходи	Поети задължения	(1a)	0,275	0,281	0,287	0,292	0,298	1,433	
	Плащания	(2a)	0,275	0,281	0,287	0,292	0,298	1,433	
Дял 3: Оперативни разходи	Поети задължения	(3a)	1,004	0,587	0,596	0,605	0,614	3,406	
	Плащания	(3б)	1,004	0,587	0,596	0,605	0,614	3,406	
ОБЩО бюджетни кредити за ЕИП	Поети задължения	= 1 + 1a + 3a	2,302	2,954	3,011	3,067	3,126	14,460	
	Плащания	= 2 + 2a + 3б	2,302	2,954	3,011	3,067	3,126	14,460	

Бележки относно разходите за ЕАОС:

Дял 1 Разходите за ЕПРВ се изчисляват:

- за срочно наети служители (степен AD/AST) при средни разходи за персонал от 157 000 EUR/година, умножени по 1,342 (коефициент за издръжка на живота в Копенхаген);
- за договорно наети служители при средни разходи за персонал от 85 000 EUR/година x 1,342 EUR;
- с годишен темп на инфлация от 2 %, прилаган от 2024 г.;
- за първата година (2023 г.) разходите за персонал се отчитат само за половин година, като се приема, че не всички служители ще бъдат наети още през януари 2023 г.

Дял 2: Този дял включва комунални услуги, наем и услуги, както и ИТ и нужди във връзка с комуникацията на крайния потребител, например лаптопи, софтуерни лицензи, телефонни услуги, хостинг. Разходите се коригират с 2 % инфлация годишно.

Разходите по дял 3 включват:

- ИТ разходи, необходими за осигуряване и контрол на качество на данните, събрани от държавите членки (600 000 EUR за първоначалното разработване и структурата на ИТ системата, 200 000 EUR годишно за поддръжка). ЕАОС ще се опита да използва външни експерти в областта на информационните технологии (*intra-muros* или *extra-muros*, за да се постигне допълнителна ефективност). Моля, имайте предвид, че тези разходи са в допълнение към разходите за ИТ по дял 2, които са свързани със съществуващите бази данни и информационни системи на ЕАОС.
- Годишна актуализация на специалната информационна система по ЗВП за техния хостинг и главно за представяне на данни и други приложения за комуникация (200 000 EUR).
- Договори за подкрепа за експертни знания в областта на екосистемите (договори за услуги, проучвания): 150 000 EUR годишно.
- Разработване и изготвяне на 9 показателя плюс 1 съставен показател (60 страници): 15 000 EUR годишно.
- Комуникационни дейности: публикуване на един основен доклад годишно (цифров, не на хартия): 15 000 EUR годишно.
- 1 физическо заседание на Eionet на година — 20 000 EUR.

Необходимото увеличение на вноската на ЕС за ЕАОС ще бъде компенсирано със съответно намаление на пакета за програмата LIFE (бюджетен ред 09.0201 — *Природа и биологично разнообразие*).

EUR (млн.)

			2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	ОБЩО
• ОБЩО бюджетни кредити за оперативни разходи	Поети задължения	(4)							
	Плащания	(5)							
• ОБЩО бюджетни кредити за административни разходи, финансирани от пакета за определени програми		(6)							
ОБЩО бюджетни кредити по ФУНКЦИЯ 3 (ГД „Околна среда“ + ЕАОС) от многогодишната финансова рамка	Поети задължения	= 4 + 6	0,950	3,252	3,904	4,261	4,317	4,376	21,060
	Плащания	= 5 + 6	0,950	3,252	3,904	4,261	4,317	4,376	21,060

• ОБЩО бюджетни кредити за оперативни разходи (всички оперативни функции)	Поети задължения	(4)							
	Плащания	(5)							
ОБЩО бюджетни кредити за административни разходи, финансирани от пакета за определени програми (всички оперативни функции)		(6)							
ОБЩО бюджетни кредити по ФУНКЦИИ 1—6 (ГД „Околна среда“ + ЕАОС) от многогодишната финансова рамка (Референтна стойност)	Поети задължения	= 4 + 6	0,950	3,252	3,904	4,261	4,317	4,376	21,060
	Плащания	= 5 + 6	0,950	3,252	3,904	4,261	4,317	4,376	21,060

Функция от многогодишната финансова рамка	7	„Административни разходи“
--	----------	---------------------------

Тази част следва да бъде попълнена, като се използва таблицата за бюджетни данни от административно естество, която най-напред се въвежда в приложението към законодателната финансова обосновка (приложение V към вътрешните правила), което се качва в DECIDE за провеждането на вътрешни консултации между службите.

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

		Година 2022	Година 2023	Година 2024	Година 2025	Година 2026	Година 2027	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)			ОБЩО
ГД: „Околна среда“											
• Човешки ресурси			0,785	0,85	0,785	0,785	0,785				3,925
• Други административни разходи ¹²¹			0,114	0,114	0,114	0,114	0,114				0,570
ОБЩО ЗА ГД „ОКОЛНА СРЕДА“	Бюджетни кредити		0,899	0,899	0,899	0,899	0,899				4,495

Разходите за ЕПРВ (степен AD/AST) се изчисляват на 157 000 EUR/година. Другите административни разходи са за заседания на комисии и експертни групи, командировки и други разходи, свързани с този персонал.

ОБЩО бюджетни кредити по ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка	(Общо поети задължения = общо плащания)		0,899	0,899	0,899	0,899	0,899	0,899			4,495
---	--	--	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--	--	--------------

¹²¹ Нуждите от бюджетни кредити за административни разходи ще бъдат покрити от бюджетните кредити, които вече са определени за управлението на дейността и/или които са преразпределени, при необходимост заедно с всички допълнителни отпуснати ресурси, които могат да бъдат предоставени на управляващата ГД в рамките на годишната процедура за отпускане на средства и като се имат предвид бюджетните ограничения.

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

		Година 2022	Година 2023	Година 2024	Година 2025	Година 2026	Година 2027	ОБЩО
ОБЩО бюджетни кредити по ФУНКЦИИ 1—7 от многогодишната финансова рамка	Поети задължения	0,950	4,151	4,803	5,160	5,216	5,275	25,555
	Плащания	0,950	4,151	4,803	5,160	5,216	5,275	25,555

3.2.2. Очакван резултат, финансиран с бюджетни кредити за оперативни разходи

Бюджетни кредити за поети задължения в милиони евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Да се посочат целите и резултатите ↓			Година N		Година N + 1		Година N + 2		Година N + 3		Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)						ОБЩО	
	РЕЗУЛТАТИ																	
	Вид 122	Среден разход	Бр.	Разходи	Бр.	Разходи	Бр.	Разходи	Бр.	Разходи	Бр.	Разходи	Бр.	Разходи	Бр.	Разходи	Общо бр.	Общо разходи
КОНКРЕТНА ЦЕЛ № 1 ¹²³ ...																		
- Резултат																		
- Резултат																		

¹²² Резултатите са продукти и услуги, които трябва да бъдат доставени (например: брой финансирани обмени на учащи се, дължина на построените пътища и др.).

¹²³ Описана в точка 1.4.2. „Конкретни цели...“.

- Резултат																		
Междинен сбор за конкретна цел № 1																		
КОНКРЕТНА ЦЕЛ № 2...																		
- Резултат																		
Междинен сбор за конкретна цел № 2																		
ОБЩО																		

3.2.3. Обобщение на очакваното отражение върху човешките ресурси

В ЕАОС

- Предложението/инициативата не налага използване на бюджетни кредити за административни разходи
- Предложението/инициативата налага използване на бюджетни кредити за административни разходи съгласно обяснението по-долу:

Нужди от персонал в ЕАОС (в милиони евро (до третия знак след десетичната запетая))

	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	ОБЩО
Срочно наети служители (степен AD)		0,632	1,289	1,315	1,342	1,368	5,947
Срочно наети служители (степен AST)		0,105	0,215	0,219	0,224	0,228	0,991
Договорно наети служители		0,285	0,582	0,593	0,605	0,617	2,683
Командировани национални експерти							
ОБЩО		1,023	2,086	2,128	2,170	2,214	9,621

Разходите за ЕПРВ се изчисляват:

- за срочно наети служители (степен AD/AST) при средни разходи за персонал от 157 000 EUR/година, умножени по 1,342 (коэффициент за издръжка на живота в Копенхаген);
- за договорно наети служители при средни разходи за персонал от 85 000 EUR/година x 1,342 EUR;
- за първата година (2023 г.) разходите за персонал се отчитат само за половин година след допускането, че не всички служители ще бъдат наети още през януари 2023 г.

Нужди от персонал в ЕАОС (в ЕПРВ)

	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	ОБЩО
Срочно наети служители (1 служител степен AD7 + 5 служители степен AD6)		6	6	6	6	6	
Срочно наети служители (степен AST)		1	1	1	1	1	
Договорно наети служители (3 служители степен GF-4 и 1 служител степен GF-3)		5	5	5	5	5	
Командировани национални експерти							
ОБЩО		12	12	12	12	12	

В Комисията

- Предложението/инициативата не налага използване на човешки ресурси.
- Предложението/инициативата налага използване на човешки ресурси съгласно обяснението по-долу:

Оценката се посочва в еквиваленти на пълно работно време

		Година 2022	Година 2023	Година 2024	Година 2025	Година 2026	Година 2027	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)		
		• Должности в щатното разписание (должностни лица и срочно наети служители)								
20 01 02 01 (Централа и представителства на Комисията)		65,0	65,0	65,0	65,0	65,0	65,0			
20 01 02 03 (Делегации)										
01 01 01 01 (Непреки научни изследвания)										
01 01 01 11 (Преки научни изследвания)										
		• Външен персонал (в еквивалент на пълно работно време: ЕПРВ)¹²⁴								
20 02 01 (ДНП, КНЕ, ПНА от общия финансов пакет)										
20 02 03 (ДНП, МП, КНЕ, ПНА и МЕД в делегациите)										
XX 01 xx yy zz ¹²⁵	- в централата									
	- в делегациите									
01 01 0102 (ДНП, КНЕ, ПНА — Непреки научни изследвания)										
01 01 01 12 (ДНП, КНЕ, ПНА — Преки научни изследвания)										
ОБЩО		65,0	65,0	65,0	65,0	65,0	65,0			

Нуждите от човешки ресурси ще бъдат покрити от персонала на ГД, на когото вече е възложено управлението на дейността и/или който е преразпределен в рамките на ГД, при необходимост заедно с всички допълнителни отпуснати ресурси, които могат да бъдат предоставени на управляващата ГД в рамките на годишната процедура за отпускане на средства и като се имат предвид бюджетните ограничения.

Описание на задачите, които трябва да се изпълнят:

Должностни лица и срочно наети служители	За ГД „Околна среда“ са необходими 4 допълнителни длъжности от степен AD за общото прилагане на регламента и за осигуряване на приемственост при подготовката, изготвянето и процедурите за одобрение на вторичното
--	---

¹²⁴ ДНП = договорно нает персонал; МП = местен персонал; КНЕ = командирован национален експерт; ПНА = персонал, нает чрез агенции за временна заетост; МЕД = младши експерт в делегация.

¹²⁵ Подтаван за външния персонал, покрит с бюджетните кредити за оперативни разходи (предишни редове ВА).

	законодателство в съответствие със сроковете, предложени в регламента. Необходим е 1 служител степен AST допълнително, за да се подпомогне общото прилагане на законодателството.
Външен персонал	Не е приложимо

Съвместимост с настоящата многогодишна финансова рамка

Предложението/инициативата:

- може да се финансира изцяло чрез преразпределяне на средства в рамките на съответната функция от многогодишната финансова рамка (МФР).

Допълнителните задачи, които Комисията трябва да поеме, водят до допълнителни нужди от ресурси по отношение на размера на вноската на Съюза и длъжностите в щатното разписание на Европейската агенция за околна среда. Те ще бъдат финансирани по бюджетен ред 09.0201 — LIFE Природа — Биологично разнообразие.

Разходите, предвидени по бюджетен ред 09 02 01, ще бъдат поети от програмата LIFE и ще бъдат планирани в рамките на годишния план за управление на ГД „Околна среда“. За предпочитане е нуждите от човешки ресурси да бъдат покрити с допълнителни средства в рамките на годишната процедура за разпределяне на човешки ресурси.

- налага да се използват неразпределеният марж под съответната функция от МФР и/или специалните инструменти, предвидени в Регламента за МФР.

Обяснете какво е необходимо, като посочите съответните функции, бюджетни редове и суми и инструментите, които се предлага да бъдат използвани.

- налага преразглеждане на МФР.

Обяснете какво е необходимо, като посочите съответните функции, бюджетни редове и суми.

Финансов принос от трети страни

Предложението/инициативата:

- не предвижда съфинансиране от трети страни
- предвижда следното съфинансиране от трети страни, като оценките са дадени по-долу:

Бюджетни кредити в млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

	Година N ¹²⁶	Година N + 1	Година N + 2	Година N + 3	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)			Общо
Да се посочи съфинансиращият орган								
ОБЩО съфинансирани бюджетни кредити								

¹²⁶ Година N е годината, през която започва да се осъществява предложението/инициативата. Заменете буквата N с очакваната първа година от изпълнението (например: 2021 г.). Същото за следващите години.

3.3. Очаквано отражение върху приходите

- Предложението/инициативата няма финансово отражение върху приходите.
- Предложението/инициативата има следното финансово отражение:
 - върху собствените ресурси
 - върху други приходи

Моля, посочете дали приходите са записани по разходни бюджетни редове

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Приходен ред:	бюджетен	Налични бюджетни кредити за текущата финансова година	Отражение на предложението/инициативата ¹²⁷				Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)
			Година N	Година N + 1	Година N + +2	Година N + +3	
Статия							

За целевите приходи да се посочат съответните разходни бюджетни редове.

[...]

Други забележки (например метод/формула за изчисляване на отражението върху приходите или друга информация).

[...]

¹²⁷

Що се отнася до традиционните собствени ресурси (мита, налози върху захарта), посочените суми трябва да бъдат нетни, т.е. брутни суми, от които са приспаднати 20 % за разходи по събирането.